

«MottakerNavn»
«Adresse»
«PostNr» «Poststed»

Trondheim, 10.01.2024

Deres ref.:
«Ref»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/294

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i deler av Rana kommune - rovviltregion 7

Beslutning

Miljødirektoratet gir tillatelse til å felle inntil 2 jerver i deler av region 7.

Vi stiller følgende vilkår til fellingen:

1. Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for å gjennomføre fellingsforsøket i tråd med instruksen for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
2. SNO kan felle inntil 2 jerver (maksimum 1 tisper) i Rana kommune sør for E6 og vest for forvaltningsområdet for jerv
3. Beslutningen gjelder i tidsrommet 10. januar til og med 15. februar 2024.
4. Miljødirektoratet kan trekke tillatelsen tilbake.

Beslutningen er tatt etter naturmangfoldlovens § 18 tredje ledd og første ledd b), jf. §§ 7-12 og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Jerven er fredet. Det er likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene. De regionale rovviltmyndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Det går fram av rovviltforliket at det er et mål at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden for å forhindre skader på husdyr og tamrein. Ekstraordinære uttak av enkelt dyr og valpekull av jerv over tid, kan på denne måten reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om skadefelling av jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av jerv i region 7

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for jerv, målt i årlige valpekull:

- Antall valpekull for landet: 39
- Antall valpekull for regionen: 10

Tall fra overvåkingen av jerv i regionen viser følgende:

- Registrerte valpekull i 2023: 11
- Registrerte valpekull i perioden 2021-2023: 8, 11 og 11
- Gjennomsnittlig antall valpekull etter ekstraordinære uttak de siste tre årene: 9,3

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader i region 7

Statsforvalteren i Nordland utbetalte i 2022 erstatninger for 20 sau og 167 lam som tap til jerv i Rana kommune. Statsforvalteren utbetalte erstatning for 34 sauer og 414 lam som tapt til jerv i Rana kommune i 2023.

Statsforvalteren i Nordland utbetalte også erstatning for 125 tamrein som tapt til jerv i Ildgruben reinbeitedistrikt i reindriftsåret 2021-2022.

Miljødirektoratets vurderinger

De er i de siste tre årene 2021, 2022 og 2023 registrert 60, 45 og 64 valpekull av jerv i Norge. I samme periode er det tatt ut 8, 5 og 9 valpekull i ekstraordinære uttak, i tillegg til uttak av enkelt dyr.

Det er per 9. januar påvist 29 tap av sau og lam til jerv i det aktuelle området siden 1. juni 2023. Store deler av området er vanskelig tilgjengelig, og vi antar at tapet er større enn det som er gjenfunnet, inkludert tap av tamrein. Vi anser skadepotensialet som relativt stort. Det aktuelle området er utenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Lisensfelling har tidligere ikke vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og/eller redusere skadepotensialet for beitenæringen i det aktuelle området. Det ble påvist 1 yngling av jerv i Rana kommune i 2023, innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Rovviltnemnda i region 7 vedtok den 9. mai 2023 en lisensfellingsskvote på 15 jerver i regionen for inneværende fellings sesong. Per 9. januar er 7 jerver belastet denne kvoten i kommunene Narvik, Hattfjelldal, Saltdal og Sørfold. To av disse ble felt på ekstraordinær skadefelling av SNO i mai 2023.

Vi har lagt avgjørende vekt på skadepotensialet for sau og tamrein. I tillegg har vi lagt vekt på

- bestandssituasjonen for jerv i regionen
- den geografiske differensieringen av prioriterte beiteområder og forvaltningsområdet for jerv nedfelt i forvaltningsplanen
- rovviltnemndas årlige prioritering av aktuelle områder for uttak
- den nasjonale bestandsstatusen for jerv

Vi har vurdert prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven. Vi legger til grunn at de regionale rovviltnemndene har ivaretatt hensynene i naturmangfoldloven § 12.

Vi mener at uttaket ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv.

Vi mener det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning enn et ekstraordinært uttak av jerv i dette området.

Klagerett

Dette er en beslutning, og ikke et enkeltvedtak. Det er derfor ikke mulig å klage.

Berørte i saken er mottakere av dette brevet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Mo i Rana 24.01.2024

Anmodning om å øke hunndyrkvoten slik at det blir kvotejakt på gaupe i rovviltregion 7.

I rovviltregion 7, Nordland ble det heldigvis åpnet for kvotejakt i 2024, 6 dyr fordelt i fylket, med en hunndyrkvote på to dyr. Rovviltnemnda anbefalte denne kvoten overfor Miljødirektoratet som gjorde vedtak om kvotejakt på 6 gauper i deler av fylket. Etter vedtaket ble fattet har det blitt påkjørt ei hunngaue i Saltdal, og felt ei hunngaue i Steigen på skadefelling. Vi bor i et langt fylket og avgangen av de to gaupene gjør ikke beitesituasjonen tryggere for beitedyra i Nordland.

I rovviltregion 7 har det siden 2017 vært et økende tap av sau og tamrein til gaupe. Ut fra gjennomsnittstall er det beregnet at det i Nordland er 11,5 familiegruppe i 22/23. Hvis en går inn og ser på tallene fra bestandsregistreringen i 21/22, hadde Nordland kun 6 godkjente familiegrupper, det var en vinter med svært vanskelige sporingsforhold. Sannsynligvis ble ikke alle familiegruppene registrert. Beitenæringa opplever at tapene til gaupe øker, og det er mange som ikke vet om det er bærekraftig å opprettholde næringa på grunn av de store tapene Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, vektlegger både rovviltbestandens overlevelse, og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig, er det viktig at kvotejakt på gaupe styres mot områder hvor det er skader på husdyr eller tamrein.

I vedtaksbrevet 13.12.2023 om kvotejakt på gaupe står det dette om sannsynligheten for antall familiegrupper i fylket: *De regionale prognosene tilsier at antall familiegrupper i 2024 før jakta er for Nordland på 12 familiegrupper, med et 75 % konfidensintervall på 9,0-15,3 familiegrupper. Ved en estimert bestandsstørrelse på 12 familiegrupper før jakt 2024 beregner modellen at et uttak av opptil 4 hunndyr under jakta i 2024 kan gjøre at bestanden havner over det regionale bestandsmålet også før jakta i 2025 (tabell 1).*

Tabell 1: Prognose og usikkerhetsintervall på 75 % for antall familiegrupper på landsbasis før jakta i 2025 gitt tre ulike senarioer for uttak av voksne hunndyr under jakta i 2024 (henholdsvis 0, 2 og 4 voksne hunndyr). Kilde: Shiny app basert på prognosemodellen (Rovdata.no)

Kvotalternativ hunndyr jakt 2024	Prognose familiegrupper 2025	75 % CI
0	14,6	10,5-19,3
2	13,5	9,5-18,1
4	12,5	8,5-17

Ut fra disse tallene kan det absolutt forsvares å opprettholde kvotejakta. Prognosen viser at det ikke vil få store konsekvenser for antall familiegrupper, om det tas ut flere enn to hunngauper i fylket denne vinteren.

Næringa er svært bekymret for at gaupejakta i Nordland 2024 blir stoppet etter en avgang på to hunndyr. Og ber om at Miljødirektoratet øker hundyrkvoten slik at det blir kvotejakt på gaupe i rovviltregion 7.

Med hilsen:

Nordland Sau og Geit v/ leder Anne Kari Leiråmo Snefjellå

Nordland Bondelag v/leder Trond Bjørkås

Folkeaksjon Ny Rovdyrpolitikk v/leder Geir Snefjellå

Nordland Bonde og Småbrukerlag v/ fungerende leder Rakel Nystadbakk

Nordland Reindriftsamer v/leder Tom Lifjell

Kopi:

Statsforvalteren i Nordland

Rovviltnemda i Nordland

Miljødirektoratet

Klage på stopp i kvotejakt på gaupe 1.feb -31.mars 2024

Hamarøy og Steigen kommuner har i flere år hatt store tap av beitedyr til en økende bestand av gaupe. I vinteren 2023 fram til 1. juni er det dokumentert 3 ynglinger og i 2024 har vi til nå registrert 2 familiegrupper og spor etter mange enkeltdyr. Tapene har eskalert de siste årene og sist beitesesong var svært ille. Etter en vellykket skadefelling i Steigen 22.01.24 og en påkjørsel i Saltdal er jakta stoppet. Sagfjord beitelag klager på den beslutningen. Det tas overhode ikke hensyn til beitedyras livskvalitet og behov for å beite i fred.

Basert på en grundig gjennomgang av vedtakene om kvote for jakt på gaupe i 2024 for Rovviltregion 7 og kvoten for betinget skadefelling av gaupe for 2023/2024 i regionene 4, 5, 7 og 8, samt relevante juridiske og forvaltningsmessige dokumenter, er følgende punkter sentrale:

Ordinær Kvote for Jakt på Gaupe:

Miljødirektoratet har satt en kvote for jakt på gaupe i rovviltregion 7 til totalt seks gauper, med en spesifikk begrensning på to voksne hunndyr. Denne kvoten er fordelt på ulike kommuner i regionen. Kvotejakten på gaupe regnes som ordinær jakt og er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Miljødirektoratet har myndighet til å endre fastsatt kvote eller stanse kvotejakten basert på nye bestandsopplysninger eller opplysninger om irregulær avgang av gaupe.

Betinget Kvote for Skadefelling:

Miljødirektoratet har gitt statsforvalteren i rovviltregionene 4, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av gauper, med spesifikke kvoter for hver region. Skadefellingstillatelse gis under visse vilkår, og statsforvalteren må vurdere nødvendigheten av felling i hvert enkelt tilfelle, samt koordinere seg når en rovviltregion omfatter flere fylker.

Det er viktig å bemerke at gauper felt på kvotejakt ikke belastes kvoten for betinget skadefelling. Men hvis en gaupe felles på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars), skal dette belastes jaktkvoten i regionen.

Juridiske og Forvaltningsmessige Overveielser:

Stortingets rovviltforlik gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge, med en to-delt målsetting som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer. Miljødirektoratets vurderinger tar hensyn til regionale forvaltningsplaner, bestandssituasjonen, antall døde gauper de siste årene, og skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene. Kvotene for betinget skadefelling er ment å begrense skade på husdyr og tamrein, og er ikke ansett som skadelig for bestandens overlevelse eller i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe. Ut fra dette kan følgende spørsmål stilles til Miljødirektoratet:

Klarhet i Kvotebelastning:

Gitt at Miljødirektoratet i sitt vedtak for kvotejakt på gaupe i 2024 fastslår at all avgang på gauper etter vedtaket er fattet skal belastes kvoten, mens det i vedtaket for betinget skadefelling uttrykkelig nevnes at skadefelling før jakta starter ikke går av kvoten, ber vi om en forklaring på hvordan disse tilsynelatende motstridende informasjonene håndteres i praksis. Er det et skille mellom ordinær kvotejakt og betinget skadefellingskvote som ikke er tydelig fremstilt i vedtakene?

Grunnlag for Stenging av Kvotejakten:

Med henvisning til Miljødirektoratets kvotevedtak for jaktåret 2023/2024, som tillater felling av totalt seks gauper med en hunddyrkvote på to voksne dyr i region 7 ber vi om en detaljert redegjørelse for det juridiske og forvaltningsmessige grunnlaget som ligger til grunn for beslutningen om å stenge kvotejakten. Hvordan forholder denne beslutningen seg til naturmangfoldlovens § 18 og rovviltforskriften § 13, spesielt med tanke på at skadefellinger utenfor kvotejaktssesongen tilsynelatende har skjedd?

Vurdering av Irregulær Avgang:

Gitt at all avgang av gaupe etter vedtakstidspunktet skal belastes den aktuelle kvoten, inkludert irregulær avgang som påkjørsler eller skadefellinger utenfor områder med kvote eller der kvoten er fylt ber vi om en forklaring på hvordan Miljødirektoratet har vurdert og balansert disse hendelsene i forhold til den ordinære kvotejakten.

Skille Mellom Ordinær og Betinget Kvote:

Miljødirektoratet har gitt statsforvalteren myndighet til betinget skadefelling av fire gauper i region 7, og det er fastsatt at gauper felt på skadefelling i perioden for kvotejakt skal belastes jaktkvoten. Kan Direktoratet gi en detaljert forklaring på hvordan denne distinksjonen mellom ordinær kvote og betinget skadefellingskvote er håndtert i praksis, spesielt i lys av den nylige beslutningen om å stenge kvotejakten?

Alternative Forvaltningstiltak og Kompensasjonsordninger:

Har Miljødirektoratet/Statsforvalteren vurdert alternative forvaltningstiltak eller kompensasjonsordninger for å ivareta både gaupebestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, som angitt i Stortingets rovviltforlik? Hvis ja, hvilke tiltak eller ordninger ble vurdert, og hvorfor ble disse eventuelt avvist til fordel for å stenge kvotejakten?

Prosess for Fremtidig Forvaltning:

Gitt at Miljødirektoratet kan til enhver tid stanse kvotejakten eller endre fastsatt kvote basert på nye bestandsopplysninger eller opplysninger om irregulær avgang hvordan vil statsforvalteren sikre en transparent og rettferdig prosess for fremtidige forvaltningsbeslutninger, spesielt i lys av potensielle konflikter mellom ulike interesser og behov?

Prognoser for Bestandsutvikling og Påvirkning på Kvotebeslutninger:

Basert på prognoser og registrerte ynglinger som indikerer at et uttak av opptil fire voksne hunddyr under jakten i 2024 kan tillate at bestandsmålet for gaupe også blir nådd før jakten i 2025, ønsker vi å forstå hvordan disse prognosene påvirker beslutninger om kvotebelastning. Kan Miljødirektoratets og Statsforvalterens tolkning av disse prognosene og deres vurderinger av bestandssituasjonen gi grunnlag for en mer fleksibel håndtering av kvotebelastning, spesielt i lys av skadefellinger som skjer før kvotejaktssesongen starter.?

Vi ber om svar på disse spørsmålene/betraktningene og ber forvaltningen om ikke å stoppe den varslede kvotejakta for 2024. Beitenæringen i Nordland er helt avhengig av en balanse mellom antall gauper/rovvilt og beitedyr ellers er det ikke mulig å drive med husdyrproduksjon i Nordland.

Med hilsen

Sagfjord Beitelag og Sagfjord Sau og Geit

Ragnhild Engan

Leder

Kopi til Statsforvalteren i Nordland

Rovviltnemnda i Nordland

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 29.01.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/8276

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Miljødirektoratet oversender klage på vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2024

Vi viser til vårt vedtak 13. desember 2023 om kvote for jakt på gaupe 2024 i rowiltregion 7. Det ble fattet en kvote på totalt 6 gauper med en hunndyrkvote på 2 voksne hunndyr. Aktivt rovdyrvern (ARV) og NOAH- for dyrs rettigheter har klaget på vedtaket.

Klagene er innen fristen. Vi vurderer at vilkårene for å behandle klagene er oppfylt.

Vedtak

Direktoratet kan ikke se at det i klagene kommer frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak, og oversender klagesaken til Klima- og miljødepartementet (KLD) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn

Miljødirektoratet fattet den 13. desember 2023 vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 i 2024 etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 16 og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rowiltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3.

Det ble fattet en kvote på totalt 6 gauper med en hunndyrkvote på to voksne hunndyr. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe.

Roviltnemnda anbefalte direktoratet å åpne for jakt på gaupe med en restriktiv kvote på totalt 6 gauper med en hunndyrkvote på 2 voksne hunndyr.

Det ble påkjørt en hunngaue 26. desember 2023 i Saltdal kommune, og felt en hunngaue ved skadefelling i Steigen kommune 22. januar 2024. Dette betyr at hunndyrkvoten Miljødirektoratet vedtok for regionen er fylt, og det ikke gjenstår dyr på kvota til jaktstart for region 7 i 2024.

Om klagene

Aktivt rovdyrvern (ARV)

Arv mener at vedtaket er i strid med en rekke lover, forskrifter og konvensjoner. ARV ber om å få dokumentert hvilket datagrunnlag og forskning som ligger til grunn for Miljødirektoratets vurderinger.

Det vises til klagen i sin helhet.

NOAH- for dyrs rettigheter

NOAH ber om at vår klage tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 7 i 2024.

Klagen fra NOAH har følgende hovedpunkter:

- vilkåret om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt
- økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 10
- vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, og føre-var prinsippet har ikke blitt vurdert i vedtaket, jf. nml. § 9
- den fastsatte kvoten for kvotejakt på gaupe er uforholdsmessig høy tatt hensyn til skadeomfanget og andre årsaker til tapvilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt
- vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Vi viser til klagen i sin helhet.

Vår vurdering av klagen

Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Kvotejakt på gaupe regnes som en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon, og eventuell om arten forårsaker skade, i dette tilfelle på husdyr og tamrein. For en skadereduserende effekt er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer på bufe- og tamreinnæring.

Ved vurdering av kvoter for jakt på gaupe skal det gjøres en samlet vurdering av bestandsstatus og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet. Det skal også vurderes om uttaket av kvoten vil være skadelig for bestandens overlevelse. Det har Miljødirektoratet gjort i sitt vedtak, og vi viser til våre vurderinger i vedtaket av 13. desember 2023 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge og i region 7.

Vi har lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Vi har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene. Prognosene er heftet med betydelig usikkerhet, spesielt i regioner med små bestandsmål. Det er allikevel den best tilgjengelige informasjonen og

kunnskapen forvaltningen har for å kunne beregne kvoter i 2024. Vi har i våre vurderinger tatt høyde for usikkerheten.

I våre vurderinger har vi lagt til grunn kunnskapen som vises i vedlegget "kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023", som beskriver bestandssituasjonen, bestandsestimatet og bestandsutviklingen for gaupe, nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene. Grunnlaget viser en oversikt over døde gauper, skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe. Det inneholder også kildehenvisninger til kunnskapen som vi har lagt til grunn.

Vi anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i nml. § 8 er oppfylt.

Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. nml § 9. Direktoratet vurderer at det ikke er tilfelle i denne saken.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i nml. § 5 ses i forhold til Stortingets vedtatte bestandsmål, og fattes slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt som er utarbeidet av rovviltnemndene.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe utover skabb i Norge. Utover enkelte påkjørsler og skadefellinger skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Ved vurdering av kvotejakt skal det også vurderes den skade som viltet gjør og at kvotejakten styres mot områder med skadeproblemer. Direktoratet viser i denne sammenheng til skadeomfanget beskrevet i vårt vedtak 13. desember 2023 og til direktoratets brev 31. mai 2023 hvor Statsforvalteren er gitt betinget skadefelling på gaupe for å begrense skade på husdyr og tamrein som kan iverksettes etter gitte vilkår.

Miljødirektoratet anser det som forsvarlig og riktig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Konklusjon

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket av 13. desember 2023 på nytt, men kan ikke se at det er kommet inn nye opplysninger som har avgjørende betydning for vår vurdering av saken. Vi finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender med dette saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Kopi til:

NOAH - for dyrs rettigheter

Rowiltnemnda i region 7

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

AKTIVT ROVDYRVERN

AKTIVT ROVDYRVERN

Moloveien 10

Statens hus

c/o Jim Schelander Sandvollveien 48A

c/o Jim Schelander Sandvollveien 48A

8002 BODØ

9815 Vadsø

1425 SKI

1425 SKI

Vedlegg

- 1 Klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 i 2024 - førsteinstans
- 2 Klage på kvotejakt region 7 2024, 141223
- 3 Kvote for jakt på gaupe i rowiltregion 7 i 2024
- 4 Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023- des 2023

Fra: post@miljodir.no[post@miljodir.no]
Sendt: 29.01.2024 16:04:10
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Oversendelse av kopi av brev fra Miljødirektoratet (Transmission of letter)

Vår ref 2023/8276

Vedlagt følger kopi av brev fra Miljødirektoratet. Brevet sendes elektronisk uten underskrift og skal betraktes som et originalt dokument. Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Miljødirektoratet gjøres til post@miljodir.no

Attached is a copy of a letter from the Norwegian Environment Agency. The letter is sent electronically without a signature and should be considered as an original document. Paper documents will not be forwarded.

If you have official responses and inquiries, please send it to the Norwegian Environment Agency post@miljodir.no

Vennlig hilsen
Siv Grethe Aarnes | seniorrådgiver
e-post: Siv.Grethe.Aarnes@miljodir.no

Sendt til:

Miljødirektoratet
post@miljodir.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2023/8276

Dato: 29.12.2023

Klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 i 2024

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 i 2024. Miljødirektoratet har vedtatt en kvote for jakt på gaupe på seks gauper, med en hunddyrkvote på totalt to voksne dyr.

Innledende kommentarer

Norges politiske ledelse forpliktet seg i 2020, samt gjennom den nye naturavtalen, til å stanse tap av biologisk mangfold. Å stanse tap av biologisk mangfold innebærer iverksetting av tiltak for å øke tilstedeværelsen og utbredelsen av arter som står i fare for å bli borte fra vår natur. Gaupe er en slik art. Å tillate jakt på en art som ikke er i en levedyktig tilstand utgjør etter NOAHs mening svært uansvarlig naturforvaltning. Norge er forpliktet til å ta vare på de truede rovdirene gjennom Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og Grunnlovens § 112 om befolkningens rett til naturmangfold. Miljødirektoratets vedtak er ikke forenelig med disse forpliktelsene.

NOAH stiller spørsmål om hvordan en art som befinner seg i sterkt truet status på norsk rødliste, kan regnes å produsere et såkalt «høstingsverdig overskudd». Artsdatabanken påpeker at arter som befinner seg i status som sterkt truet har svært høy risiko for å utrykkes i Norge.

Gaupebestanden har hatt en alvorlig utvikling over tid. Bestanden ble klassifisert som sårbar på rødlista i 2010, og i 2015 ble den regnet som sterkt truet – en kategori nærmere utryddelse. I 2023 er gaupebestanden beregnet til å bestå av kun mellom 351 og 491 gauper (rovdata.no). Dette var status før kvotejakta og før nye unger ble født i 2023. I tillegg ligger region 4 og 8 under de regionale bestandsmålene (rovdata.no).

NOAHs vurdering

1. Vilkåret om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldloven (nml.) § 16 tredje ledd er det mulig å sette kvoter for jakt av rovvilt i Norge kun dersom arten produserer et «høstingsverdig overskudd».

NOAH minner igjen om at gaupa er kategorisert som sterkt truet art i Norge. Ifølge Artsdatabanken har bestanden vært stabil eller synkende siden 2015. I 2020 lå bestanden for første gang på åtte år over Stortingets vedtatte nasjonale bestandsmål på 65 årlige ynglinger. I 2022 lå derimot den norske gaubebestanden under det nasjonale bestandsmålet. I tillegg er gaupe klassifisert som sårbar (VU) i Sverige og bestanden er i nedgang. Derfor finner NOAH det vanskelig å se hvordan det engang kan være snakk om høstingsverdig overskudd.

Videre følger det av fjerde ledd i § 16 i nml. at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økoystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig. Miljødirektoratet har ikke vurdert konsekvenser av å skyte seks gauper på det biologiske mangfoldet. Gaupen, og andre rovdyr, er viktige nøkkelarter i norsk natur. De har viktige roller på toppen av næringskjeden, og gjør at bestandene av byttedyr blir mer robuste når rovdyrene tar svake og syke individer.

Tatt i betraktning det generelle fredningsprinsippet av ville arter, og den rettslige beskyttelsen av gaupe gjennom Bernkonvensjonen, mener NOAH at vedtaket er basert på uriktig rettsanvendelse av § 16 i nml. Dette på grunn av feil antakelse om at hvis bestandsmålet er oppnådd, da er bestandens overlevelse automatisk ivaretatt og ynglinger som ikke regnes med i bestandsmålet kan høstes som overskudd. Det finnes ingen lovhjemmel i norsk lovverk som gir grunnlag for en slik konklusjon. I rettslig forstand bør bestandsmålet oppfattes som en av retningslinjene som skal brukes ved vurderingen av om overlevelsen av bestanden er sikret og hvorvidt bestanden er på vei til å bli levedyktig. Dette medfører at en totalkvote på seks dyr ikke er forholdsmessig.

Kvotejakt og fordelingen av kvoten skal også baseres på bestandssituasjonen og tapsutviklingen. Det nasjonale bestandsmålet er så vidt nådd i 2023, og to regioner ligger fortsatt under de regionale bestandsmålene. Sett i sammenheng med gaupas status som sterkt truet, hvilket betyr at det er svært høy risiko for at arten utrykkes i norsk natur¹, illustrerer dette en alvorlig bestandssituasjon for gaupe. Når det gjelder tapsutviklingen i Norge, har det vært en nedadgående trend i antall sau påvist tapt til gaupe over tid (2013-2018).² Per 07.12.2023 er det påvist 201 sau tatt av gaupe. Når det gjelder tap av rein har antallet vært forholdsvis stabilt de

¹ https://www.artsdatabanken.no/Pages/258616/Kategorier_og_kriterier.

² «Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023»

senere årene, jf. figur 7 i «Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023». I løpet av reindriftsåret 2022/2023 ble det påvist 280 rein tatt av gaupe. Miljødirektoratet har imidlertid unnlatt å ta hensyn til forskning utført av Norsk institutt for naturforskning (NINA) som viser at tap av rein til gaupe har andre årsaker som bunner i driften, og at rein som blir tatt av rovdyr «*i stor grad består av dyr som det er grunn til å tro ellers ville dødd av sult*». Vi utdyper dette nærmere lenger ned i skrevet.

NOAH ber om svar på hvorfor ikke Miljødirektoratet legger vekt på gaupas status som sterkt truet på rødlista, og dermed er føre-var (jf. nml. § 9 føre-var-prinsippet) som gjøres for andre arter i samme situasjon (for eksempel fjellrev), og hvordan direktoratet mener at en art som befinner seg i en slik tilstand kan anses å ha et høstingsverdig overskudd.

2. Økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 10

Det er fastsatt i § 10 i nml. at en påvirkning på et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I forarbeidene til nml Ot.prp.nr. 52 (2008-2009) er det forklart hva økosystemtilnærmingen innebærer: «*Sammenhengene mellom arter er altså grunnlag for ev. høstingsbeslutninger*» og at «*Kjernen i økosystemtilnærmingen er at den innebærer en integrert forvaltning av menneskelige aktiviteter basert på økosystemenes dynamikk*» (s. 94).

NINA rapport 2307 (Antall familiegrupper, bestandsestimater og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023) gir en prognose for forventet antall familiegrupper av gaupe i regionen i 2024, og en prognose for landet som helhet. Prognosen for regionen viser at bestanden vil ligge over bestandsmålet i 2024, på 12,0, men at det er 22 % sannsynlighet for at bestanden vil ligge under bestandsmålet. Slike prognoser er imidlertid beheftet med betydelig usikkerhet. Dette understreker behovet for å vurdere påvirkning av forvaltningsvedtak om uttak av gaupe på hele den norske bestanden, og ikke kun på en viss andel av bestanden. For å ta hensyn til økosystemets dynamikk, må bestandsstatusen og bestandsutviklingen evalueres ut fra biologiske og økologiske kriterier, og kan derfor ikke begrenses av administrative grenser.

Den samlede belastningen på bestanden bør veies opp mot forvaltningens mål fastsatt i naturmangfoldloven § 5, nemlig hvordan den samlede belastningen vil påvirke oppnåelse av formålet om å sikre en levedyktig gaupebestand i Norge. I forarbeidene til naturmangfoldloven Ot.prp.nr.52 (2008-2009) er det gitt et eksempel på hvordan prinsippet om samlet belastning bør anvendes i vurderingen av miljømessige påvirkninger av innføring av nye veier i vill natur (s.104): «*Lovfesting av prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven*

synliggjør i dette tilfelle at «miljømessige konsekvenser» ikke bare betyr virkningen av den enkelte vei isolert sett, men også virkningen av veien sett i sammenheng med andre veier eller andre påvirkninger». På liknende måte bør det vurderes i dette tilfellet hvilke påvirkninger kvotejakt kan ha for den norske gaupebestanden som helhet, og hvilke andre omstendigheter som har påvirket eller vil påvirke bestandsutviklingen, bør tas hensyn til.

Vedtaket viser ikke til noen tidsramme for å bringe gaupe ut av statusen som sterkt truet, og det er heller ikke noen plan som beskriver andre tiltak som må iverksettes for å oppnå målet i § 5 i nml. Dette betyr at oppfyllelsen av forpliktelser i nml. § 5 blir utsatt til en ubestemt fremtid. NOAH vil understreke at forpliknelsen i § 5 nml. innebærer å ta aktive tiltak for å forbedre bevaringsstatusen, slik at gaupa ikke lenger ville være sterkt truet i Norge. Ettersom jakt er den viktigste negative påvirkningsfaktoren på bestandsutviklingen av gaupe i Norge, vil en reduksjon av kvotestørrelsen kunne føre til en bestandsøkning.³ Dette må tilsynelatende være et mål for en art som befinner seg i sterkt truet tilstand. Norge har dessuten denne forpliknelsen overfor det internasjonale samfunnet, på grunnlag av Bernkonvensjonens artikkel 2. I tillegg setter Bernkonvensjonens artikkel 7 krav om at enhver utnytting av vill fauna som er gitt i Vedlegg III skal reguleres for å holde bestanden utenfor fare, under hensyntaken til kravene i artikkel 2.

NOAH gjør også oppmerksom på den nylig inngåtte naturavtalen hvor Norge har forpliktet seg til å stanse tap av naturmangfold. Avtalen omtaler spesifikt truede arter, slik som gaupe, og det er satt et konkret mål om å «*Ensure urgent management actions to halt human induced extinction of known threatened species and for the recovery and conservation of species, in particular threatened species, to significantly reduce extinction risk, as well as to maintain and restore the genetic diversity within and between populations of native, wild and domesticated species to maintain their adaptive potential, including through in situ and ex situ conservation and sustainable management practices, and effectively manage human-wildlife interactions to minimize human-wildlife conflict for coexistence*».⁴ Avtalens ordlyd er glassklar i henhold til truede dyr – slike bestander skal beskyttes og menneskeskapt utrydding skal umiddelbart stoppes. I tillegg skal myndighetene effektivt håndtere interaksjoner mellom mennesker og ville dyr for å minimere konflikter og fremme sameksistens.

NOAH mener at Miljødirektoratet har anvendt prinsippet om samlet belastning feilaktig. Dette har ført til at vedtaket ikke viser at kvotejakt ikke setter overlevelsen av gaupebestanden i fare, og at vedtaket dermed fraviker fra forvaltningsmålet i § 5 i nml. NOAH minner om målet i nml. § 5 om å ivareta artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengig av. Nml. § 4 setter som mål at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet

³ Eldegard K, Syvertsen PO, Bjørge A, Kovacs K, Støen O-G og van der Kooij J (24.11.2021). Pattedyr: Vurdering av gaupe Lynx lynx for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/26449>.

⁴ Kunming-Montreal Global biodiversity framework. Convention on Biological Diversity. Target 4.

ivaretas. Gaupe har en nøkkelfunksjon i intakte økosystemer som naturmangfoldloven pålegger å tilstrebe (§ 4 / 5). Gaupe bidrar til sunne hjortedyrbestander ved å jakte på svake, skadde og syke dyr. NOAH vil også påpeke at gaupe bidrar til å opprettholde den økologiske balansen i naturen ved å regulere rødrevbestanden. Bestanden av rødrev har vokst de siste årene⁵, noe som fører til en særlig desimering av småvilt. Tilstedeværelsen av gaupe vil bidra til å redusere denne ubalansen fordi rødrev er et byttedyr for gaupe. NOAH kan ikke se at gaupas økologiske betydning er vurdert i denne saken.

NOAH ber om at Miljødirektoratet begrunner hvorfor naturmangfoldloven § 4 / 5 vedrørende den økologiske betydningen gaupa har i intakte og velfungerende økosystemer, ikke blir vurdert i denne saken.

NOAH mener at kvotejakt setter gaupebestanden i fare og medfører at målet i nml. § 5 fravikes, og derfor er vedtaket i strid med § 5 i nml. og med artikler 2 og 7 av Bernkonvensjonen. For å etterleve internasjonale forpliktelser og nasjonale mål om å stoppe tap av biologisk mangfold, og for å etterleve naturmangfoldlovens mål om levedyktige bestander og intakte økosystemer, må det legges til rette for tilstedeværelse av gaupe i regionen. Miljødirektoratets vedtak strider med disse forpliktelsene og målene.

3. Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, og fore-var-prinsippet har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 9

NOAH stiller seg svært kritisk til den tynne, utilstrekkelige vurderingen vedtaket bygger på. Det foreligger for eksempel ingen reell vurdering av hvilke økologiske konsekvenser kvotejakt vil ha på gaupebestanden. Dette strider med nml. § 8 som sier at «*virkingen på naturmiljøet skal synliggjøres*». Siden direktoratet ikke har oppfylt det omtalte kravet om synliggjøring, bør fore-var-prinsippet komme til anvendelse i denne saken, jf. nml. § 9.

Miljødirektoratets vedtak baserer seg på prognoser som er beheftet med stor usikkerhet. NINA påpeker i sin rapport at jo mindre regionene blir i antall familiegrupper, jo større blir usikkerhetene i estimatene.⁶ Små bestander, slik som gaupebestanden, er sterkt påvirket av tilfeldig variasjon i demografi. NINA understreker at det er viktig å være klar over at andelen voksne hunngauper som får frem unger som er i live den første vinteren kan variere en del mellom år og områder. Noen år vil en stor andel av de voksne hunngaupene få frem unger, mens

⁵ Eldegard K, Syvertsen PO, Bjørge A, Kovacs K, Støen O-G og van der Kooij J (24.11.2021). Pattedyr: Vurdering av rødrev *Vulpes vulpes* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/6714>

⁶ Tovmo, M., Odden, J. & Nilsen, E. B. 2023. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. - NINA Rapport 2307. Norsk institutt for naturforskning.

andre år er det en mindre andel som klarer det.^{7 8} NOAH mener det er altfor risikabelt å vedta kvotejakt på en sterkt truet art basert på slike prognoser, og at føre-var-prinsippet bør komme til anvendelse i denne saken.

Om anvendelse av føre-var-prinsippet

Nml. § 9 slår fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet.

Det er vanskelig å forstå hvorfor Miljødirektoratets ikke har vurdert føre-var-prinsippet i denne saken. Det finnes ikke noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge. I lys av de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt, er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. § 8 nml.) enn det ville vært hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har direktoratet også en større plikt til å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak. NOAH mener at direktoratet ikke har synliggjort noen tiltak som skal sikre at jakten ikke medfører fare for overlevelse og levedyktighet av gaupebestanden i Norge. NOAH mener derfor at føre-var-prinsippet er anvendt feil i denne saken. NOAH mener at man ut ifra et føre-var-prinsipp bør avstå fra kvotejakt på gaupe i Norge. All annen praksis er etter NOAHs syn svært uansvarlig naturforvaltning.

NOAH ber om at effekten av myndighetenes årlige vedtak om kvotejakt på en sterkt truet art blir tydelig vurdert.

4. Den fastsatte kvoten for kvotejakt på gaupe er uforholdsmessig høy tatt hensyn til skadeomfanget og andre årsaker til tap

NOAH mener at den fastsatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk grunnlag til å åpne for kvotejakt på gaupe av et slikt omfang, jf. nml. § 18 bokstav b. Det foreligger heller ikke vitenskapelig dokumentasjon på hvorfor skyting av akkurat seks dyr vil redusere omfanget av tap i regionen. Dette tallet fremstår som tilfeldig, og viser at Miljødirektoratet ikke er oppdatert på utviklingen innenfor dette feltet i forskningsmiljøer og i andre land i Europa. Det er svært uheldig at myndighetene fortsetter skyting av truede rovdyr i naturkrisens tid, mens forskningen sier at forebyggende tiltak uten skyting er langt mer effektivt. Ikke-selektiv felling av rovdyr har kun kortsiktig effekt og er ikke effektivt med hensikt å

⁷ Nilsen, E.B., Linnell, J.D.C., Odden, J., Samelius, G. & Andren, H. 2012. Patterns of variation in reproductive parameters in Eurasian lynx (*Lynx lynx*). *Acta Theriologica* 57(3): 217-223. doi:[10.1007/s13364-011-0066-5](https://doi.org/10.1007/s13364-011-0066-5).

⁸ Walton, Z.A., Mattisson, J., Linnell, J.D., Stien, A. & Odden, J. 2017. The cost of migratory prey: seasonal changes in semi-domestic reindeer distribution influences breeding success of Eurasian lynx in northern Norway. *Oikos* 126(5): 642-650. doi:<http://dx.doi.org/10.1111/oik.03374>.

forhindre ytterligere angrep. Dette er på grunn av at det vandrer inn andre individer av den samme arten i området. En undersøkelse gjennomført i Spania kom til at felling av ulv er kontraproduktiv fra et skadehåndterings- og bevaringsperspektiv.⁹ Studien anbefalte å sette fokus på bedre dyreholdpraksis (ubeskyttet husdyr er mer utsatt for predasjon). Studien baserte seg på flere nye vitenskapelige publikasjoner og konkluderte med at felling av bestander av store rovdyr er uberettiget av vitenskapelige grunner. Felling undertrykker visse egenskaper i rovdyr og endrer dermed rovdyrenes rolle i økosystemet. Forskerne påpekte dessuten at gjennomføring og utfall av forvaltningstiltak rettet mot store rovdyr bør vurderes av **etiske** grunner. Det er på høy tid at myndighetene oppdaterer seg på forskning innen dette feltet, hvorav resultatene helt klart peker på at felling av truede rovdyr ikke er effektivt for å hindre skade på husdyr.

Videre mener NOAH at skadeomfanget ikke er av en slik størrelse som tilsier at det bør iverksettes kvotejakt på gaupe. Klima- og miljødepartementet har i sine klageavgjørelser påpekt at artikkel 9 nr. 1 i Bernkonvensjonen åpner for felling av vilt for å avverge «**alvorlig skade**» på blant annet husdyr og tamrein, så fremt visse vilkår er tilfredsstillt. Departementet skriver: «*Ordet «alvorlig» innebærer krav til et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad. Også konvensjonens verneformål trekker i retning av at det må være tale om fare for «kvalifisert skade».* NOAH henviser også til Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention, vedtatt av den Stående Komiteen den 2. desember 2011 hvor det lyder i henhold til anvendelse og fortolkning av artikkel 9 første ledd bokstav b (som tilsvarer nml. § 18 første ledd bokstav b): «*(...) The exceptions should be proportional to the damage suffered (...)*». NOAH viser til at tap av sau til gaupe har hatt en nedadgående trend over tid i landet som helhet, og at omfanget av tap av både sau og tamrein ikke er av en slik alvorlighet som tilsier at det bør iverksettes kvotejakt på en sterkt truet art.

Miljødirektoratet har ikke gitt noen begrunnelse eller vist til bevis om alvorlig skade forårsaket av gaupe i regionen, eller vist at skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at vilkåret om skade i nml. § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt. Miljødirektoratet har heller ikke vist hvordan det foreligger et skadeomfang som gir grunnlag til å skyte akkurat seks gauper. For NOAH fremstår dette tallet som tilfeldig, uten faglig begrunnelse.

Om tap av tamrein

Når det gjelder tap av tamrein, burde Miljødirektoratet vurdert andre årsaker til tap, ikke bare legge hele skylden over på gaupe. Forskere i Norsk institutt for naturforskning (NINA) har

---

⁹ Fernández-Gil, A., Naves, J., Ordiz, A., Quevedo, M., Revilla, E., & Delibes, M. (2016). Conflict misleads large carnivore management and conservation: brown bears and wolves in Spain. PLoS ONE, 11(3), e0151541., s 10.

konkludert med at lave vekter og høyt reintall er mellom 2-7 ganger viktigere for å forklare tapene enn størrelsen på rovviltbestandene.¹⁰ I tillegg har forskerne i denne sammenheng påpekt at «*Tap har (...) flere årsaker og for å kunne bestemme hvor stor betydning rovdirene har, er det ikke tilstrekkelig å summere opp hvor mange som blir drept av rovdire, vi må samtidig avklare hvor stor andel av tapene som er tilrettelagt av andre forhold som matmangel på grunn av ugunstige værforhold og høyt reintall.*»

I tillegg konkluderer NINA i sin rapport om rovvilt og reindrift i Finnmark at: «*Resultatene fra de ulike studiene er entydige og støtter opp under tidligere studier som viser at tapet av rein til rovdire i Finnmark i stor grad er kompensatorisk, m.a.o. primært består av dyr som det er grunn til å tro ellers ville dødd av sult. Inntil reintallet går betydelig ned og slaktevektene tilsvarende opp vil det trolig være rikelig tilgang på avmagrede og svake dyr for fredet rovvilt i regionen. Rovdirene i Finnmark har per i dag derfor trolig liten effekt på produktiviteten innen reindriften i regionen.*»¹¹

NINAs forskere har også publisert en rapport i 2013 hvor det konkluderes med at: «*Resultatene som presenteres i denne rapporten gir ikke støtte til påstanden om at gaupe og jerv er den viktigste årsaken til lav kalvetilgang og høye tap i norsk reindrift.*»¹² Derimot viser resultatene at det finnes «*en nøye sammenheng mellom slaktevektene foregående høst, klimatiske forhold om våren og andelen kalv som registreres per simle den påfølgende sommeren og høsten.*» Forskerne konkluderer med at det faktisk at omfanget av rapportert tap av både kalv og voksne øker med økende ynglebestander av rovdire, betyr ikke at disse forholdene er den eneste (og primære) årsakssammenheng. De har kommet til at: «*Negativ tetthetsavhengighet og ugunstige klimatiske forhold var imidlertid langt viktigere faktorer for å forklare tap av både kalv og voksne dyr enn rovdire*» og at «*Reintallsutviklingen var i motsetning til rapporterte tap ikke relatert til størrelsen på ynglebestandene av gaupe og jerv*».

Tveraa et al. har belyst at studiene i Finnmark, Troms, Nord-Trøndelag og Sarek i Sverige har dokumentert at «*tapene til jerv og gaupe er mindre enn det som tidligere har blitt hevdet*» og at «*gaupe og jerv tar flere rein når kondisjonen i flokkene er lav eller når tettheten av rein er høy*». Disse konklusjonene er viktig å ta med ved vurdering av, ikke kun tap til rovdire, men alt tap, siden «*ressursknapphet både øker det naturlige tapet og det tapet som voldes av rovvilt*».

---

¹⁰ T. Tveraa, A. Stien, K. Langeland «Reindrift og rovvilt», Ottar 309 – 2016 (1): 30-36. Tilgjengelig på nett: <https://uit.no/Content/515078/artikkel5.pdf>. Se også www.reinbase.no.

¹¹ Tveraa, T., Ballesteros, M., Bårdsen, B.-J., Fauchald, P., Lagergren, M., Langeland, K., Pedersen, E. & Stien, A. Rovvilt og reindrift – Kunnskapsstatus i Finnmark – NINA Rapport 821. 28 s.

¹² Tveraa, T., Ballesteros, M., Bårdsen, B.-J., Fauchald, P., Lagergren, M., Langeland, K., Pedersen, E. & Stien, A. Beregning av produksjon og tap i reindriften - NINA Rapport 938. 38 s. Tilgjengelig på nett: <https://munin.uit.no/handle/10037/11327>.

Miljødirektoratet bør derfor undersøke om tap av rein til gaupe i regionen kan skyldes flere faktorer, og om dette eventuelt kan løses på andre måter (tilpasse driftsformen), enn skyting av et sterkt truet rovdyr som egentlig skal ha strengt vern.

Miljødirektoratet har unnlatt å vurdere kunnskap om tap av tamrein som viser at tap har flere årsaker enn rovdyr, og at det ikke er tilstrekkelig å summere opp hvor mange tamrein som blir tatt av gaupe. Det ser ut til at Miljødirektoratet har gått den lette veien å legge hele skylden for tap av tamrein på gaupe, uten at dette kan støttes av vitenskapelig dokumentasjon.

5. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Ifølge nml. § 18 er det adgang til jakt på gaupe kun dersom vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, er oppfylt. Det finnes mange alternativer til nedskyting av gaupe, men disse er ikke vurdert i denne saken. NOAH anser dermed vedtaket som ugyldig.

NOAH minner om at skyting av rovdyr skal være aller siste utvei når alt annet er forsøkt. Det er ikke tilfellet i denne saken. Miljødirektoratet har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor skyting er den eneste løsningen i dette tilfellet, eller hvorfor andre løsninger ikke er tilfredsstillende.

NOAH påpeker at en av hovedkonklusjonene fra studier om hvordan å redusere rovdyr- og husdyrkonflikter er nettopp at det bør legges mer vekt på ikke-letale forebyggende tiltak, i stedet for reaktive tiltak (som felling er).^{13 14 15 16 17 18} Ikke-selektiv felling av rovdyr har som nevnt kun kortsiktig effekt og er ikke effektivt med hensikt å forhindre ytterligere angrep. Skyting kan dessuten ha motsatt effekt, og følgelig virke mot sin hensikt. Eksempelvis har forskning om reinkalvtap til rovdyr som ble gjennomført av NINA i 2008-2012 vist at «*intensiv utskyting av gaupe ser ikke ut til å redusere det totale vintertapet*».¹⁹

¹³ Rigg, R., Findo, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

¹⁴ Karlsson, J., & Johansson, Ö. (2010). Predictability of repeated carnivore attacks on livestock favours reactive use of mitigation measures. *Journal of Applied Ecology*, 47(1), 166-171.

¹⁵ <https://www.science.org/content/article/no-proof-shooting-predators-saves-livestock>

¹⁶ Treves, Adrian., Krofel, Miha., & McManus, Jeannine. Predator control should not be a shot in the dark. *Front Ecol Environ* 2016; 14(7): 380– 388, doi:10.1002/fee.1312.

¹⁷ Bruns, Antonia & Waltert, Matthias & Khorozyan, Igor. (2020). The effectiveness of livestock protection measures against wolves (*Canis lupus*) and implications for their co-existence with humans. *Global Ecology and Conservation*. Tilgjengelig på nett: [21. E00868. 10.1016/j.gecco.2019.e00868](https://doi.org/10.1016/j.gecco.2019.e00868).

¹⁸ Miller, J.R.B., Stoner, K.J., Cejtin, M.R., Meyer, T.K., Middleton, A.D. and Schmitz, O.J. (2016), Effectiveness of contemporary techniques for reducing livestock depredations by large carnivores. *Wildl. Soc. Bull.*, 40: 806-815. Tilgjengelig på nett: <https://doi.org/10.1002/wsb.720>.

¹⁹ Tveraa, T, Ballesteros, M., Bårdsen, B.-J., Fauchald, P., Lagergren, M., Langeland, K., Pedersen, E. & Stien, A. Beregning av produksjon og tap i reindriften - NINA Rapport 938. 38 s. Tilgjengelig på nett: <https://munin.uit.no/handle/10037/11327>.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter ber om at vår klage tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 7 i 2024. NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør svært uforsvarlig forvaltning av en sterkt truet gaupebestand, og er et brudd på nasjonal og internasjonal lov: §§ 4, 5 og 16 tredje ledd og 18 bokstav b i naturmangfoldloven, og artikler 2, 7 og 9 i Bernkonvensjonen. Tatt i betraktning at gaupe er kategorisert som sterkt truet i Norge, står Miljødirektoratets kunnskapsgrunnlag ikke rimelig i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. NOAH mener også at Miljødirektoratet har anvendt føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning feil.

Dersom vedtaket opprettholdes ber NOAH om at våre understrekningsbesvarelseskrav besvares.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter v/

Henriette L. Diesen (biolog)

Epost: post@aktivtrovdyrvern.no
ida.skjerden@hotmail.com

Miljøsirektoratet

Dato: 14.12.2023

Klage fra Aktivt Rovdyrvern på Miljødirektoratets vedtak om kvote for jakt på gaupe 2024-rovviltregion 7

Saksnummer 2023/8276

Hitsatt utdrag fra vedtaket kursivert

Vedtaket Miljødirektoratet setter kvote for jakt på gaupe i rovviltregion 7 til totalt seks gauper med en hunddyrkvote på totalt to voksne dyr.

Det er et vilkår at fellingen eller jakten ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

ARV provoserer opplyst hva Miljødirektoratet bygger ovenstående vurdering på. Arvs vurdering er nemlig motsatt; at jakten nettopp er skadelig for bestandens overlevelse. Vi har pt 242 gauper i landet og regionalt ligger gaupa under bestandsmålet i region 7. Bestandsmålet er dessuten satt for lavt til å være forenlig med levedyktig bestand av gaupe.

ARV ber om å få dokumentert hvilke andre tilfredsstillende løsninger som er vurdert, andre enn letale tiltak. Som kjent skal andre tiltak være forsøkt før en eventuelt må ty til letale tiltak dersom dette ikke har ført frem og kun der det foreligger akutt, pågående skade. Det gjør det ikke her. Unntaksvilkåret er ikke oppfylt.

Kvotejakt på gaupe regnes som en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon, og eventuell om arten forårsaker skade, i dette tilfelle på husdyr og tamrein.

ARV ber om å få dokumentert hvilket datagrunnlag og forskning som ligger til grunn for Miljødirektoratets vurdering av at ordinær jakt kan gjennomføres fordi gaupebestanden oppfyller jaktbarhetskriterer. Hvordan kan 242 gauper oppfylle krav om å være såkalt høstverdig? Dette fremstår mer som en ufundert påstand enn som en velbegrunnet faglig forankret vurdering. Vi imøteser oppklaring av dette.

Bestandsovervåkinga i region 7 viser store svingninger i antall registrerte familiegrupper. I perioden 2013 til 2020 har bestanden ligget under det regionale målet som er på 10 årlige familiegrupper. De siste tre årene er det registrert henholdsvis 10, 6 og 11,5 familiegrupper av gaupe, som gir et gjennomsnitt på 9,2 familiegrupper.

Miljødirektoratet har tidligere vurdert at det er behov for stabil bestandsvekst i region 7 slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnemdene kan overta myndigheten. I tillegg har vi opprettholdt et handlingsrom for å tildele kvote for betinget skadefelling til bruk ved konkrete skadesituasjoner i regionen. Det ble derfor ikke åpnet for kvotejakt av gaupe i region 7 i 2023, og i årene 2021 og 2022 ble det gitt en begrenset kvote for jakt. Ut fra en totalvurdering av ovennevnte forhold anser Miljødirektoratet det forsvarlig å fastsette en begrenset kvote i region 7 i 2024. Vi mener at anbefalingen fra rovviltnemnda samsvarer med våre vurderinger, og vi gir en kvote på seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper.

Hvordan kan Miljødirektoratet mene at Rovviltnemndas anbefaling om 6 gauper hvorav 2 hunngauper samsvarer med Miljødirektoratets egne vurderinger? De foregående 3 årene har Miljødirektoratet vurdert at siden gaupe ligger under bestandsmålet i regionen og bestanden har vært svingende, har det vært forsvarlig forvaltning ikke å åpne for jakt i 2023. Miljødirektoratet har slik tidligere utvist tillitvekkende forsiktighet og ikke åpnet for kvotejakt i regionen, i 2023, og med begrenset uttak i 2021 og 2022. ARV ber om redegjørelse for hvilke andre premisser som er lagt til grunn eller hvordan situasjonen er endret i år i forhold til tidligere år, som gir en annen vurdering nå. Hva er annerledes nå, som tilsier jakt på 6 gauper i region 7?

Gaupe er sterkt truet, på Artsdatabankens rødliste. Regionen ligger under bestandsmålet, slik at rovviltnemnda ikke har vedtakskompetanse. Når en bestand ligger under et allerede for lavt satt bestandsmål er det fullstendig uforsvarlig å åpne for kvotejakt.

Skadesituasjonen: Total 45 tamrein er påvist tatt av gaupe i 2023 i regionen. Hele 1397 tamrein er imidlertid erstattet som tapt til gaupe. Det er en oppsiktsvekkende diskrepans mellom påvist tatt og erstattet tamrein. Det må virkelig lønne seg for tamreinnæringa å skyldte på gaupe for å få erstatning for tap. Dersom dette er en utilsiktet effekt av erstatningsordningene, bes Miljødirektoratet ta en grundig gjennomgang av faktiske tapstall og erstatningssummer og evaluere denne kostnadskrevende ordningen og om den egentlig fungerer etter intensjonen.

Det samme synes å gjelde for sauenæringen selv om erstatningstall ikke fremgår av vedtaket. Totalt 201 sauer er påvist tatt av gaupe i region 7 i 2023. 201 sauer og 45 tamrein kan uansett ikke fungere som godt nok argument for å drive et hardt jaktrykk på en sterkt truet art.

Vedtaket er således i strid med en rekke lover, forskrifter og konvensjoner:

Naturmangfoldloven

Brudd på Nml § 1 - bærekraftig bruk og vern av naturen.

Brudd på Nml § 5 - mål om at artene og deres genetiske mangfold ivaretas og forekommer i sine naturlige utbredelsesområder i levedyktige bestander. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.

Brudd på Nml § 6 - Generell aktsomhetsplikt. Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5.

Brudd på Naturmangfoldloven § 8 - krav til kunnskapsgrunnlaget – offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandsstatus, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Her er kunnskapsgrunnlaget på plass, men det hensynstas ikke; man vet at gaupe er sterkt truet, men ignorerer det, man lar ikke dette få betydning for vedtaket.

Brudd på Nml § 9 – føre-var-prinsippet. Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Paragrafen må komme til anvendelse/ tre i kraft da gaupebestanden er sterkt truet. Det er ignorert.

Brudd på Nml §10 – økosystemtilnærming og samlet belastning – En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

En vurdering av den samlede belastningen på økosystemet og hensynet til gaupe som apexpredators nøkkerolle i økosystemet er ikke foretatt.

Nml §15 – forvaltningsprinsippet – høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av viltlevende dyr unngås.

ARV ser det som særlig bekymringsfullt at det brukes løshund, jaging og båsfeller i jakten på gaupe. Dette er uverdigg, uetisk og skammelig og må avvikles prompte.

Brudd på Nml §18 – annet uttak av vilt etter vurdering av myndighetene – tillate uttak av vilt for å

- a. beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer
- b. avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.
- c. ivareta allmenne helse og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.
- d. innfangning til gjenoppbygging av bestander.
- e. for innfangning til lovlig oppdrettsvirksomhet
- f. for forskning, undervisning, eller taksonomisk virksomhet, eller
- g. som er fremmede organismer.

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen måte. Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd.

ARV hevder at vedtaket truer bestandens overlevelse og følgelig er brudd på Nml § 18 a-c. Bestandsmålet er ikke nådd for region 7 og likevel åpnes det for jakt. Dette er lovstridig.

Rovviltforskriften

Brudd på § 1 – sikre en bærekraftig forvaltning av fredet, truet rovvilt.

§ 3. Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåkning. I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe.

Rovviltforskriften §10. Kvote for lisensfelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv. Dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv.

Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Ved vurdering av felling etter Nml §18 første ledd bokstav c skal det legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd.

Her er ikke bestandsmålet nådd. Andre tilfredsstillende løsninger er ikke forsøkt.

Grunnloven

Brudd på Grunnloven § 112 – alle har rett til et miljø som sikrer helsen...hvor produksjonsevnen og mangfoldet bevares....vern for kommende generasjoner ved at naturressursene skal forvaltes på en allsidig og langsiktig måte.

Norges rovviltforvaltning er generelt et brudd på grunnloven. Dette vedtaket innebærer også et brudd på §112. Mangfoldet bevares ikke gjennom slike vedtak og naturressursene forvaltes ikke på en allsidig og langsiktig måte.

Bernkonvensjonen

Brudd på Artikkel 2 - ”De Kontraherende Parter skal treffe de nødvendige tiltak for å opprettholde bestandene av vill flora og fauna eller å tilpasse dem til et nivå som særlig svarer til de økologiske, vitenskapelige og kulturelle krav, tatt i betraktning de økonomiske og rekreasjonsmessige krav og behovene til underarter, varieteter eller typer som lokalt er i fare.”

(Høyesterett har lagt til grunn at Norge er folkerettslig bundet til å sikre ulvens overlevelse i norsk natur, med henvisning til konvensjonens artikkel 2 jf. HR-2021-662-A avsnitt 67-69. Tilsvarende forpliktelse gjelder for gaupe)

Brudd på Bernkonvensjonen artikkel 6 – Norge er forpliktet til å etablere et legislativt og administrativt system som sikrer særlig beskyttelse av artene på appendix ii – strictly protected fauna species. Det er forbudt med overlegg å drepe individer av disse artene.

Brudd på Bernkonvensjonens artikkel 9 – unntaksvilkår om alvorlig skade (akutt, pågående, alvorlig, omfattende). 201 sauer og 45 tamrein oppfyller ikke dette vilkåret. Skaden skal dessuten være akutt og pågående.

(Nml. § 18 er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1)

Viltloven

Brudd på Viltloven § 19 – human jakt. Det er ikke humant å jakte på fredet truet rovvilt med løs på drevet halsende hund og båsfeller.

Dyrevelferdsloven

Brudd på Dyrevelferdsloven § 3: Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdi de har for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Brudd på Dyrevelferdsloven § 8,1: dyreholder skal påse at driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger som brukes til dyr er egnet til å ivareta hensynet til dyrenes velferd. Sauene går ubeskyttet på beite. ARV har vanskelig for å tro at bonden klarer å ivareta enkeltindividets individuelle behov mer eller mindre uten tilsyn på utmark.

Brudd på Dyrevelferdsloven § 14b: Det er forbudt å hensette dyr i hjelpeløs tilstand eller å bruke levende dyr som fôr eller åte.

Åteforskriften

§ 7. All foring av store rovdyr, kongeørn og villsvin er forbudt.

§ 8. Utlegging av åte til store rovdyr og kongeørn. Til gaupe er det kun tillatt å legge ut åte i gaupebås i forbindelse med lisensfelling.

ARV mener at dette er en svært uetisk og inhuman praksis som må opphøre.

Naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) COP15

-mål 4 i Naturavtalen, som særlig omhandler trusler mot truede arter.

Brudd på mål 4: Sikre umiddelbare forvaltningstiltak for å stanse menneskeskapt utryddelse av kjente truede arter og gjenoppbygge og bevare arter, særlig truede arter, for å redusere utryddelsesrisikoen betydelig og opprettholde og restaurere det genetiske mangfoldet innenfor og mellom populasjoner av naturlig hjemmehørende, ville og domestiserte arter for å opprettholde deres tilpasningspotensial, blant annet ved in situ og ex situ bevaring ig ved bærekraftig forvaltningspraksis, og å forvalte samhandlingen mellom mennesker og villlevende dyr på en effektiv måte med sikte på å minimere konflikt mellom mennesker og dyr og fremme sameksistens.

ARV begjærer vedtaket omstøtt, ugyldiggjort og med oppsettende virkning i saksbehandlingstiden.

For ARV,
Ida Skjerden og Jim Schelander
sekretær   styreleder

«MottakerNavn»

«Adresse»

«PostNr» «PostSted»

«Kontakt»

Trondheim, 13.12.2023

Deres ref.:

«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

2023/8276

Saksbehandler:

Siv Grethe Aarnes

Kvotepå jakt på gaupe 2024-rovviltregion 7

Vedtaket

Miljødirektoratet setter kvote for jakt på gaupe i rovviltregion 7 til totalt seks gauper med en hunddyrkvote på totalt to voksne dyr. Kvoten fordeles som følger:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane, Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe

Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar–31. mars.

Vedtaket er fattet etter rovviltforskriften § 13. Du finner [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Vi viser til vedlegg 1 " Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023" som bakgrunn for våre vurderinger. Vedlegget beskriver bestandssituasjon for gaupe ([rovdata.no](#)), avgang av gauper samt skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe ([rovbase.no](#)).

Særlige vilkår

- Statsforvalteren/sekretariatet skal kunngjøre kvoten, vilkårene, jaktområdene osv. på den måten som er vanlig for regionen.
- Statsforvalterne administrerer kvotejakten innenfor sitt fylke og etablerer hensiktsmessige ordninger for oppdaterte resultater om felling og gjenstående kvoter, krav til rapportering fra jeger og gjennomføring av eventuelle ettersøk.
- Miljødirektoratet kan til enhver tid stanse kvotejakten eller endre fastsatt kvote dersom nye bestandsopplysninger eller opplysninger om irregulær avgang tilsier det.
- All avgang av gaupe innenfor regionen etter at vedtaket er fattet belastes den aktuelle kvoten. Dersom irregulær avgang av gaupe skjer utenfor områder med kvote eller der kvoten fra før er fylt, avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes.

- For å begrense uttak av voksne hunddyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og fram til og med 28. februar.

Bakgrunnen for saken

Stortingets rovviltforlik fra 2011¹ gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. rovviltforskriften § 13. Vi kan også fatte slike vedtak der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at fellingen eller jakten ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Kvotejakt på gaupe regnes som en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon, og eventuell om arten forårsaker skade, i dette tilfelle på husdyr og tamrein.

For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig, er det viktig at kvotejakt på gaupe styres mot områder hvor det er skader på husdyr eller tamrein. Også i fremtiden skal kvotejakt (eller lisensfelling) være den normale beskatningsformen for å redusere skader som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på sju av de åtte rovviltregionene². Rovviltforskriften gir de regionale rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. I de tilfeller der bestandsmålet ikke er nådd, skal rovviltnemndenes syn tillegges betydelig vekt.

Direktoratet viser til NINA rapport 2307³ antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. Av rapporten fremgår det at det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger av gaupe ble nådd i 2023. Det fremgår videre at rovviltnemndene i region 2, 3, 5 og 6 har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2024. Region 1 har ikke mål om yngling. Resterende regioner med mål om yngling av gaupe har ikke myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2024.

---

¹ [Rovviltforliket](https://www.stortinget.no/lovforlik/rovviltforliket) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\)](https://www.regjeringen.no/stmeld15) (Regjeringen.no)

³ [Tovmo, M., Odden, J. & Nilsen, E. B. 2023. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. - NINA Rapport 2307. Norsk institutt for naturforskning.](https://www.nina.no/rapport/2307)

Bestandsstatus og tapsomfang

Nasjonalt

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 71,5 familiegrupper
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 65,7 familiegrupper
- Estimert bestand i Norge 2023: 242,5 gauper

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 63 gaupe
- Kvotejakt: 37 gauper
- Skadefelling: 16 gauper
- Andre årsaker: 10 gauper
- Antall døde gauper i så langt i inneværende jaktår (7. des 2023): 12 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader på tamrein og sau

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 280 rein
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret (7. des 2023): 149 rein
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2020/2021: 6 724 gaupe

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2022: 196 sau og lam
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2022: 4 125 sau og lam
- Antall sau og lam tapt til gaupe så langt i 2023 (7. des 2023): 201 sau og lam

Region 7

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 11,5
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 9,2 familiegrupper

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 5 gauper
- Kvotejakt: Ingen gauper
- Skadefelling: 3 gauper
- Annen avgang: 2 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (7. des 2023): Ingen gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 82 rein
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret (7. des 2023): 45 rein
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2021/2022: 1397 rein

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2022: 52
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2022: 910
- Antall sau og lam tapt til gaupe så langt i 2023 (7. des 2023): 201 sau og lam

Rovviltnemnda sin anbefaling

Direktoratet har mottatt anbefaling fra rovviltnemnda om å fastsette kvote for jakt på gaupe i region 7⁴.

"Vi anbefaler at det åpnes for jakt på seks gauper i fylket, hvorav inntil to voksne hunngauper, fordelt som følger:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadfjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane og Hattfjelldal: 1 gaupe"

Miljødirektoratets vurderinger

Gaupa er fredet. Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Kvotejakt er en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si at arten produserer et høstingsverdig overskudd, har ressursbetydning, er knyttet til jakt- og fangsttradisjoner og eventuelt forårsaker skade.

Vi har lagt følgende til grunn i våre vurderinger om kvotejakt i region 7:

- føringene i de regionale forvaltningsplanene og den geografisk differensierte forvaltningen av gaupe med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder
- gaupas bestandstatus og utvikling nasjonalt og regionalt, kunnskap om forekomst av gaupe i regionene og antall døde gauper de siste årene
- prognose for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene
- skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene
- rovviltnemndas anbefaling

Det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe ble nådd i Norge i 2023. Bestanden før jakt 2024 er estimert ut fra prognosemodellen til å være 76 familiegrupper.

Prognosemodellen viser videre at det er 8,5 % sannsynlighet for at gaupebestanden skal havne under det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper før jakt i 2024.

Bestandsovervåkinga i region 7 viser store svingninger i antall registrerte familiegrupper. I perioden 2013 til 2020 har bestanden ligget under det regionale målet som er på 10 årlige familiegrupper. De siste tre årene er det registrert henholdsvis 10, 6 og 11,5 familiegrupper av gaupe, som gir et gjennomsnitt på 9,2 familiegrupper.

De regionale prognosene tilsier at antall familiegrupper i 2024 før jakta er for Nordland på 12 familiegrupper, med et 75 % konfidensintervall på 9,0-15,3 familiegrupper.

---

⁴ [møte 5/2023](#).

Ved en estimert bestandsstørrelse på 12 familiegrupper før jakt 2024 beregner modellen at et uttak av opptil 4 hunndyr under jakta i 2024 kan gjøre at bestanden havner over det regionale bestandsmålet også før jakta i 2025 (tabell 1). Prognosen er heftet med usikkerhet og andelen voksne hunngauper som får fram unger som er i live den første vinteren kan variere en del mellom år og områder. I enkelte år vil en stor andel av de voksne hunnene få fram unger, mens det i andre år er en mindre andel som klarer det^{5 6}.

Tabell 1: Prognose og usikkerhetsintervall på 75 % for antall familiegrupper på landsbasis før jakta i 2025 gitt tre ulike scenarioer for uttak av voksne hunndyr under jakta i 2024 (henholdsvis 0, 2 og 4 voksne hunndyr). Kilde: Shiny app basert på prognosemodellen (Rovdata.no)

Kvotalternativ hunndyr jakt 2024	Prognose familiegrupper 2025	75 % CI
0	14,6	10,5-19,3
2	13,5	9,5-18,1
4	12,5	8,5-17

Miljødirektoratet har tidligere vurdert at det er behov for stabil bestandsvekst i region 7 slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnebdene kan overta myndigheten. I tillegg har vi opprettholdt et handlingsrom for å tildele kvote for betinget skadefelling til bruk ved konkrete skadesituasjoner i regionen. Det ble derfor ikke åpnet for kvotejakt av gaupe i region 7 i 2023, og i årene 2021 og 2022 ble det gitt en begrenset kvote for jakt.

Ut fra en totalvurdering av ovennevnte forhold anser Miljødirektoratet det forsvarlig å fastsette en begrenset kvote i region 7 i 2024. Vi mener at anbefalingen fra rovviltnebdene samsvarer med våre vurderinger, og vi gir en kvote på seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper. Kvoten er fordelt på følgende områder:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadfjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane, Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe

Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

⁵ Nilsen, E.B., Linnell, J.D.C., Odden, J., Samelius, G. & Andren, H. 2012. Patterns of variation in reproductive parameters in Eurasian lynx (*Lynx lynx*). *Acta Theriologica* 57(3): 217-223. doi:10.1007/s13364-011-0066-5

⁶ Walton, Z.A., Mattisson, J., Linnell, J.D., Stien, A. & Odden, J. 2017. The cost of migratory prey: seasonal changes in semidomestic reindeer distribution influences breeding success of Eurasian lynx in northern Norway. *Oikos* 126(5): 642-650

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal

Vedlegg

1 Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023- des 2023

Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023

1. Forvaltning av rowilt i Norge.....	1
1.1 Skadefelling og kvotejakt på gaupe.....	2
1.2 Myndighetsforholdsforhold	3
2. Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia	3
2.1 Overvåkningsprogram	3
2.2 Prognosemodell.....	4
3. Bestandssituasjonen for gaupe	4
3.1 Fennoskandia.....	4
3.2 Norge	6
Antall familiegrupper	6
Bestandsestimat.....	9
Gaupas forventede utvikling.....	9
4. Kjent avgang av gauper i Skandinavia	10
4.1 Norge	10
4.2 Sverige	13
5. Skadesituasjon og erstatning for rowiltskader.....	13

1. Forvaltning av rowilt i Norge

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rowiltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rowilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rowiltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt de nasjonale bestandsmålene for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Det har også vedtatt å opprette åtte forvaltningsregioner for rowilt.² De regionale rowiltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rowilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder.

---

¹ [Rowiltforliket](#) (Stortinget.no)

² Innst. S. nr. 174 (2003-2004)

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene³.

1.1 Skadefelling og kvotejakt på gaupe

Gaupe er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 og til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriftens § 11 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Kvoten for betinget skadefelling fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastsatt i naturmangfoldloven § 16, tredje ledd. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på høstingstradisjon i vedkommende område, og på den skade viltet gjør. Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar–31. mars. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er kvotejakt (eller lisensfelling) som skal være den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Rovviltforskriften § 7, annet ledd, regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes"

---

³ [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling.

[Naturmangfoldloven](#) og [roviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtakene våre om skadefelling (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

1.2 Myndighetsforholdsforhold

Av NINA rapport 2307 fremgår det at det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger av gaupe ble nådd i 2023. Det fremgår videre at roviltnemndene i region 2, 3, 5 og 6 har myndighet til å fastsette kvote for betinget skadefelling og kvote for jakt på gaupe. Region 1 har ikke mål om yngling. Resterende regioner med mål om yngling av gaupe har ikke myndighet til å fastsette slike kvote.

2. Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp roviltpolitikken.

2.1 Overvåkningsprogram

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av rovilt. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i roviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28. (29.) februar. Årlig gjøres en beregning av antall familiegrupper før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner av familiegrupper (spor, synsobservasjoner, bilder fra viltkamera og døde unger).

Som en del av arbeidet med ett felles overvåkningsprogram for rovilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av gaupe i Norge er 1. juni hvert år.

2.2 Prognosemodell

I tillegg er det utviklet en prognosemodell for utviklingen av gaupebestanden i Norge som tar utgangspunkt i tellingene av familiegrupper og kjent uttak av gauper, for å estimere antall familiegrupper før jakt til neste år⁴. Hensikten med en slik prognosemodell er å gi et formalisert og robust prognoseverktøy som skal hjelpe beslutningstakere å forutsi bestandsstørrelsen av gaupe ett år fram i tid.

Prognosemodellen kan anvendes til å gi estimatet på hvilket uttak, i forhold til antall familiegrupper i bestanden, som vil føre til stabil bestandsutvikling (verken vekst eller nedgang) fra ett år til det neste. For voksne hunndyr estimerer modellen at et uttak bør ligge rundt 0,43 % pr. familiegruppe, og for antall gauper bør uttak ligge på 1,27 per familiegruppe.

Høsten 2022 ble denne prognosemodellen videreutviklet til en hierarkisk «state-space» modell i statistikkprogrammet R og JAGs som baserer seg på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegruppe av gaupe og observasjoner fra gaupejakt. Det vil si at modellen nå kan anvendes både nasjonalt og regionalt og at den baserer en eventuell jaktvote av hunndyr på historisk data om familiegrupper og jaktuttak innad i regionen(e).

Denne modellen er tilgjengelig for beslutningstakere på nett som et verktøy for å se hva et jaktuttak av hunndyr gir av prognose to år frem i tid.

Det er viktig å understreke at usikkerheten i estimatene til modellen blir større for de regionspesifikke prognosene. Her er antall familiegrupper mindre, og i enkelte regioner snakker vi om svært små tall. Dette betyr at den usikkerheten som eksisterer rundt observasjoner av familiegrupper spiller en større rolle jo mindre tall man opererer med, og videre er små bestander mer påvirket av tilfeldige variasjoner i f.eks. fødsels- og dødsrater.

3. Bestandssituasjonen for gaupe

3.1 Fennoskandia

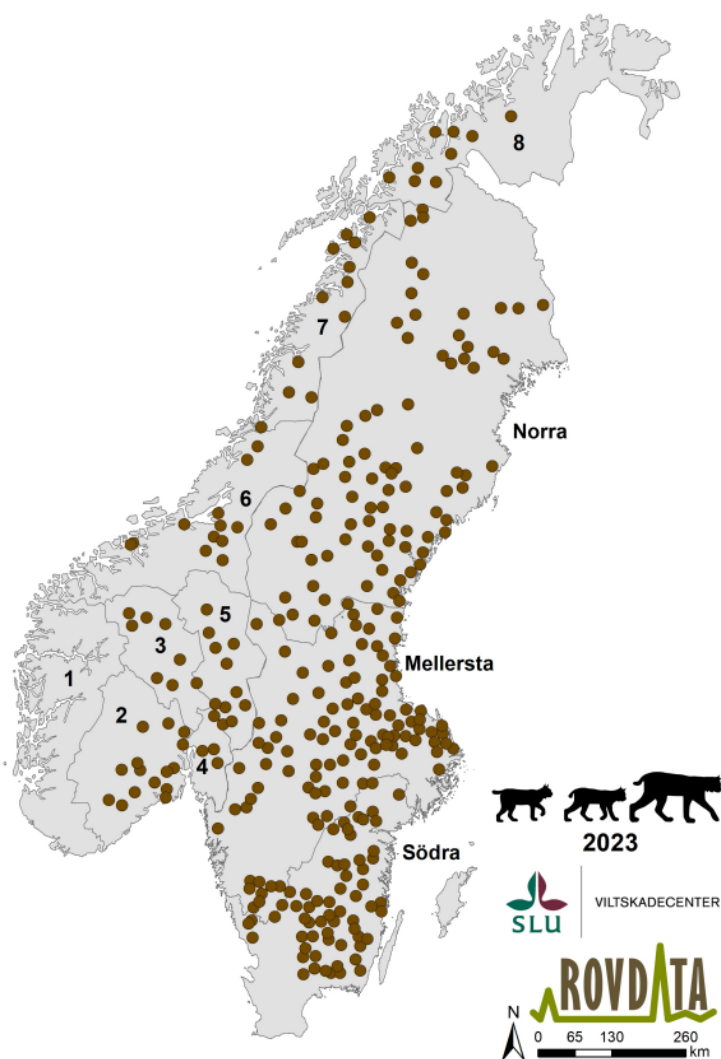
Den norske bestanden av gaupe er en del av større sammenhengende fennoskandisk bestander og med forgreininger også videre inn i Russland. Kunnskapen om den skandinaviske bestanden av gaupe er god, for de finske og særlig de russiske delene av bestandene har vi ikke samme kunnskapsnivå.

---

⁴ [Nilsen, E.B., Brøseth, H., Odden, J., André, H. & Linnell, J.D.C. 2011. Prognosemodell for bestanden av gaupe i Norge. NINA Rapport 774. Norsk institutt for naturforskning.](#)

Overvåkingen av gaupe er i Norge og Sverige basert på felles metodikk. Overvåkingsresultatet rapportert fra Rovdata i 2023⁵ viser en bestand på 314 familiegrupper registrert i Skandinavia 2022/2023 (figur 1), og viser at den skandinaviske bestanden er noe større enn i fjor. Sammenlignet med 2021/2022 er det i 2022/2023 registrert 13 flere familiegrupper i Norge og 4 færre i Sverige.

Dette tilsvarer en bestand på ca. 1 838 gauper, hvorav ca. 242,5 gauper i Norge og 1 417 i Sverige.

Figur 1: Familiegrupper i Norge og Sverige sesongen 2022/2023. Figurer er hentet ut fra Frank og Tovmo, 2023.

⁵ Frank, J. & Tovmo, M. 2023. Inventering av lodjur 2023. Bestandsovervåking av gaupe i 2023. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsstatus for stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2-2023. 36 s

Gaupebestanden i Finland innen jakt sesong 2022/2023 er estimert å være anslagsvis 2 390 til 2 575 gauper⁶ og er økt sammenlignet med estimatet for året før som beregnet til å være mellom 2 150 og 2 405⁷. Resultatene er basert på observasjoner av familiegrupper.

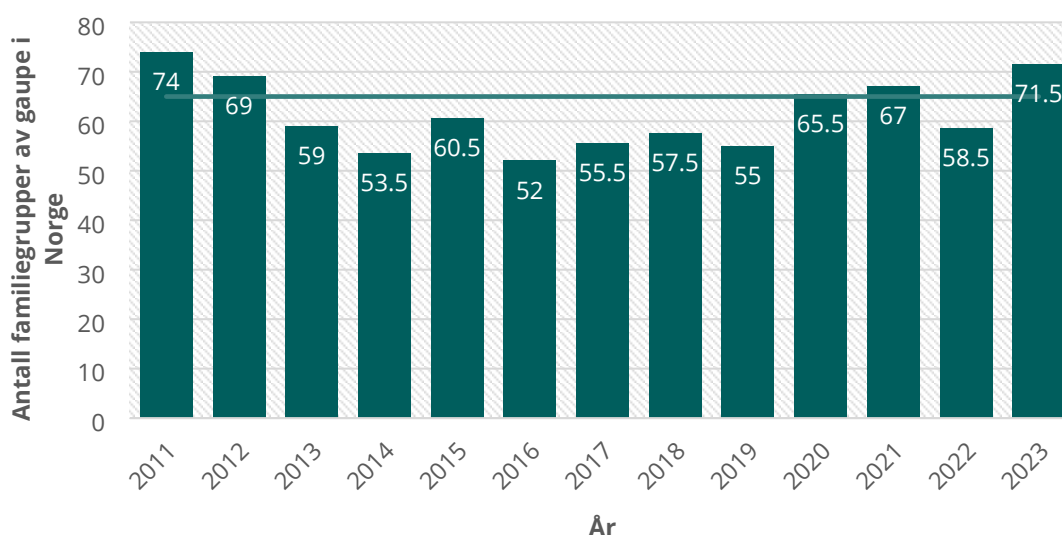
Miljødirektoratet vurderer at migrasjon av gaupe fungerer tilfredsstillende og ikke har negativ effekt på bestandenes overlevelse.

3.2 Norge

Antall familiegrupper

I NINA rapport 2307⁸ går det fram at det er registrert henholdsvis 67, 58,5 og 71,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2021, 2022 og 2023 (figur 2).

Gaupebestanden 2023 er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Figur 2: Antall familiegrupper av gaupe per år i Norge før jakt i perioden 2011-2023. Stiplede linje angir det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Kilde: Rovdata.no

Tabell 1 og figur 3 viser at i regionene 2, 3, 4, 5, 7 og 8 er det registrert en økning, mens i region 6 er det en nedgang sammenlignet med 2022. I region 1 er det heller ikke i år registrert noen familiegrupper. Av regionene med fastsatte bestandsmål ligger region 2, 3, 5, 6 og 7 på eller over det regionale bestandsmålet i antall påviste familiegrupper i 2023.

⁶ [Valtonen, M., Herrero, A., Mäntyniemi S., Helle, I. & Holmala, K., 2023. Ilveskanta Suomessa 2023. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 55/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 29 s.](#)

⁷ [Valtonen, M., Herrero, A., Heikkinen, S. & Holmala, K. 2022. Ilveskanta Suomessa 2022. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 62/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 25 s.](#)

⁸ [Tovmo, M., Odden, J. & Nilsen, E. B. 2023. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. - NINA Rapport 2307. Norsk institutt for naturforskning.](#)

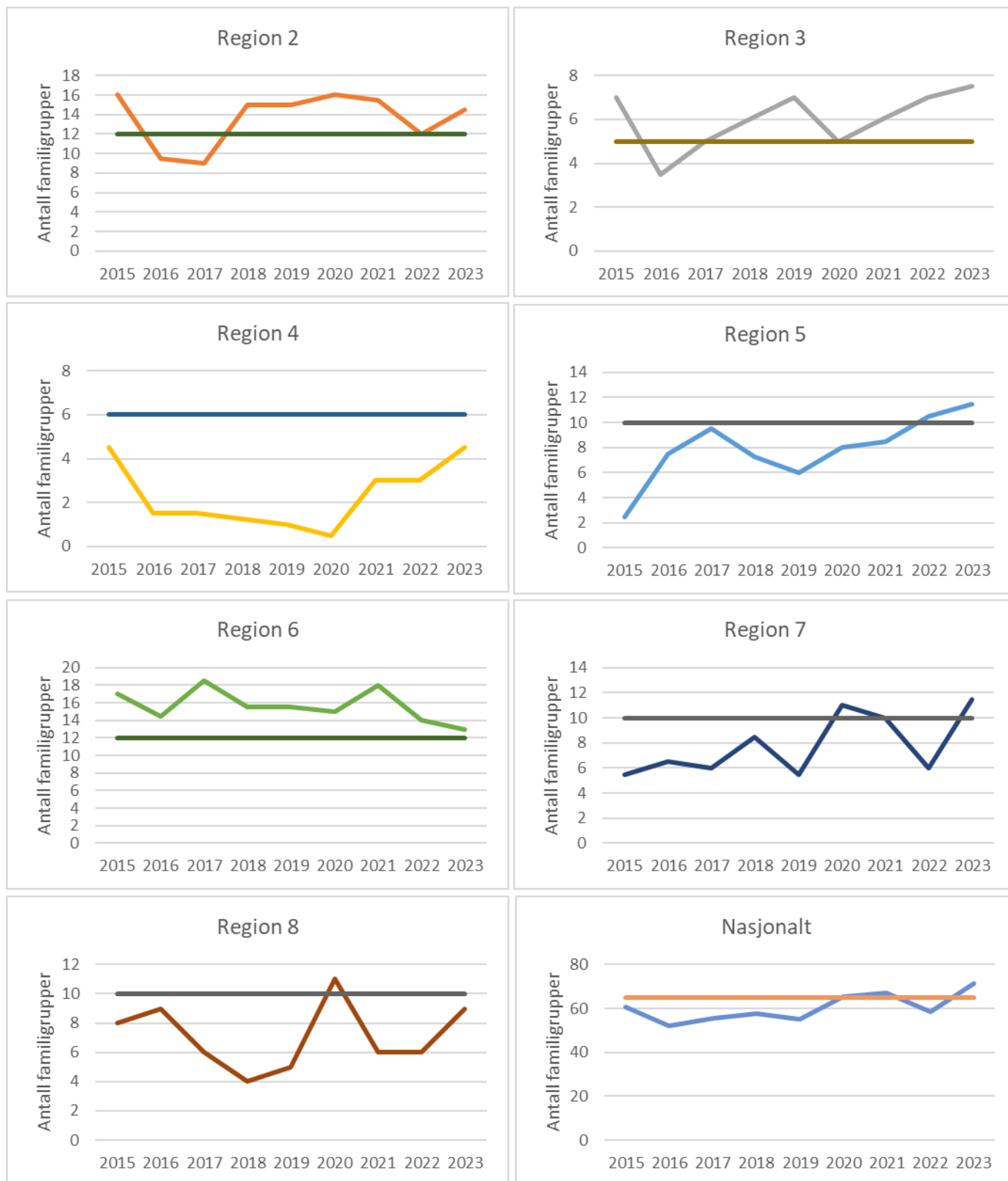
Regner man gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år ligger regionene 2, 3, 5 og 6 over bestandsmålet

Store årlige variasjonen i bestandsstørrelse kan skyldes flere forhold, andel voksne hunddyr i bestanden, andelen voksne hunngauper som får unger mellom år, og innvandring av gauper fra naboregioner og Sverige.

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2020 til 2023, samt gjennomsnittet for de tre årene. For detaljer se tabell 3 i NINA rapport 2307.

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2021	2022	2023	Gjennomsnitt 3 år
1 Vest Norge	-	0	0	0	0
2 Sør-Norge	12	15,5	12	14,5	14
3 Oppland	5	6	7	7,5	6,8
4 Oslo/Akershus/Østfold	6	3	3	4,5	3,5
5 Hedmark	10	8,5	10,5	11,5	10,2
6 Midt-Norge	12	18	14	13	15
7 Nordland	10	10	6	11,5	9,2
8 Troms og Finnmark*	10 (4)	6(2)	6(0)	9 (1)	7 (1)
Sum	65	67	58,5	71,5	65,7

* Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark.

Figur 3: Årlig antall registrerte familigrupper av gaupe nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene fra 2014 til 2023. Rett linje viser bestandsmålet. Kilde: Rovdata

Bestandsestimat

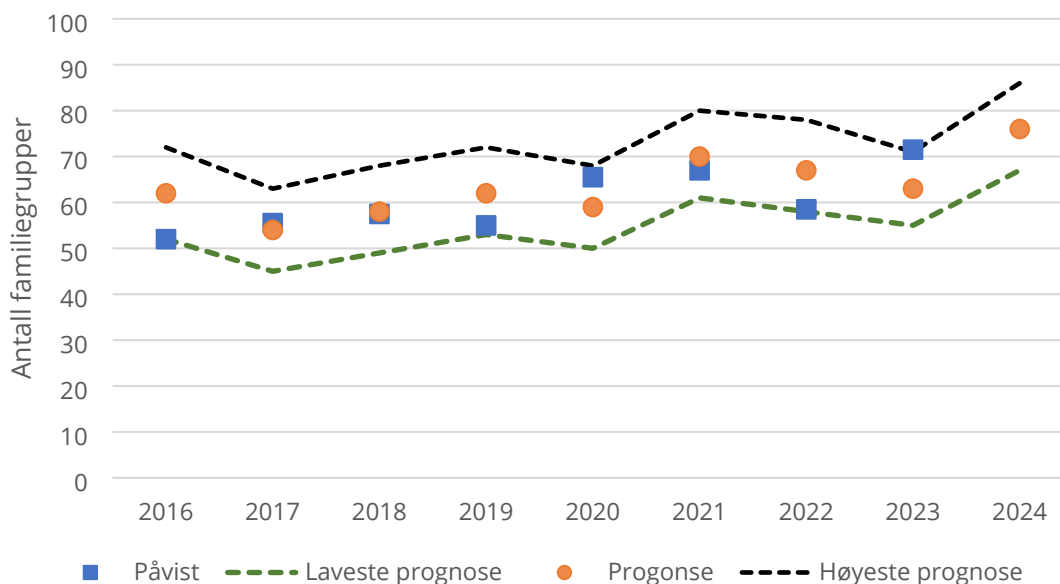
Antall registrerte familiegrupper i 2023 tilsvarer en bestand på omkring 421 dyr (95 % CI = 351–491) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2023 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2023 viser flere gauper på landsbasis sammenlignet med 2022 som var på 343 dyr (95 % CI = 248–403).

Gaupas forventede utvikling

Nasjonalt

Basert på antall familiegrupper påvist før jakt i 2023 og kjent uttak av voksne hunndyr (≥ 1 år), gir prognosemodellen et estimat på 75 (75 % CI = 55–78) familiegrupper før jakt på landsbasis i 2024 (figur 3). Prognosemodellen viser at det er 8,5 % sannsynlighet for at gaupebestanden skal havne under det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper før jakt i 2024.

Prognosen er heftet med usikkerhet. Figur 4 viser at kan det være noe usikkerhet knyttet til om middelerdien i intervallet fra prognosemodellen treffer faktisk registrerte ynglinger. Tallene fra 2016 til 2023 viser at faktisk registrerte ynglinger er innenfor laveste og høyeste prognose. Prognosemodellen er mer presis på store områder, noe mindre presis på mindre områder som dagens rovviltregioner.

Figur 4: Antall registrerte familiegrupper av gaupe i Norge de åtte siste årene og prognoser (med 75 % usikkerhetsintervaller) for yngling de åtte siste årene. Kilde: Rovbase

Gitt en bestandsstørrelse før jakt i 2024 på 76 familiegrupper viser beregninger med prognosemodellen gjort for tre ulike uttak av voksne hunngauper (15, 30 og 45) at bestanden sannsynligvis fortsatt vil være over det nasjonale bestandsmålet i 2025 (figur 9, NINA rapport 2307).

Regionalt

De regionale prognosene tyder på at rovviltregion 4, og 8 har stor sannsynlighet for å ligge under bestandsmålet også før jakta i 2024 (tabell 2).

Tabell 2; Prognose over antall familiegrupper i 2024 (FG2024, med 75 % usikkerhetsintervaller) for de ulike rovviltregionene med bestandsmål, samt sannsynligheten for at antall familiegrupper i 2024 vil være mindre enn de regionale bestandsmålene. Prognosene er gitt på bakgrunn av informasjonen som er tilgjengelig i etterkant av kvotejakta i 2023. Tabell hentet fra NINA rapport 2307.

Forvaltningsregion	Antall familiegrupper av gaupe påvist i 2023	Prognose for antall familiegrupper i 2024 (FG2024) [75 % CI	Sannsynlighet for at FG2024 < bestandsmålet
2 Sør-Norge	14,5	13,3 [10,0–17,4]	34 %
3 Oppland	7,5	8,2 [6,1–11,0]	4%
4 Oslo/Akershus/Østfold	4,5	4,1 [2,1–6,8]	80 %
5 Hedmark	11,5	13,1 [9,8–16,7]	14 %
6 Midt-Norge	13	12,2 [8,5–16,5]	48 %
7 Nordland	11,5	12,0 [9,0–15,3]	22 %
8 Troms og Finnmark*	9	9,8 [6,5–13,5]	53 %

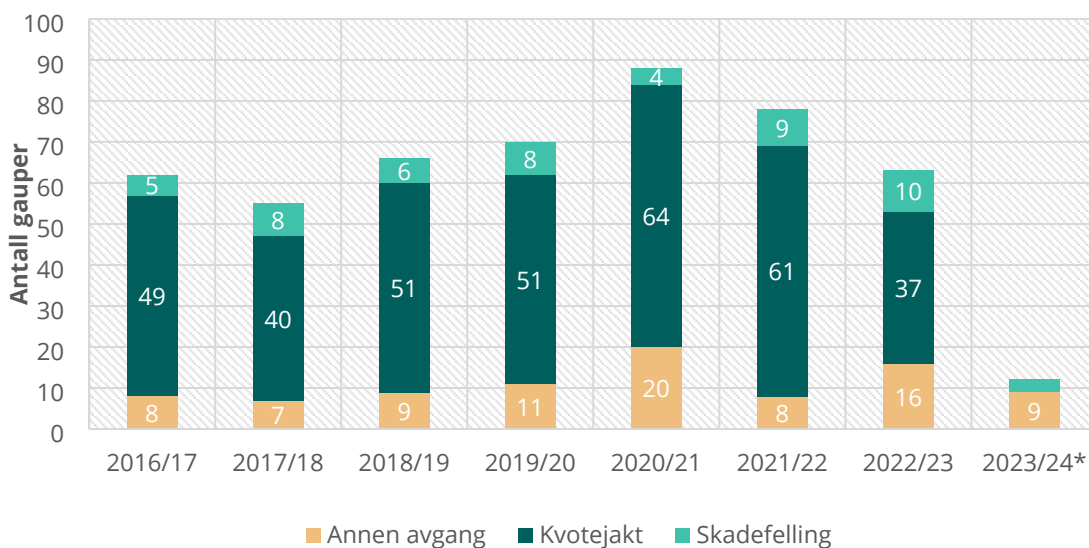
4. Kjent avgang av gauper i Skandinavia

4.1 Norge

Avgang av gaupe i Norge de siste årene har hovedsakelig skjedd gjennom ordinær kvotejakt. Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16, se viltloven § 9. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på blant annet den skade arten gjør.

De fem siste årene har jaktuttaket i Norge ligget på mellom 40 og 64 gauper pr. jaktår (figur 5). Av skadefellingstillatelser og effektivering av disse er det tatt ut mellom fem og ni gauper pr. jaktår de siste fem årene.

Mer kunnskap om kvotejakt 2023 kan leses [her](#).

Figur 5: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller registrert døde som annen avgang i jaktårene 2015/2016 til 2023/2024 (7. des 2023) i hele Norge. Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Figur 6 viser kart over felte gauper i hele Norge jaktåret 2022/2023. Tabell 3 viser uttaket av gaupe i de ulike forvaltningsregionene i Norge fra jaktåret 2020/2021 og til nå.

Figur 6: Felte gauper i jaktåret 2022/2023. Kilde: Rovbase.no

Tabell 3: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller registrert døde som annen avgang for de ulike forvaltningsregionene i jaktårene 2020/2021 til 2023/2024 (7. des 2023). Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Forvaltningsregion	Jaktår	Antall gaupe felt på kvotejakt	Antall gaupe felt ved skadefelling	Antall gaupe døde som annen avgang
1 Vestland	2023/2024*	0	0	0
	2022/2023	0	0	0
	2021/2022	0	0	0
	2020/2021	2	0	0
2 Sør-Norge	2023/2024*	0	0	3
	2022/2023	14	0	2
	2021/2022	16	0	4
	2020/2021	24	0	3
3 Oppland	2023/2024*	0	0	0
	2022/2023	10	1	1
	2021/2022	10	1	0
	2020/2021	6	0	2
4 Oslo, Akershus og Østfold	2023/2024*	0	0	0
	2022/2023	-	0	1
	2021/2022	0	0	2
	2020/2021	0	0	0
5 Hedmark	2023/2024*	0	0	2
	2022/2023	0	1	2
	2021/2022	0	0	1
	2020/2021	0	0	2
6 Midt-Norge	2023/2024*	0	3	4
	2022/2023	14	6	5
	2021/2022	33	1	2
	2020/2021	24	0	7
7 Nordland	2023/2024*	0	0	0
	2022/2023	0	3	2
	2021/2022	3	1	0
	2020/2021	5	2	3
	2019/2020	0	1	1

	2018/2019	0	6	1
8 Troms og Finnmark	2023/2024*	0	0	0
	2022/2023	0	0	2
	2021/2022	0	5	0
	2020/2021	5	2	1

4.2 Sverige

Det ble i perioden fra 1. april 2022 til 31. mars 2023 registrert 263 døde gauper i Sverige. Så langt i jaktåret (11. nov 2023) er det registrert avgang av 26 gauper.

Vi har ikke data for felling av gaupe i Finland og Russland.

5. Skadesituasjon og erstatning for rowiltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og utgjør grunnlaget for å utbetale erstatning for tap av husdyr til rowilt.

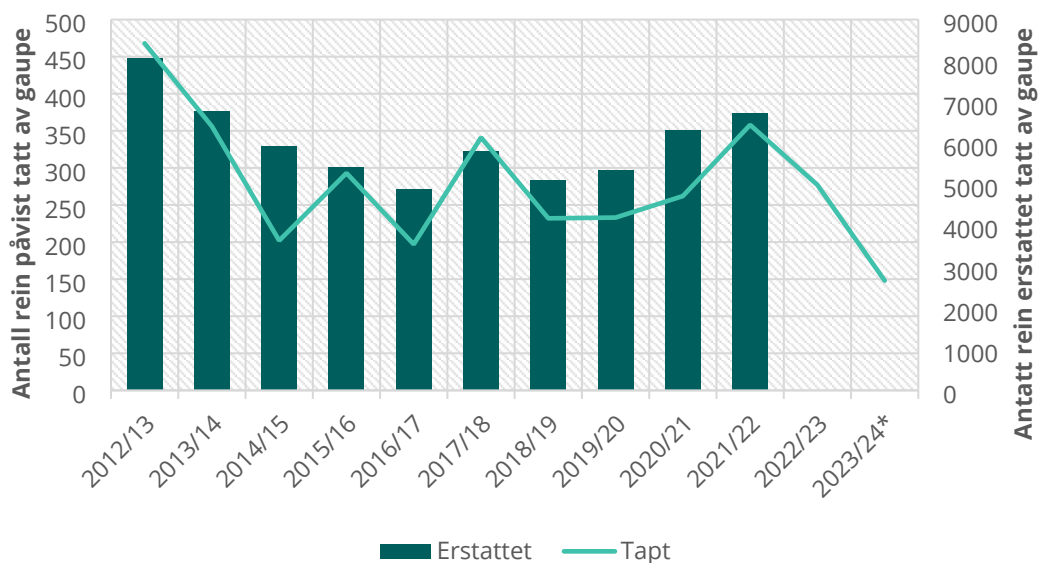
Tamrein

I løpet av reindriftsåret 2022/2023 ble det påvist 280 rein tatt av gaupe, og i 2021/2022 ble det påvist 358 rein tatt av gaupe (figur 7). Inneværende reindriftsår (7. des 2023) er det så langt dokumentert tapt 149 tamrein til gaupe på landsbasis.

Antall erstattet rein reindriftsåret 2020/2021 som tapt til gaupe er noe høyere sammenlignet med reindriftsåret 2019/2020. Selv om antallet varierer noe fra år til år, viser en oppsummering av erstatningsoppgjøret at tap av rein til gaupe har vært forholdsvis stabilt de senere årene (figur 7).

Tabell 4 viser antall rein tapt til gaupe og antall rein erstattet som tapt til gaupe for de ulike regionene med tamreindrift 5, 6, 7 og 8.

Figur 7: Antall rein påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall rein erstattet tapt til gaupe (sekundær akse) i reindrifårårene 2012/13 til 2023/24 (7.des 2023) i hele Norge. Dataene er hentet fra Rovbase.no

Tabell 4: Antall rein påvist tapt til gaupe og erstattet som tapt til gaupe i forvaltningsregionene 5, 6, 7 og 8 i reindrifårårene 2018/19 til 2023/24 (7.des 2023). Tallene for antall rein erstattet for region 5 inkluderer reinbeitedistrikt Riast/Hylling i Sør-Trøndelag.

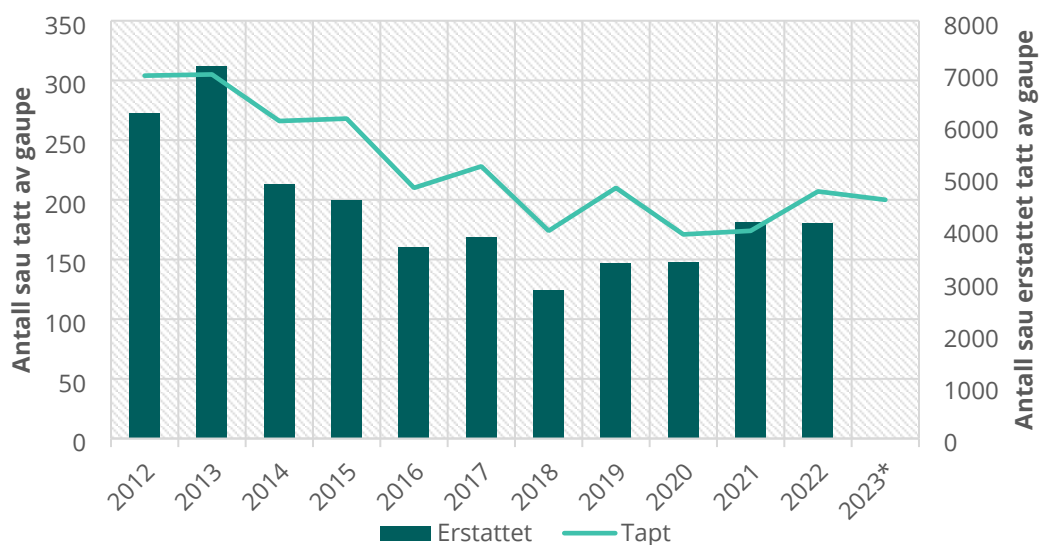
Forvaltningsregion	Reindrifår	Antall rein påvist tapt til gaupe	Antall rein erstattet tapt til gaupe
5 Hedmark	2023/2024*	0	-
	2022/2023	0	-
	2021/2022	0	160
	2020/2021	0	151
6 Midt-Norge	2023/2024*	31	-
	2022/2023	23	-
	2021/2022	38	655
	2020/2021	49	1 463
7 Nordland	2023/2024*	45	-
	2022/2023	82	-
	2021/2022	51	1397
	2020/2021	61	1381
8 Troms og Finnmark	2023/2024*	72	-
	2022/2023	169	-
	2021/2022	269	4517
	2020/2021	152	3892

- = ikke tilgjengelig per dags dato

Sau

Figur 8 viser antall sau påvist tapt til gaupe og antall sau erstattet tapt til gaupe de siste årene i Norge. I løpet av 2022 ble det påvist 196 sau tatt av gaupe, og erstattet rundt 4 125 sau og lam som tapt til gaupe i Norge. Så langt i år (7. des 2023) er påvist tapt 201 sau til gaupe.

Tabell 5 viser antall sau tapt til gaupe og antall sau erstattet som tapt til gaupe for de ulike forvaltningsregionene i Norge

Figur 8: Antall sau i Norge påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall sau erstattet tapt til gaupe (sekundær akse) i årene 2012 til 2023 (14. nov 2023) i hele Norge. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Tabell 5: Antall sau påvist tapt til gaupe og erstattet som tapt til gaupe i de ulike forvaltningsregionene i Norge fra 2020 til 2023 (14. nov 2023). Data er hentet fra rovbases.no.

Forvaltningsregion	År	Antall sau påvist tapt til gaupe	Antall sau erstattet tapt til gaupe
1 Vestland	2023*	0	-
	2022	2	8
	2021	1	9
	2020	2	1
2 Sør-Norge	2023*	36	-
	2022	29	755
	2021	22	999
	2020	28	662
3 Oppland	2023*	7	-
	2022	40	730
	2021	24	582
	2020	18	418
4 Oslo, Akershus og Østfold	2023*	4	-
	2022	5	224
	2021	11	83
	2020	2	20
5 Hedmark	2023*	18	-
	2022	14	199
	2021	7	136
	2020	13	135
6 Midt-Norge	2023*	61	-
	2022	32	845
	2021	53	977
	2020	41	681
7 Nordland	2023*	49	-
	2022	52	910
	2021	50	1076
	2020	56	1206
8 Troms og Finnmark	2023*	13	-
	2022	21	454

	2021	6	248
	2020	11	269

- = ikke tilgjengelig per dags dato

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Saksframlegg møte 5/2023 i Roviltnemnda for region 7 – Nordland

Sak 23/2023 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 5/2023 uten merknader.

Sak 24/2023 Godkjenning av protokoll fra møte 3/2023

Sekretariatet forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 3/2023 uten merknader.

Sak 25/2023 Godkjenning av protokoll fra møte 4/2023

Sekretariatet forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 4/2023 uten merknader.

Sak 26/2023 Drøftinger/orienteringer/referatsaker

a) Orientering fra Miljødirektoratet om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

b) Orientering fra Statens naturoppsyn om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

c) Orientering fra Mattilsynet om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

d) Orientering fra Statsforvalteren om aktuelle saker

Orientering legges fram i møte.

e) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredning og lignende:

- [Stien, J. m.fl. 2023. Kongeørn som skadevolder på lam på Fosen. NINA rapport 2308. NINA](#)
- [Tovmo, M., Odden, J. og Nilsen, E.B. 2023. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. NINA rapport 2307. NINA](#)
- [Frank, J., Tovmo, M. 2023. Inventering av lodjur 2023. Bestandsovervåking av gaupe i 2023. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Nr 2-2023](#)
- [Tovmo, M. & Brøseth, H. 2023. Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2023. NINA rapport 2338. Norsk institutt for naturforskning.](#)
- [Miljødirektoratet. 2023. Utredning av en reduksjon av gjeldende bestandsmål for brunbjørn i Norge. Rapport M 2587. Miljødirektoratet.](#)
- [Miljødirektoratet. 2023. Utredning om endring av bestandsmål for ulv i Norge. Rapport M 2588. Miljødirektoratet.](#)

f) Akuttsaker behandlet av Statsforvalteren

Vedtaksdato	Området	Hva
09.05.2023	Hattfjelldal	Ekstraordinært tilsyn
16.05.2023	Steigen	Ekstraordinært tilsyn
31.05.2023	Hadsel	Ekstraordinært tilsyn
13.06.2023	Saltdal	Ekstraordinært tilsyn
14.06.2023	Saltdal	Avslag på søknad om skadefelling av gaupe
30.06.2023	Bodø/Fauske	Ekstraordinært tilsyn, rein
06.07.2023	Fauske	Ekstraordinært tilsyn
11.07.2023	Steigen	Ekstraordinært tilsyn
02.08.2023	Rana	Ekstraordinært tilsyn
07.08.2023	Rana	Tillatelse til skadefelling av jerv
15.08.2023	Narvik	Ekstraordinært tilsyn
22.08.2023	Rana	Akutt tidlig nedsanking
23.10.2023	Steigen	Ekstraordinært tilsyn

g) Brev til nemnda

Dato	Fra	Tema
12.05.2023	MDIR	Beslutning om skadefelling av jervetispe med valper i Saltdal
16.05.2023	MDIR	Avslag på søknad om forebyggende uttak av gaupe i Tjeldsund
19.05.2023	KLD	Overføring av vedtaksmyndighet for brunbjørn og retningslinjer
30.05.2023	Mattilsynet	Beitedyr rapport 2022
31.05.2023	MDIR	Høring på endring i FKT-forskriften
31.05.2023	MDIR	Kvotepålegg for betinget skadefelling av gaupe 2023/2024
08.06.2023	MDIR	Avslag på søknader om å felle jerv i region 7
09.06.2023	Rowiltregion 6	Høring om revidert forvaltningsplan for rowiltregion 6 Midt-Norge
15.06.2023	MDIR	Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på bjørn i Hattfjelldal

23.06.2023	Kristine Blind Helland	Skriftlig oppsigelse av vervet i Roviltnemnda region 7
28.06.2023	Nordland bonde- og småbrukarlag	Kommentar til Mattilsynets beitedyrrapport for 2022
05.07.2023	MDIR	Oversendelse av klage på kvote for betinget skadefelling av gaupe 2023/2024
06.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – Skadefellingstillatelse av gaupe i Saltdal
07.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – Skadefellingstillatelse av gaupe i Narvik
11.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – avslag på søknad om skadefelling i Hamarøy og Steigen
11.07.2023	MDIR	Klageavgjørelse – skadefellingstillatelse av gaupe i deler av Hattfjelldal og Grane
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om Kvote for lisensfelling av bjørn i region 8 - 2023 – Aktivt rovdryvern
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 8 – 2023 – NOAH – for dyrs rettigheter
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om kvote for lisensfelling av bjørn i region 8 – 2023 - Roviltets røst
14.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – Vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 8 – 2023
19.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv og ulv i region 7 2023/2024
20.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 7 – 2023/2024
20.07.2023	KLD	Vedrørende vilkår i avgjørelse av klage på vedtak om kvote for skadefelling av bjørn i region 8 i 2023
20.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv i region 8 i 2023/2024
20.07.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv i region 8 i 2023/2024
04.08.2023	Per Ole Oskal	Skriftlig oppsigelse av vervet i Roviltnemnda region 7
16.08.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 – 2023/2024
17.08.2023	KLD	Klageavgjørelse – vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 8 – 2023/2024
25.08.2023	Torstein Appfjell	Skriftlig oppsigelse av vervet i Roviltnemnda region 7
06.10.2023	KLD	Innstilling av medlemmer til regionale roviltnemnder etter kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023.
24.10.2023	KLD	Svar til Sametinget vedr søknad om fritak fra verv i roviltnemnda

Sekretariatet forslag til vedtak:

Sak 26/2023 Drøftinger/orienteringer/referatsaker tas til orientering.

Sak 27/2023 Kvotejakt på gaupe og kvote for betinget skadefelling av gaupe 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland 2024 og kvote for betinget skadefelling av gaupe i Nordland 2024 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Roviltnemnda i Nordland anbefaler likevel at det åpnes for jakt på totalt seks gauper med en hunndyrkvote på totalt to voksne hunndyr. Roviltnemnda anbefaler at kvota fordeles som følger:

- *Narvik kommune: 1 gaupe*
- *Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe*
- *Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe*
- *Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadjfjorden og Saltdal kommuner: 1 gaupe*
- *Rana og Hemnes kommuner: 1 gaupe*
- *Vefsn, Grane og Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe*

Videre anbefaler Roviltnemnda i Nordland at Miljødirektoratet gir Statsforvalteren kvote for betinget skadefelling av gaupe vinteren 2024.

Bakgrunn

Kvotejakt er en ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 16, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet. Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe, skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høsteverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i området, og på skade viltet gjør.

Etter rovviltforskrifta § 7 og § 11 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når bestanden ligger over det nasjonal fastsatte bestandsmålet for gaupe i regionen. Nemndas myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumentert data om ynglinger de siste tre årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskriftas § 7 første ledd. I tilfeller hvor nemnda ikke har denne myndigheten, er den lagt til Miljødirektoratet.

Bestandsmålet for region 7 – Nordland er 10 årlige ynglinger av gaupe. Siste data for gaupe fra nasjonalt overvåkingsprogram finnes i NINA rapport 2307 *Antall familiegrupper bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023*. Det fremgår av denne rapporten at det er beregnet 11,5 familiegrupper i Nordland før jakt 2023 og at gjennomsnittet de siste tre årene ligger på 9,2. Sekretariatet legger derfor til grunn at myndigheten til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i Nordland ligger hos Miljødirektoratet.

Det står i rovviltforliket av 17. juni 2011 at rovviltnemndenes syn skal tillegges betydelig vekt, også når nemndene ikke har beslutningsmyndighet i saken. Denne saken handler derfor om hvilke anbefalinger nemnda skal sende til Miljødirektoratet om kvotejakt og kvote på betinget skadefelling av gaupe kommende vinter.

Kunnskapsgrunnlaget

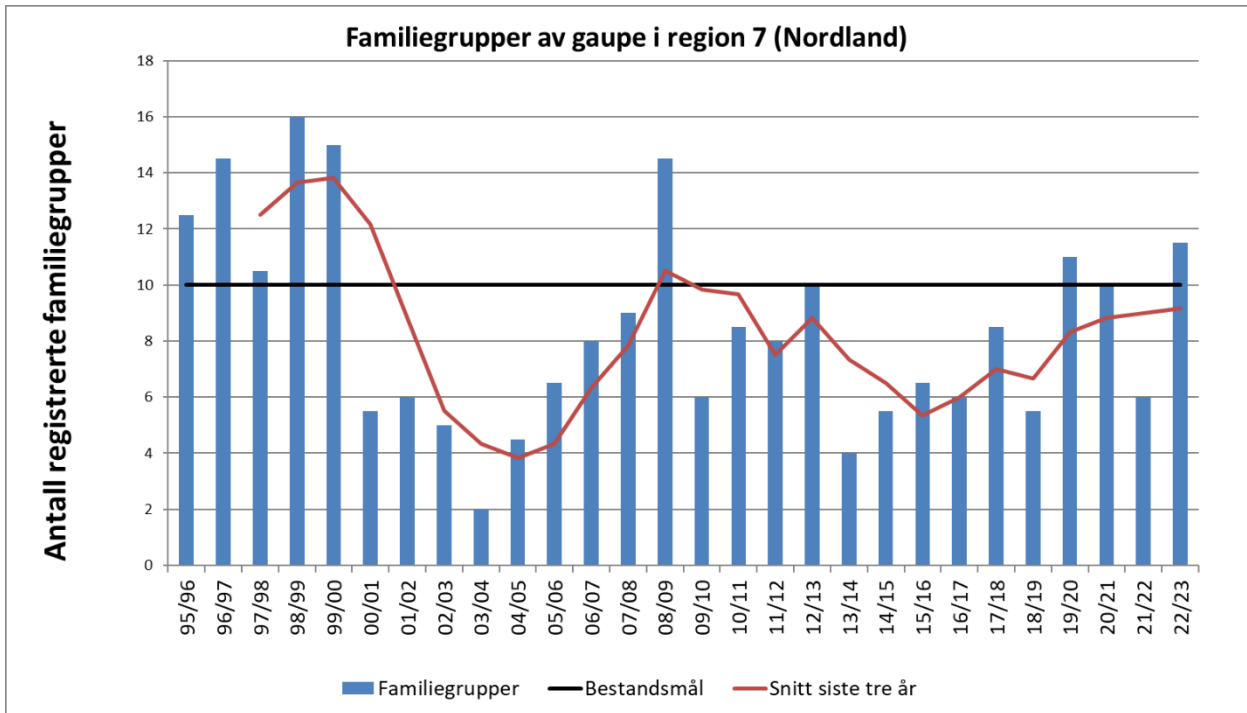
Utvikling i gaupebestanden

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og blir ikke sett på som relevant i denne saken. Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på eksisterende og tilgjengelig kunnskap om artens bestandssituasjon, samt effekten av påvirkning. Sekretariatet viser til beskrivelse av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3 og til beskrivelse av bestandssituasjon for gaupe i Nordland nedenfor. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9 kommer til bruk i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

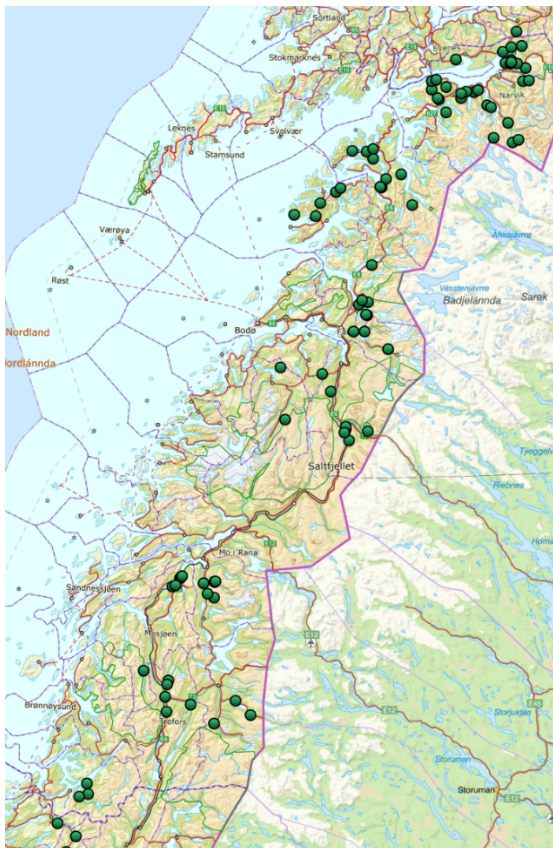
I Stortingets rovviltforlik fra juni 2011 er det uttalt at forvaltningen skal bidra til å sikre overlevelsen av alle de store rovviltartene i norsk natur. Dette er konkretisert gjennom egne bestandsmål for de ulike rovviltregionene, hvor vi i Nordland bl.a. har et mål om 10 årlige ynglinger a gaupe. Samtidig skal forvaltningen ivareta hensynet til beitenæringene og andre samfunnsinteresser. Dette skal skje gjennom differensiering av områdene, jf. vedtatt forvaltningsplan, ved at enten hensynet til rovviltet eller næringsinteressene skal veie tyngst i det enkelte området. Slik geografisk differensiering skal ivareta hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. I Nordland har rovviltnemnda valgt en forvaltningsstrategi hvor bestandsmålet for gaupe skal nås på hele fastlandet, med et prinsipp om byrdefordeling av hensyn til beitenæring.

Etter å ha ligget under bestandsmålet for gaupe på landsbasis i fjor med 58,5 årlige ynglinger, har det vært en oppgang i registrerte familiegrupper på landsbasis i 2023. Det er estimert 71,5 familiegrupper av gaupe i Norge, og snittet for de siste tre årene (67, 58,5 og 71,5) er på 65,7 årlige ynglinger. Det vil si at vi i år ligger rett over det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger.

Vinteren 2020 og 2021 ble det registrert en bestandsøkning i Nordland, med henholdsvis 11 og 10 familiegrupper av gaupe. I 2022 derimot, ble det kun registrert seks familiegrupper. I 2023 ble det igjen registrert en bestandsøkning, som resulterte i totalt 11,5 ynglinger. Snittet de siste tre årene for Nordland ligger derfor på 9,2 årlige familiegrupper. Det er nokså store svingninger i gaupebestanden i Nordland. NINAs prognoser for antall familiegrupper i 2024 før jakta er for Nordland på 12 familiegrupper, med et 75 % konfidensintervall på 9,0-15,3 familiegrupper. Det er beregnet å være 22 % sannsynlighet for at gaupebestanden i Nordland vil ligge under bestandsmålet før jakt i 2024 (NINA-rapport 2307).

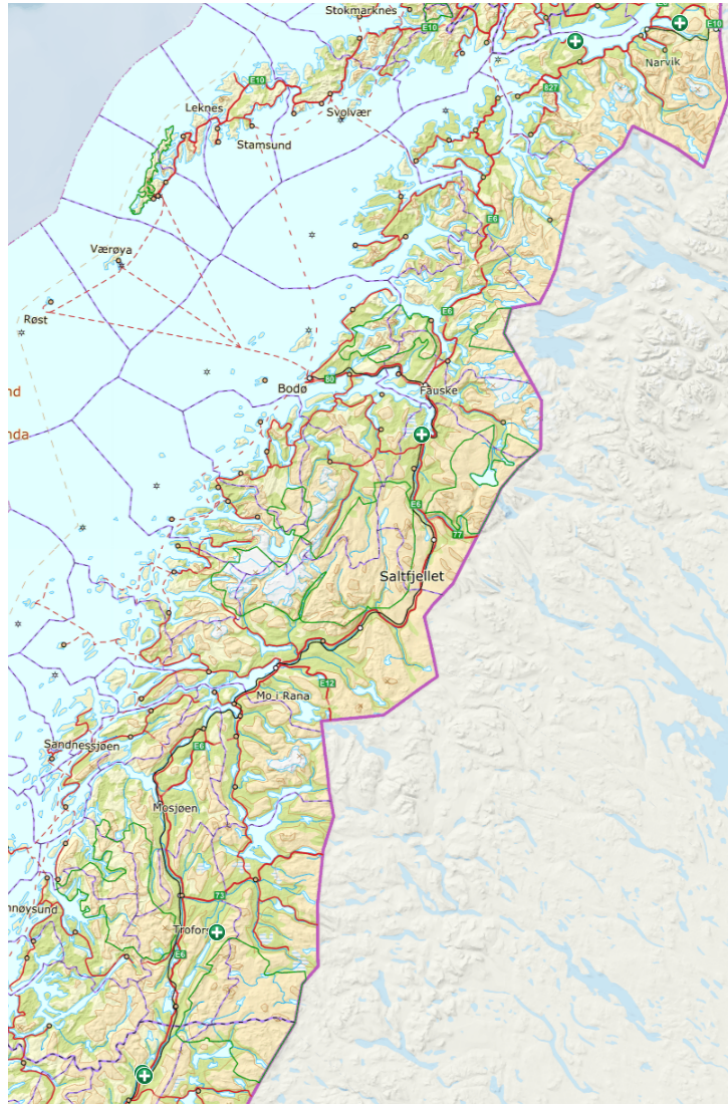
Figur 1. Antall godkjente familiegrupper av gaupe i Nordland fra 1995 - 2023. Bestandsmålet for Nordland er vist med sort linje. Kilde: Rovdata.

Figur 2. Venstre kart: dokumenterte observasjoner av gaupe i perioden 01.10.2022 - 24.10.2023 (både enkeltdyr og familiegrupper). Kilde: Rovbase. Høyre kart: registrert familiegrupper vinteren 2022/2023 i Nordland og naboområdet. Kilde: Rovdata.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge annet enn skabb. Utover enkelte påkjørsler og skadefelling, skjer avgang av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Selv om det ikke ble åpnet for kvotejakt i Nordland sist vinter, ble det i løpet av vinteren felt tre gauper på skadefelling i akutte tapssituasjoner i reindriften, samt at det ble funnet en død gaupeunge (se figur 3).

Figur 3. Kjent avgang av fire gauper siden 1. oktober 2022 i Nordland. Tre hanngauper er felt i forbindelse med skadefelling i Narvik, Saltdal og Grane kommuner, mens en død unge (hunn) ble funnet på Håfjellhalvøya i Narvik kommune. Det er i tillegg felt to gauper, en av hvert kjønn, på kvotejakt i Namsskogan kommune i Trøndelag.

Tap til gaupe i Nordland

Tabell 1. Påviste skader av gaupe på sau og lam, erstatningskrav, og erstattede sau og lam til alle rovviltarter og til gaupe de siste 10 årene. Tall fra 2023 er per 24. oktober. Kilde: Rovbase.

År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstatningskrav gaupe	Erstattet til gaupe
2014	24	6834	3678	2152	749
2015	49	5636	2873	2052	889
2016	39	5035	2458	1981	776
2017	33	4587	2038	1736	792
2018	53	4729	2369	2066	951
2019	59	5561	2601	2028	1145
2020	56	5201	2800	2305	1197
2021	50	4960	2624	1966	1076
2022	52	5111	2556	2364	910
2023	44				

Tabell 2. Påviste skader av gaupe på rein, erstatningskrav og erstattet tap av rein til alle rovviltarter og gaupe de 10 siste reindriftsårene (fra 1. april – 31.mars). Tallene fra driftsåret 22/23 er foreløpige siden ikke alle søknader og klager er ferdigbehandlet. Kilde: Rovbase.

År	Påviste tap til gaupe	Erstatningskrav alle rovviltarter	Erstattet, alle rovviltarter	Erstattet til gaupe
13/14	52	6644	3100	1186
14/15	47	6459	2895	1077
15/16	104	6809	3163	1108
16/17	83	7157	3021	1007
17/18	126	6871	3032	1143
18/19	75	6390	2960	1010
19/20	39	6212	3307	1215
20/21	61	6956	3464	1381
21/22	51 ¹	6749	3265	1354
22/23	72 ²	6380	3164	1416

¹ 12 av gaupetapene er funnet på vinterbeite i Sverige.

² 2 av gaupetapene er funnet på vinterbeite i Sverige og Nærøysund.

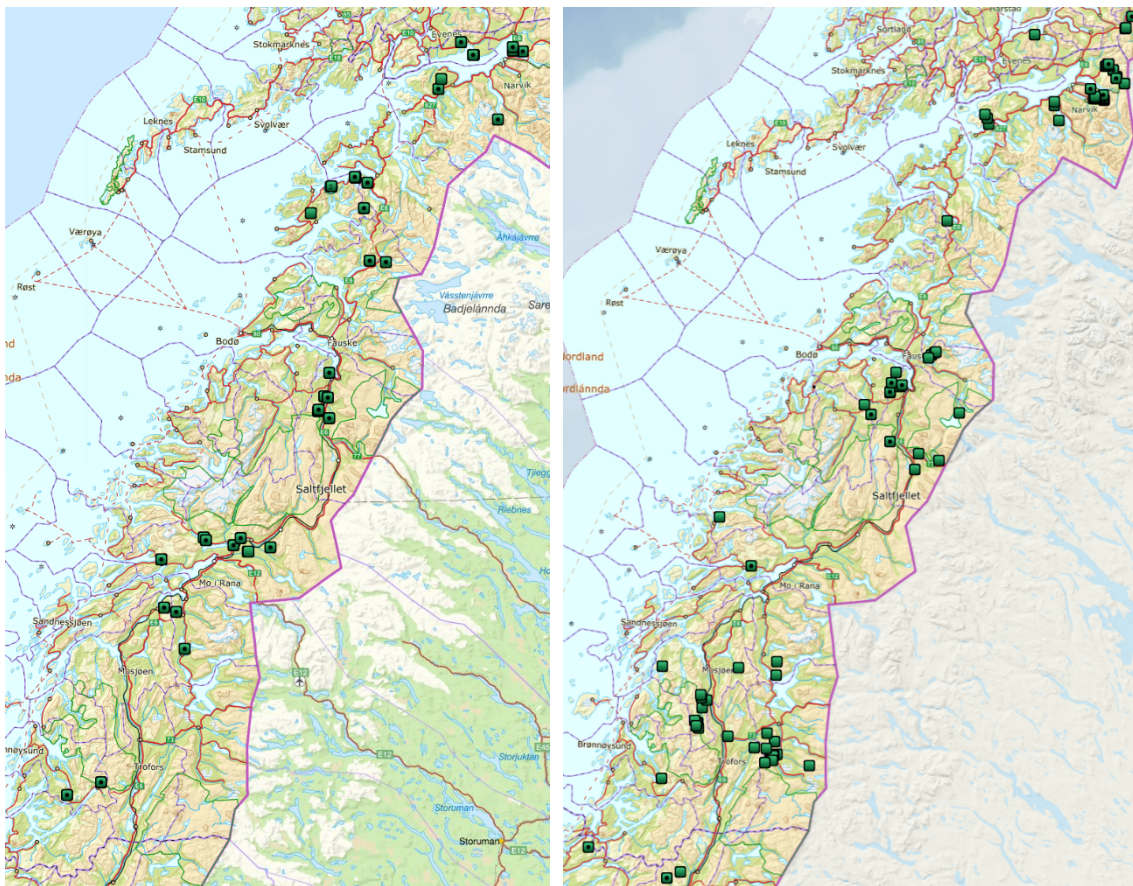
Tabell 3. Søknader om rovviltstatning for sau i 2022: omsøkt gaupetap, erstattet til gaupe og påviste gaupeskader i 2022 og foreløpig i 2023.

Beitekommune	Antall søkn.	Omsøkt gaupe 2022		Erstattet gaupe 2022		Påviste gaupeskader	
		sau	Lam	sau	Lam	2022	2023, per 24/10
Hattfjelldal	20	28	207	22	96	6	
Rana	18	33	204	16	100	9	4
Saltdal	18	60	290	21	134	0	4
Hemnes	14	39	216	9	85	4	1
Narvik	6	18	252	7	91	14	8
Hamarøy	6	29	219	8	85	2	
Grane	5	2	60	4	15	1	
Beiarn	5	7	26	4	26	0	
Bodø	5	13	97	4	23	1	
Evenes	5	15	128	8	34	5	3
Leirfjord	4	18	92	3	28	0	
Steigen	4	0	44	0	38	9	6
Sørfold	4	3	52	0	17	1	
Vefsn	4	0	8	0	3	0	1
Fauske	3	5	82	1	20	0	
Hadsel	3	0	0	0	0	0	
Rødøy	3	5	29	0	0	0	
Sortland	3	0	0	0	0	0	
Vestvågøy	3	0	0	0	0	0	
Brønnøy	2	5	15	1	7	0	2
Vågan	2	0	0	0	0	0	
Bindal	1	11	52	0	0	0	
Meløy	1	0	0	0	0	0	
Øksnes	1	0	0	0	0	0	
Oppsummering	140	291	2073	108	802	52	44

Tabell 4. Omsøkte og påviste gaupeskader for reindriftsåret 2022/2023, kun Nordland reinbeiteområde (inkludert tap utenfor fylket der reinen tilhører reinbeitedistrikt i Nordland)

Reinbeitedistrikt	Søkt erstattet som gaupedrept	Påvist gaupeskader
Voengel Njaarke	445	3 (1)
Jillen-Njaarke	320	10
Byrkije	169	16 (1)
Røssåga/Toven	115	3
Hestmannen-Strandtindene	158	2
Ildgruben	45	0
Saltfjellet	752	12
Balvatn	87	2
Duokta	143	4
Stajggo-Hábmer	140	1
Frostisen	141	6
Skjomen	37	11

Figur 4. Venstre kart: påviste tap av sau og lam i 2023 per 24. oktober 2023. Høyre kart: påviste tap av rein i Nordland og tilgrensende områder i Trøndelag og Troms i reindriftsåret 2022/2023. Kilde: Rovbase.

Forvaltningsplanens føringer om forvaltning av gaupe i Nordland

I gjeldende forvaltningsplan er det fastsatt følgende forvaltningsprinsipper for gaupe:

- 2.4.1 Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.
- 2.4.2 Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.
- 2.4.3 Byrdefordeling: det skal legges stor vekt på at familiegrupper av gaupe skal spres, slik at byrden for beitebrukerne fordeles. Ingen reinbeitedistrikt skal ha mer enn to

familiegrupper av gaupe per år. Små distrikt skal ikke ha mer enn én familiegruppe per år. Med små distrikt menes i denne sammenhengen: Skjomen, Frostisen, Duokta, Balvatn, Hestmannen/Strandtindene, Ildgruben og Byrkije. Prinsippet om byrdefordelingen forutsetter at det åpnes for kvotejakt, selv om det bidrar til at det tar lengre tid før bestandsmålet nås.

- 2.4.4 Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra for å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for en begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.
- 2.4.5 Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.
- 2.4.6 Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang, 2. skadepotensialet, 3. gaupebestanden i området og 4. om bestandsmålet er oppnådd.

Sekretariatets vurderinger

Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjoner i området, og på den skade viltet gjør. Kvotejakt er et viktig virkemiddel for å nå den todelte målsettinga i rovviltforvaltninga, både ved at gaupebestandens størrelse forvaltes nærmest mulig bestandsmålet, og ved at uttaket styres til områder med tapspotensialet.

Kadaverobduksjoner av sau og tamrein og tall fra erstatningsoppkjørene viser at gaupe forårsaker betydelige tap i Nordland. I områder hvor gaupe og tamrein har overlappende områdebruk viser studier at tamrein er det viktigste byttedyret for gaupe, men god tilgang på alternative byttedyr, da særlig rådyr, har betydning for gaupas predasjon på tamrein (NINA rapport 1200). I NINA temahefte 57 skriver Odden m.fl. at de fleste gauper vil kunne drepe sau. I sine studier fant de individuelle variasjoner i drapstakt som ikke kunne forklares av kjønn eller byttedyrtetthet, men fant heller ingen indikasjon på at det eksisterer spesielle «problemindivider». Dette betyr at størrelsen på gaupebestanden vil være bestemmende for nivået på lammetapene. Samtidig er det vist at sannsynligheten for at gaupe dreper sau øker med økende tetthet av sau og minker med økende tetthet av rein (NINA rapport 1200).

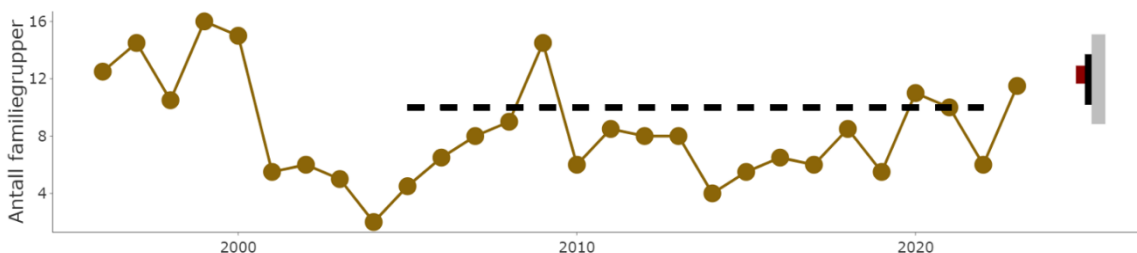
Vintrene 2021 og 2022 åpnet Miljødirektoratet for en begrenset kvotejakt på gaupe i Nordland på henholdsvis syv (tre hunndyr) og fire (to hunndyr) dyr, mens det i 2023 ble besluttet at det ikke skulle være kvotejakt i Nordland. Samlet kjent avgang i Nordland i 2023 ligger foreløpig på fire gauper, hvorav tre hanngauper felt på skadefelling i forbindelse med skader på tamrein i Narvik, Saltdal og Grane kommuner, samt at det ble funnet en død unge (hunn) på Håfjellhalvøya i Narvik kommune på våren.

NINA har utviklet en modell for å beregne gaupebestandens utvikling over tid (NINA rapport 774). Denne modellen beregner at bestanden skal holdes stabil ved å høste 0,43 voksne hunndyr per familiegruppe, totalt 1,27 dyr per familiegruppe. Høsten 2022 ble denne prognosemodellen videreutviklet til en hierarkisk «*state-space*» modell i statistikkprogrammet R og JAGs som baserer seg på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegruppe av gaupe og observasjoner fra gaupejakt. Det vil si at modellen nå kan anvendes både nasjonalt og regionalt og at den baserer en eventuell jaktkvote av hunndyr på historisk data om familiegrupper og jaktuttak innad i regionen(e).

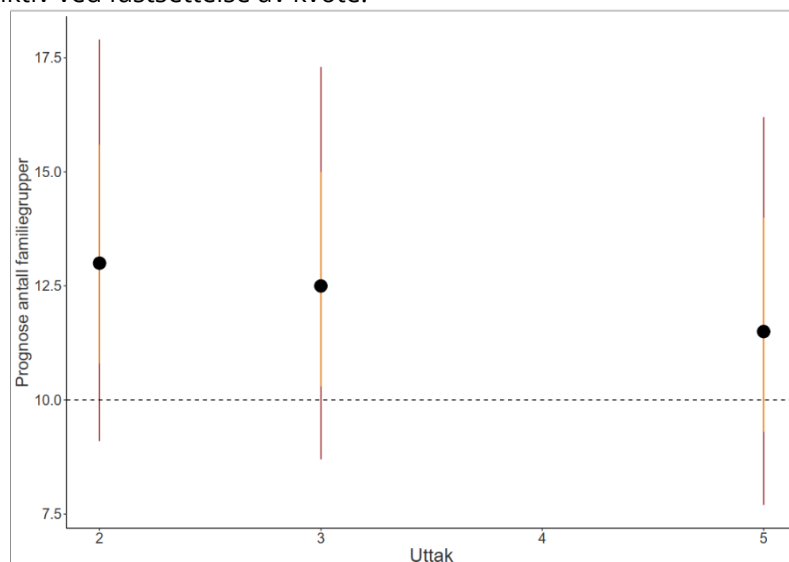
NINAs prognoser for antall familiegrupper i 2024 før jakta er for Nordland på 12 familiegrupper, med et usikkerhetsintervall på 9,0 – 15,3 (Figur 5). Prognosen for kommende vinter er altså noe over det fastsatte bestandsmålet i Nordland. Videre gir modellen for å beregne gaupebestandens utvikling, også mulighet for å beregne prognoser to år fram i tid. Dette gjøres ved å ta utgangspunkt i prognosen før jakt i 2024 og estimere prognosen før jakt i 2025 gitt forskjellige jaktuttak av hunndyr i 2024. Imidlertid er det stor usikkerhet ved slike beregninger, siden den siste tilgjengelige informasjonen er fra bestandsregistrering og jakta i 2023.

Det er også viktig å understreke at usikkerheten i estimatene til modellen er større for de regionspesifikke prognosene enn for den nasjonale prognosen (større usikkerhetsintervaller). Likeledes er det også 22 % sjanse for at gaupebestanden i Nordland vil ligge under bestandsmålet i 2024.

Figur 5. Prognose på antall familiegrupper i Nordland (rød prikk på høyre side) med usikkerhetsintervall på 50 % (svart søyle) og 75 % (lys grå søyle) før jakt i 2024.

Ved bruk av modellen gitt ulike jaktuttak av hunndyr i Nordland, vurderer vi at jaktuttaket av hunndyr med mest akseptabelt usikkerhetsintervall er maksimalt to hunndyr (figur 6). Dette både med hensyn til prognosen ett år fram i tid, men også prognosen to år fram i tid. Vi må legge til grunn at det er store regionale usikkerheter, samt at vi må ta i betraktning at gaupebestanden i Nordland har hatt nokså store svingninger de siste årene. Vi vurderer derfor at på dette tidspunkt vil det være riktig å være restriktiv ved fastsettelse av kvote.

Figur 6. Prognoser før jakt i 2025 gitt ulike jaktuttak av hunndyr (2, 3, og 5) i 2024. Oransje farge viser 50 % usikkerhetsintervall, mens rød farge viser 75 % usikkerhetsintervall.

På bakgrunn av momentene nevnt ovenfor, vurderer sekretariatet at det kun bør åpnes for en begrensa kvotejakt på gaupe i Nordland i 2024, for å forvalte bestanden nærmest mulig bestandsmålet, samtidig som man ønsker å oppnå en stabil bestand. Vi anbefaler at det fastsettes en kvote på seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper.

Videre foreslår sekretariatet en fordeling av kvoten ut fra et byrdefordelingsprinsipp hvor potensialet for tap av sau og tamrein til gaupe er basert på opplysninger om gaupebestanden, kadaverdokumentasjon og erstatningsoppgjøret de siste årene. Videre viser vi også til at det i forvaltningsplanen er et forvaltningsprinsipp for gaupe som sier at ingen av reinbeitedistriktene skal ha mer enn to familiegrupper av gaupe per år. Små distrikt skal ikke har mer enn én familiegruppe per år.

Tabell 5. Skjønnsmessig fordeling av resultatene fra bestandsovervåkingen på gaupe på reinbeitedistrikt i Nordland.

Reinbeitedistrikt	Vinteren 2022/2023	Snitt siste tre år
Voengel Njaarke	1	1
Jillen-Njarke	0,5	0,5
Byrkije	1	1
Røssåga/Toven	0,5	1
Hestmannen/Strandtindene	0	0,8
Ildgruben	0,5	0,5
Saltfjellet	1,5	1,5
Balvatn	0,5	0,5
Duokta	2	2,0
Stájggo Hábmmer	3	2,5
Frostisen	1	1,0
Skjomen	0	0,0

Grenseområdene mot Troms

Fylkesgrensa mellom Nordland og Troms og Finnmark er ingen naturlig barriere for rovvilt. I dette området kan man derfor forvente at arealbruken i stor grad omfatter områder på begge sider av fylkesgrensa. Rovviltnemndene i region 7 og region 8 har derfor inngått en samarbeidsavtale blant annet om kvotejakt på gaupe. Samarbeidsavtalen legger opp til at de nordlige delene av Nordland skal inngå i tilgrensende kvotejaktområder i Troms. Dette gjelder for fastlandsdelen av Nordland nord for Rombaksfjorden i Narvik.

Det påvises årlig tap av både rein og sau til gaupe i dette samarbeidsområdet. Særlig i områdene øst for E6/Bjerkvik har det vært til dels betydelige tap, men også noe lenger vest. Vi vurderer at kunnskap om gaupebestanden i området og skadeomfanget tilsier at områdene øst for Bjerkvik bør være blant prioriterte områder for kvotejakt. Vi foreslår derfor at nemnda anbefaler direktoratet å enten innlemme dette området i eventuell kvote for tilgrensende områder sør i Troms, eller at det innlemmes i eventuell kvote for tilgrensende områder i Narvik sør for Rombaken.

Kvote for betinget skadefelling av gaupe 2024

Som nevnt ovenfor viser kadaverobduksjon av sau og tamrein og tall fra erstatningsoppgjørene at gaupe forårsaker betydelige tap i Nordland. Tamrein er det viktigste byttedyret for gaupe der tamrein og gaupe har overlappende områdebruk, selv om alternative byttedyr også spiller en rolle på gaupas predasjon (NINA rapport 1200).

Sekretariatet legger derfor til grunn at det vil kunne oppstå akutte skadesituasjoner på tamrein på vinteren, og at dersom disse oppstår, bør det være mulig å håndtere disse gjennom skadefellingsregimet. Vår vurdering er at dette har fungert godt tidligere år ved at uttak av gaupe blir målrettet til utsatte skadeområder.

Tilrådning

Sekretariatet anbefaler at det åpnes for jakt på totalt seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper. Vi anbefaler at kvota fordeles som følger:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane, Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe

Tidligere år har vi anbefalt at det fastsettes en bestemmelse om at «For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og frem til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.» Intensjonen med en slik bestemmelse er å redusere faren for at hunndyrkvota fylles for raskt. Imidlertid kan et slikt vilkår være utfordrende å sikre seg for i praktisk jakt, og vanskelig å kontrollere. Vi foreslår derfor at nemnda omtaler temaet i oversendelsen til direktoratet, hvor nemnda anmoder direktoratet å vurdere om det kan settes vilkår som ivaretar hensynet på en god måte, alternativt at det formuleres som en henstilling til jegerne.

Roviltnemnda bør også foreslå at det i vedtaket informeres om at dersom irregulær avgang av gaupe skjer utenfor områder med kvote eller der kvota fra før er fylt, avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes.

Videre foreslår sekretariatet at roviltnemnda anbefaler at Miljødirektoratet viderefører praksis med å gi Statsforvalteren kvote for betinget skadefelling av gaupe i perioden 1. februar – 31. mai.

Sak 28/2023 Ekstraordinært uttak av jerv i Nordland

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 Nordland viser til roviltforlikets punkt 2.2.4, 2.2.5 og 2.2.11 angående uttak av jerv og anbefaler at Miljødirektoratet prioriterer uttak i følgende område i Nordland:

- Øst for E6 i Rana kommune.

Bakgrunn

Roviltforliket av 2011:

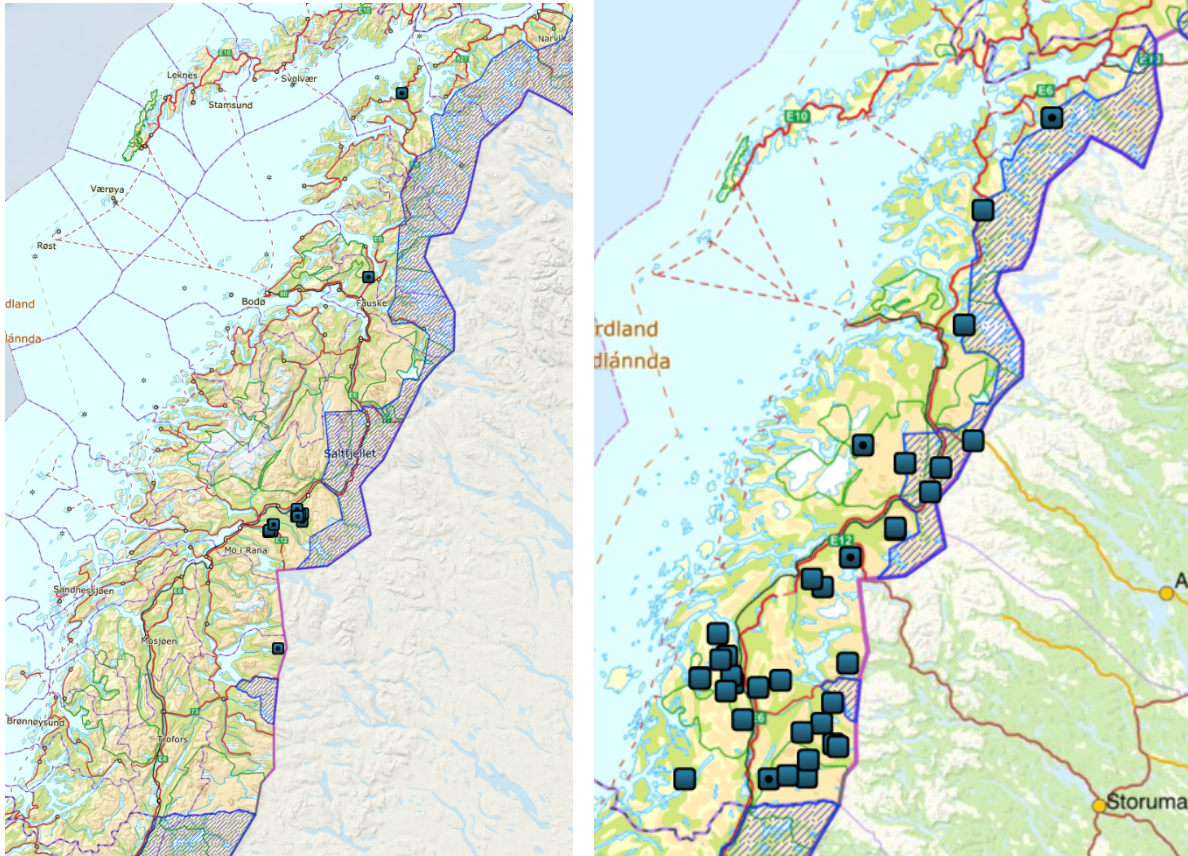
«2.2.4. I de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvota er gitt. Uttak i det som av roviltnemndene er definert som beiteprioritert beiteområder i de enkelte regionene blir prioritert».

«2.2.5. Direktoratet for naturforvaltning har myndighet til å fatte vedtak om hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Dette skal skje etter drøfting med roviltnemndene. Roviltnemndene skal også selv kunne ta initiativ til en slik drøfting».

«2.2.11. Uttak av jerv gjennomført av miljøforvaltningen skal så langt det er mulig gjennomføres under lisensfellingsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte».

Roviltnemnda vedtok den 5. mai 2023 kvote for lisensfelling av jerv på 15 dyr, hvorav inntil syv tisper for jaktåret 2023/2024. Etter at vedtak om lisensfellingskvote er vedtatt, skal irregulær avgang på rovilt innenfor regionen belastes den kvote som er bestemt av roviltnemnda, jf. Roviltforskrifta § 7.

Det ble tatt ut to jerv, hvorav ei tisper, på ekstraordinært uttak i etterkant av nemndas vedtak, samt at det per 27. oktober er felt én jerv. Det vil si at det er 12 jerv igjen på lisensfellingskvota.

Venstre kart: Påviste tap av sau og lam til jerv i Nordland i 2023, per 27. oktober (N = 37).

Høyre kart: Påviste tap av rein til jerv i Nordland i 2023, per 27. oktober (N = 35).

Skravur viser forvaltningsområde for jerv i gjeldende forvaltningsplan. Kilde: Rovbase.

Sekretariatets vurdering

Rovwilterstatning for sau i 2022 viser flest dyr erstattet til jerv i Hattfjelldal (239), Rana (187) og Saltedal (102). Hvis man ser på prosentandelen erstattet til jerv av antall sau i besetninger som søker om erstatning, er Rana størst med 4,1 %. Sist sommer var det kun øst i Rana det ble avdekket større skadesituasjoner til jerv, med til sammen 29 påviste skader. Situasjonen er tilsvarende denne sommeren, og det har oppstått en større skadesituasjon i samme område, med 37 påviste tap til jerv.

For rein blir jerveskader i hovedsak funnet på snøføre, og er fordelt på flere distrikt i fylket, jf. figuren ovenfor. Rovwilterstatning for rein driftsåret 2022/2023 viser flest rein erstattet til jerv i Saltfjellet (224), Voengel Njaarke (148), Jillen-Njaarke (127), Ildgruben (119) og Byrkije (117). Hvis man ser på prosentandelen erstattet til jerv av antall rein i de ulike distriktene, er det størst i Frostisen (18 %), Balvatn (15 %) og Ildgruben (14 %).

I en samlet vurdering vil vi trekke fram områdene øst for E6 i Rana kommune som prioritert område for uttak av jerv. Per 27. oktober er det ikke felt jerv på lisensfelling i området, og det er heller ikke felt jerv i område de siste tre årene.

Dersom det i løpet av vinteren påvises stor jerveaktivitet og eventuell mistanke om ynglinger i kalvingsland eller i kystområder langt utenfor forvaltningsområde for jerv, kan nemnda gjøre nye vurderinger og komme med nye anbefalinger til Miljødirektoratet.

Sak 29/2023   Eventuelt

Ingen eventueltsaker er mottatt ved utsendelse av saksframlegget.

Med hilsen

Stein Tage Domaas (e.f.)
underdirektør

Tore Vatne
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

ROVVILTNEMNDA I REGION 7 Nordland

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
2022/8155

Arkivnr
434.11

Dato
06.11.2023

Anbefaling om kvotejakt på gaupe og kvote for betinget skadefelling av gaupe i Nordland 2024

Rovviltnemnda for region 7 - Nordland legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt for regionen og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe og kvote for betinget skadefelling av gaupe ligger hos Miljødirektoratet.

Bestandsovervåkinga viser at gaupebestanden i Nordland svinger nokså mye. Gjennomsnittet for de tre siste årene er 9,2 estimerte familiegrupper i Nordland, hvor siste registrering estimerte at det var 11,5 familiegrupper før jakt i 2023 i Nordland. Gaupe forårsaker betydelig tap av både sau og rein i fylket. De siste årene har det vært flest påviste tap av både sau og rein til gaupe, sammenlignet med andre rovviltarter i Nordland. Det samme gjenspeiles også gjennom erstatningsoppgjørene både på sau og rein. Foreløpige tall etter årets beitesesong for sau viser en økning av dyr omsøkt som drept av gaupe. Vi ser ut fra dette at det kan være utfordrende å forvalte en gaupebestand i fylket stabilt rundt bestandsmålet samtidig som man får ned tapene av sau og rein til gaupe.

Kvotejakt på gaupe i 2024

Sist vinters registrering av familiegrupper viser en økning av estimerte familiegrupper av gaupe i Nordland. Selv om det er nokså store svingninger i gaupebestanden i Nordland, mener vi likevel at det bør åpnes for en begrenset kvotejakt i fylket. Hovedbegrunnelsen er at en aktiv forvaltning av gaupebestanden bidrar til målet i forvaltningsplanen om byrdefordeling, hvor det både er tatt hensyn til at bestanden skal forvaltes nærmest mulig bestandsmålet samtidig som man ønsker å oppnå en stabil bestand og å få ned tapene av sau og rein til gaupe. Vi mener at en restriktiv kvote ikke vil være til skade for gaupebestanden i fylket. Videre erfarer vi også at man ved å åpne for kvotejakt sikrer at jaktinteressen og jaktkompetansen i fylket opprettholdes, og at jegernes og beitenæringas motivasjon til å bidra til bestandsovervåkinga øker.

Grenseområdene mot Troms

Fylkesgrensa mellom Nordland og Troms og Finnmark er ingen naturlig barriere for rovvilt. Rovviltnemndene i region 7 og region 8 har derfor inngått en samarbeidsavtale blant annet om kvotejakt på gaupe. Samarbeidsavtalen legger opp til at de nordlige delene av Nordland skal

inngå i tilgrensende kvotejaktområder i Troms. Dette gjelder for fastlandsdelen av Nordland nord for Rombaksfjorden i Narvik.

I dette område kan man forvente at gaupas arealbruk i stor grad omfatter områder på begge sider av fylkesgrensa. Det påvises årlig tap av både sau og rein til gaupe i samarbeidsområdet. Særlig i områdene øst for E6/Bjerkvik har det vært til dels betydelige tap, men også noe lenger vest.

Rovviltnemnda for region 8 har enda ikke behandlet sak om anbefaling av kvote for jakt på gaupe i regionen. Vi vurderer at kunnskap om gaupebestanden i området og skadeomfanget tilsier at områdene øst for Bjerkvik bør være blant prioriterte områder for kvotejakt. Vi anbefaler derfor at Miljødirektoratet bør innlemme dette området i eventuell kvote for tilgrensende områder sør i Troms, eller at det innlemmes i eventuell kvote for tilgrensende områder i Narvik sør for Rombaken.

Anbefaling

Vi anbefaler at det åpnes for jakt på seks gauper i fylket, hvorav inntil to voksne hunngauper, fordelt som følger:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane og Hattfjelldal: 1 gaupe

Tidligere år har vi anbefalt følgende vilkår i kvotevedtaket: «*For å begrense uttak av voksne hunndyr er familiegrupper av gaupe som opptrer sammen unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og frem til og med 28. februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper i denne perioden, skal være iverksatt.*» Intensjonen med en slik bestemmelse er å redusere faren for at hunndyrkvota fylles for raskt. Imidlertid kan et slikt vilkår være utfordrende å sikre seg for i praktisk jakt, og vanskelig å kontrollere. Vi anmoder derfor at Miljødirektoratet vurderer om det kan settes vilkår som ivaretar hensynet på en god måte, alternativt at det formuleres som en henstilling til jegerne. Vi forslår også at det i vedtaket informeres om at dersom irregulær avgang av gaupe skjer utenfor områder med kvote eller der kvota fra før er fylt, avgjør Statsforvalteren hvilke fellingsområder som skal belastes.

Kvote for betinget skadefelling av gaupe i 2024

Som nevnt ovenfor viser skadedokumentasjon og tall fra erstatningsoppgjør og foreløpige tall etter årets beitesesong at gaupe forårsaker betydelige tap i Nordland. Vi legger til grunn at det kan oppstå akutte skadesituasjoner på tamrein kommende vinter som bør håndteres gjennom skadefellingsregimet. Vi anbefaler derfor at Miljødirektoratet viderefører praksis med å gi Statsforvalteren kvote for betinget skadefelling av gaupe i perioden 1. februar – 31. mai.

For nærmere bakgrunn i saken vises det til protokoll og saksframlegg i [møte 5/2023](#) i rovviltnemnda.

Med hilsen

Berit Hundåla
leder for rovviltnemnda

Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405
8002 BODØ

Deres ref.:

Vår ref.:
24/704

Saksbehandler:
Hanne Bråten

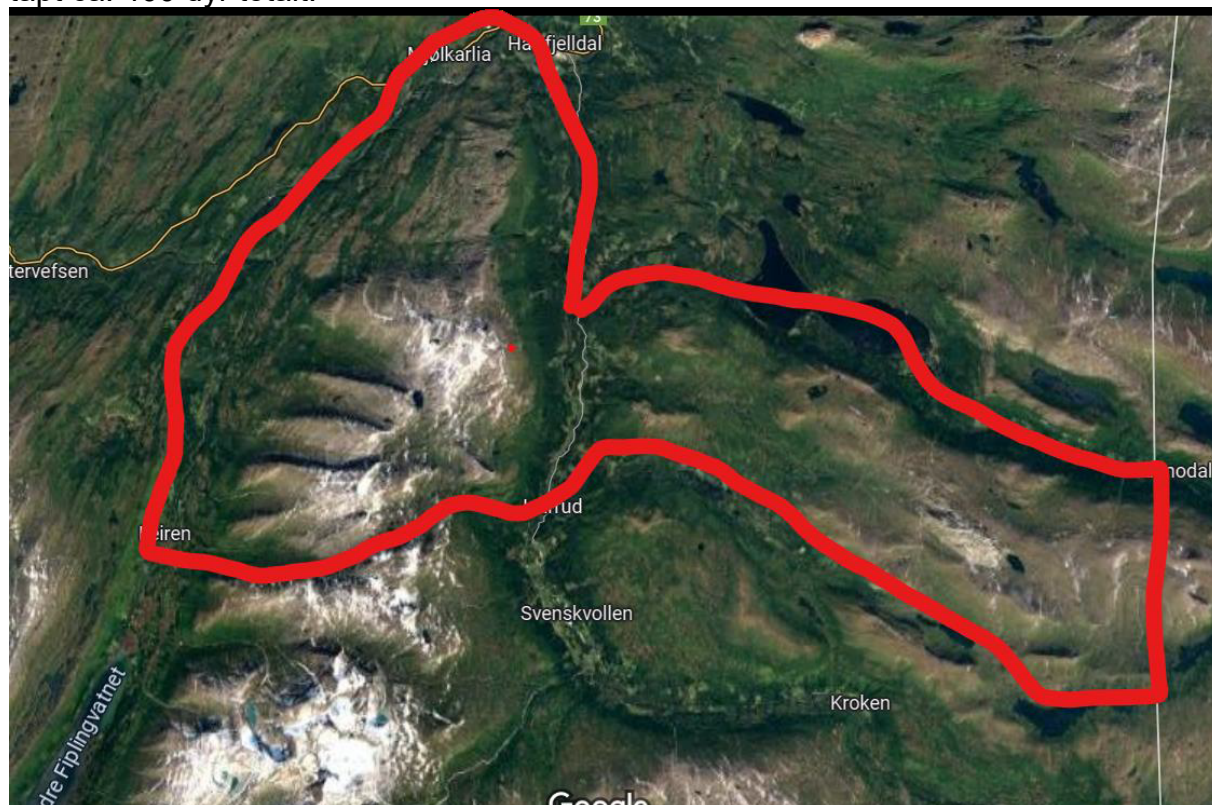
Arkivkode:
FA-K47

Dato:
07.02.2024

Søknad om uttak av bjørn i Hattfjelldal

Hattfjelldal kommune søker om uttak på en bjørn som tar sau i beiteområdene i Pantdalen-Rotfjellet på østsiden av Vefsna/Susna og Lomtjønna-Grubblandet på vestsiden av Susna, i Hattfjelldal. Det søkes om uttak av en bjørn på vårsnø. Det er det kommunale skadefellingslagt som utfører en eventuell felling.

Beiteområdene er på ca. 450km² til sammen. De strekker seg fra grensen mot Sverige i øst og mot Fiplingdalen i Grane mot vest. Området er vist på vedlagt kart. Det slippes til sammen ca. 3150 dyr på beite sommer 2024. Tapene har steget jevnt og i 2023 ble det tapt ca. 400 dyr totalt.

Det jobbes hele tiden med å utvikle gode hundeevipasjer. Hattfjelldal har kontinuerlig tilsyn i beiteområdene med vokterhund i noen områder, allerede fra beiteslipp, men til tross for dette fortsetter blir det store tap til rovdyr. Det går 8 timer hver dag i perioden 1 juni til 15 september. Til sammen 840 timer tilsyn. Dette bør tillegges stor vekt når denne søknaden skal behandles.

I henhold til Forskrift om forvaltning av rovvilt 2005-03-18-242 § 9 (Statsforvalterens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling) skal Statsforvalterens ta særlig hensyn til områdets betydning som beitemark, skadenes omfang og utvikling, potensialet for fremtidige skader og muligheter for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Med hilsen

Hanne Bråten
Landbruksrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:			
Niels Henrik Mathias	Kvalpskardmoveien	8690	HATTFJELLDAL
Andresen	581		
Steinar Sirjord	Elsvassveien 362	8690	HATTFJELLDAL

Likelydende brev sendt til:
Statsforvalteren i Nordland

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Mo i Rana, 09.02.2024

Saksnr.-dok.nr.
2023/7183-7

Arkivkode
K47

Avd/Saksb
SERVICE/1-7404

Deres ref.

Uttalelse fra kommunestyret i Rana kommune vedrørende ekstraordinært uttak av jerv

Kommunestyret i Rana kommune vedtok i møte 18.12.2023 sak 130/2023 følgende uttalelse:

Antall beitedyr tatt av rovdyr er urovekkende høyt i Rana, og har vært økende de siste årene. Rana er en av de kommunene i Nordland som har høyest prosentvis tap til rovdyr.

Det er i hovedsak jerv og gaupe, men også ørn gjør skade. Bjørn har vi sporadisk besøk av, og gjør da store skader.

For å få ned skadeomfanget er det viktig at det gjøres en god dokumentering av bestand av rovdyr, slik at bestanden kan forvaltes ut fra bestandsmålene satt av staten. Samtidig gjelder byrdefordelingsprinsippet. Rana har ofte flere kjente hilokaliteter enn andre kommuner i Nordland og belastningen på sau og reindrift blir uforholdsmessig høy.

Rana kommune har søkt om ekstraordinært uttak av jerv på østsiden av E6, der skadesituasjonen har vært akutt høsten 2023. Denne søknaden er det svært viktig blir fulgt opp politisk. Det er viktig å være klar over at belastningen fra E6 og vestover også er stor. Det er to reinbeitedistrikt vest om E6, og småfeholdere utover mot Nesna som år etter år har tap langt over det som er beregnet som normaltap.

Søknaden om ekstraordinært uttak må følges opp slik at tapene av sau og rein i kommunen går ned. I tillegg må resten av Rana følges opp slik at rovdyrproblematikken ikke tar «livet» av beitenæringa.

Uttalelsen sendes til Rovviltnemda i Nordland, Statsforvalteren og til Klima og Miljødepartementet.

Med vennlig hilsen

Lars Handå
Rådgiver
Seksjon for service

Brevet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur.

MILJØDIREKTORATET
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Mo i Rana, 14.02.2024

Saksnr.-dok.nr.
2023/7183-8

Arkivkode
K47

Avd/Saksb
VILT/TJA

Deres ref.

Søknad om forlengelse av ekstraordinært uttak av jerv

Rana kommune ber om at Miljødirektoratet forlenger gjeldende beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i deler av Rana kommune.

Miljødirektoratet besluttet i sitt vedtak av 10. januar 2024, å iverksette ekstraordinært uttak av inntil to jerv i deler av Rana kommune i perioden 10.januar til 15.februar 2024. Det har til nå ikke lyktes Statens naturoppsyn å ta ut noen dyr. Det har vært vanskelige vær- og føreforhold i denne perioden, noe som har gjort det vanskelig å gjennomføre forsøk på uttak.

Det er observert aktivitet av flere dyr i gjeldende område, og det har vært vedvarende tap av rein. For å unngå de tap vi har hatt i dette område både hos saue- og reindriftsnæringa de siste årene, er det viktig at det blir tatt ut jerv i området.

Bakgrunn

Beitebrukerne i områdene det er besluttet uttak har de senere år hatt svært store tap av dyr som følge av jerv i beiteområdet deres.

Det er påvist mange dyr drept av jerv i de senere år, og beitesesongen 2023 var preget av enormt store tap, og en stor andel skyldes jerv.

Området er et viktig beiteområde for rein, både som høstbeite og vinterbeite og kalvingsområde. Ildgruben reinbeitedistrikt som har tamrein i området har også hatt betydelige tap som følge av jerv.

Området som det er besluttet å ta ut jerv i er viktig beiteområde både for sau og tamrein. Per i dag er det om lag 1 800 sau og lam som beiter i det aktuelle området.

Det har vært påvist store tap som følge av jerv i området over flere år. På bakgrunn av tidligere tapshistorikk, det store antall med beitedyr i området, kunnskap om jervebestanden i området og erfaringer fra tidligere skadesituasjoner i samme beiteområde er det et betydelig potensial for framtidige skader forårsaket av jerv. Bestandsmålet i regionen er nådd.

Siste avgang av jerv i det aktuelle skadeområdet var i august 2020, da en hannjerv ble felt på skadefelling. En felling vinteren 2024 vil dermed ikke utgjøre et større uttak av bestanden enn det som er tatt til vurdering i forbindelse med vedtak av både skadefellings- og lisensfellingskvoter.

Kommunen ber om at uttaket forlenges. Dersom det blir avdekket yngling i området til våren ber vi om at det i tillegg blir vurdert uttak av tisper med unger. Det må vurderes at den delen av kvoten for lisensfelling 2023/2024 som til nå ikke er felt kan tas ut i ekstraordinære uttak.

Med vennlig hilsen

Hilde Sofie Hansen
seksjonsleder
Fiske, jakt og viltstell

Torhild Marie Jakobsen
Saksbehandler

Brevet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Postboks 1405

8002

BODØ

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Postboks 1405

8002 BODØ

Trondheim, 15.02.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/294Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i deler av Rana kommune - forlengelse

Beslutning

Miljødirektoratet gir tillatelse til å felle inntil 2 jerver i deler av region 7.

Vi stiller følgende vilkår til fellingen:

1. Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for å gjennomføre fellingsforsøket i tråd med instruksen for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
2. SNO kan felle inntil 2 jerver (maksimum 1 tisper) i Rana kommune sør for E6 og vest for forvaltningsområdet for jerv
3. Beslutningen gjelder i tidsrommet 16. februar til og med 22. mars 2024.
4. Dersom yngling påvises i området hvor forsøk på felling av enkeltdyr pågår, skal direktoratet varsles for å gjøre en vurdering av om tillatelse til felling av enkeltdyr skal endres til uttak og avliving av årsunge(r) og evt. mordyr fra ynglehi.
5. Miljødirektoratet kan trekke tillatelsen tilbake.

Beslutningen er tatt etter naturmangfoldlovens § 18 tredje ledd og første ledd b), jf. §§ 7-12 og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Jerven er fredet. Det er likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilklårene for fellingsstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene. De regionale rovviltneemdene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt

grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Det går fram av rovviltforliket at det er et mål at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden for å forhindre skader på husdyr og tamrein. Ekstraordinære uttak av enkeltdyr og valpekull av jerv over tid, kan på denne måten reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om skadefelling av jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av jerv i region 7

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for jerv, målt i årlige valpekull:

- Antall valpekull for landet: 39
- Antall valpekull for regionen: 10

Tall fra overvåkingen av jerv i regionen viser følgende:

- Registrerte valpekull i 2023: 11
- Registrerte valpekull i perioden 2021-2023: 8, 11 og 11
- Gjennomsnittlig antall valpekull etter ekstraordinære uttak de siste tre årene: 9,3

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader i region 7

Statsforvalteren i Nordland utbetalte i 2022 erstatninger for 20 sau og 167 lam som tap til jerv i Rana kommune. Statsforvalteren utbetalte erstatning for 34 sauer og 414 lam som tapt til jerv i Rana kommune i 2023.

Statsforvalteren i Nordland utbetalte også erstatning for 125 tamrein som tapt til jerv i Ildgruben reinbeitedistrikt i reindriftsåret 2021-2022.

Miljødirektoratets vurderinger

De er i de siste tre årene 2021, 2022 og 2023 registrert 60, 45 og 64 valpekull av jerv i Norge. I samme periode er det tatt ut 8, 5 og 9 valpekull i ekstraordinære uttak, i tillegg til uttak av enkeltdyr.

Det er per 9. januar påvist 29 tap av sau og lam til jerv i det aktuelle området siden 1. juni 2023. Store deler av området er vanskelig tilgjengelig, og vi antar at tapet er større enn det som er gjenfunnet, inkludert tap av tamrein. Vi anser skadepotensialet som relativt stort. Det aktuelle området er utenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Lisensfelling har tidligere ikke vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og/eller redusere skadepotensialet for beitenæringen i det aktuelle området. Det ble påvist 1 yngling av jerv i Rana kommune i 2023, innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Rovviltnemnda i region 7 vedtok den 9. mai 2023 en lisensfellingkvote på 15 jerver i regionen for sesongen 2023/2024. Til sammen ble 9 jerver belastet denne kvoten i kommunene Narvik,

Hattfjelldal, Saltdal, Fauske og Sørfold. To av disse ble felt på ekstraordinær skadefelling av SNO i mai 2023.

Vi har lagt avgjørende vekt på skadepotensialet for sau og tamrein. I tillegg har vi lagt vekt på

- bestandssituasjonen for jerv i regionen
- den geografiske differensieringen av prioriterte beiteområder og forvaltningsområdet for jerv nedfelt i forvaltningsplanen
- rovviltnemndas årlige prioritering av aktuelle områder for uttak
- den nasjonale bestandsstatusen for jerv

Vi har vurdert prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven. Vi legger til grunn at de regionale rovviltnemndene har ivaretatt hensynene i naturmangfoldloven § 12.

Vi mener at uttaket ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv.

Vi mener det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning enn et ekstraordinært uttak av jerv i dette området.

Klagerett

Dette er en beslutning, og ikke et enkeltvedtak. Det er derfor ikke mulig å klage.

Berørte i saken er mottakere av dette brevet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Vedlegg

1 Faglig grunnlag for felling av jerv 2023-2024

Kunnskapsgrunnlag jerv i Norge – 22. januar 2024

1. Bakgrunn

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rovviltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene². (Se tabell 1.) De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Skadefelling og lisensfelling av jerv

Jerv er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 og til å fatte vedtak om lisensfelling etter forskriftens § 10 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Kvoten for betinget skadefelling fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

Det er lisensfelling som skal være den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

Rovviltforskriften § 7, annet ledd, regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling av jerv. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes"

Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling av jerv.

[Naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtak om felling av jerv (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

Det går fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden, og at ekstraordinære uttak av valpekull av jerv over tid skal reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om å felle jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

2. Om overvåkingen av jerv i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av jerv. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Som en del av arbeidet med ett, felles overvåkningsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av jerv i Norge er 1. oktober hvert år.

3. Bestandssituasjonen for jerv 2022

Fellesrapporten "[NINA Brage: Inventering av järv 2023](#) gir den siste endelige oversikten over verifiserte valpekull av jerv i Skandinavia, fordelt mellom Norge og Sverige. Den gir også et bestandsestimat basert på registreringene av kull i begge landene. Det ble i 2023 påvist 155 valpekull av jerv: 91 i Sverige og 64 i Norge. Den skandinaviske jervebestanden i 2023 beregnes til 865 jerv som er ett år eller eldre. Den norske delen av bestanden teller 353 individer og er omtrent på samme nivå som i fjor, mens estimatet på 512 individer i den svenske delen av bestanden er 23 prosent lavere enn estimatet for 2022.

Tabell 1 (hentet fra NINA Rapport 2338). Antall registrerte ynglinger i perioden 2021–2023 og et bestandsestimat på antall jerv ett år og eldre i Norge. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Roviltforskriften § 4](#).

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2021	2022	2023	Gjennomsnitt	Antall jerv
Region 1	-	0	1	1	0,7	4,1
Region 2	-	0	0	0	0	-
Region 3	4	8	2	6	5,3	33,4
Region 4	-	0	0	0	0	-
Region 5	5	18	10	15	14,3	89,8
Region 6	10	17	9	16	14,0	87,7
Region 7	10	8	11	11	10,0	62,7
Region 8*	10 (3)	9 (5)	12 (5)	15 (5)	12,0	75,2
Sum	39	60	45	64	56	352,9

* tallene i parentes angir valpekull av jerv i Finnmark fylke. Antall kull inkluderer hiuttak som er gjennomført i perioden.

[Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2023 \(nina.no\)](#) (NINA Rapport 2338) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i hver region, og for hele landet. I årene 2021-2023 ble det registrert henholdsvis 60, 45 og 64 kull på landsbasis (tabell 1). Antall påviste kull er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull av jerv. Av de 64 ungekullene registrert i 2023 ble det gjennomført hiuttak i ni tilfeller, slik at netto antall overlevende før beitesesongen 2023 var 55 kull.

Foreløpige data om ynglinger i 2024 blir lagt ut på jervtelleren på [Rovdata - Hjem](#).

Vi har omfattende kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og predasjon, skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen har god oversikt over den samlede belastning.

Lisensfellingsperioden for jerv, 20. august 2023 - 15. februar 2024 er fremdeles pågående. Pr 22. januar er det registrert 41 døde jerver i lisensfellingsperioden. Av disse er 2 jerver felt i ekstraordinær skadefelling av Statens naturoppsyn.

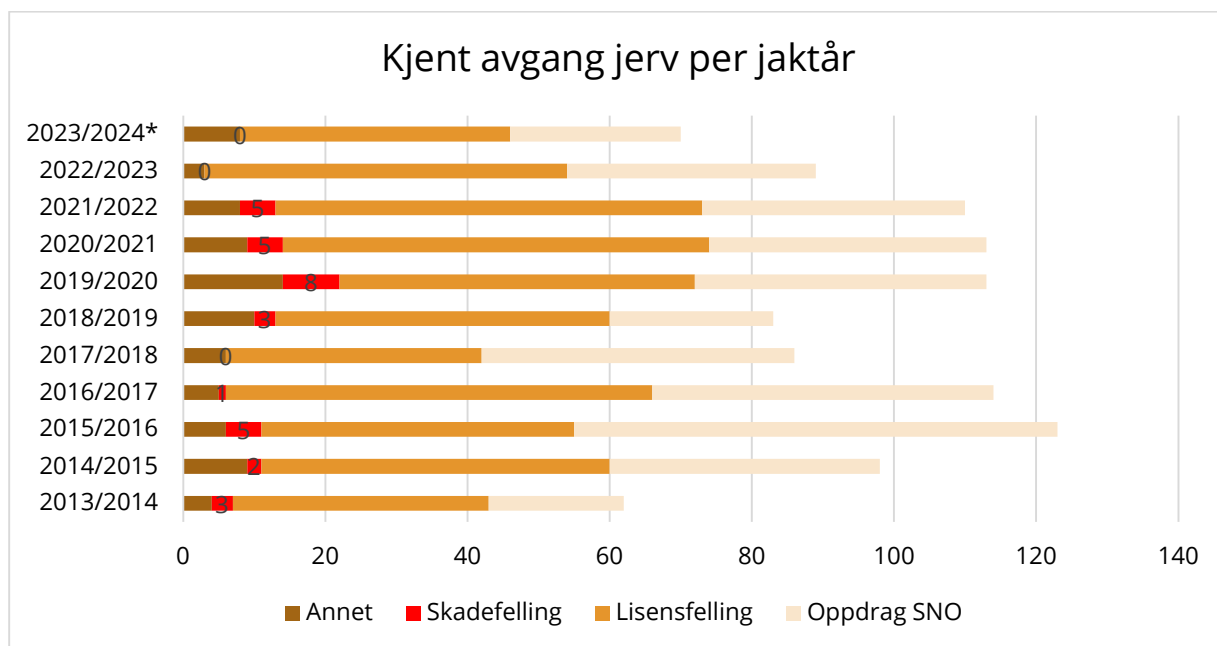
Tabell 2. Kvoter og felte jerv i Norge 20. august 2023 - 15. februar 2024. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Kvote lisensfelling 2023 - 2024	Belastet lisenskvote 20. august 2023-15. februar 2024
Region 1	8	
Region 2	2	
Region 3	10	
Region 4	1	
Region 5	35	
Region 6	34	
Region 7	15	
Region 8	37	
Totalt	142	

Miljødirektoratet vurderer hvert år om det er behov for ekstraordinære fellinger av jerv for å forhindre skader på husdyr og tamrein. Dette er uttak som gjennomføres av Statens naturoppsyn (SNO) på oppdrag fra Miljødirektoratet. Det kan være uttak av enkeltdyr eller uttak av ynglehi. Informasjon om beslutninger om ekstraordinære uttak av jerv utført sesongen 2023/2024 kan finnes [her](#).

Kjent avgang

Kjente data for avgang av jerv for jaktårene 2013/2014 til 2023/2024 er fremstilt i figur 1, samt foreløpige data for inneværende jaktår per 22. januar 2024.

Figur 1 viser data over kjent avgang av jerv for jaktårene (1. april - 31. mars) 2013/2014 til 2023/2024, samt foreløpige data for inneværende jaktår per 22. januar 2024. Kategorien lisensfelling viser antall dyr felt av lisensjegere under lisensfelling, kategorien skadefelling omfatter dyr felt av lokale fellingslag, kategorien Oppdrag SNO er ekstraordinære uttak utført av Statens Naturoppsyn på oppdrag fra Miljødirektoratet, kategorien annen avgang inneholder all annen registrert avgang (kilde rovbases30).

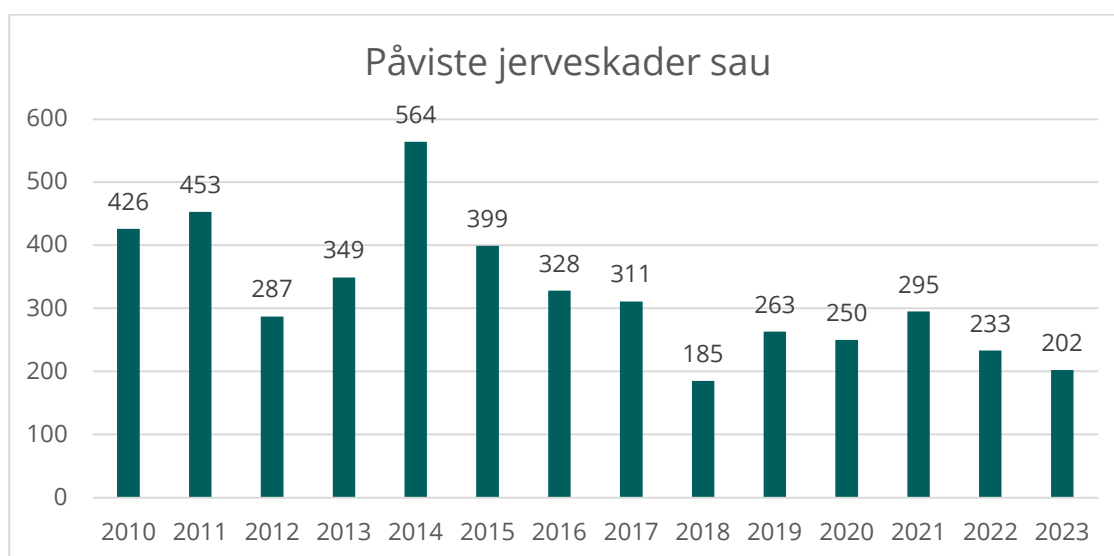
Det ble i perioden fra 1. april 2022 til 31. mars 2023 registrert 89 døde jerver i Norge. Noe som er en reduksjon på 21 dyr målt mot samme periode foregående sesong. I tilsvarende periode ble det registrert 36 døde jerver i Sverige, som var en økning med 27 dyr fra året før.

Fra 1. april 2023 til 22. januar 2024 er det registrert 85 døde jerver, 70 i Norge og 15 i Sverige. Vi har ikke data for fellinger av jerv i Finland og Russland.

4. Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og inngår som del av grunnlaget for å utbetale erstatning for tapte dyr til rovvilt.

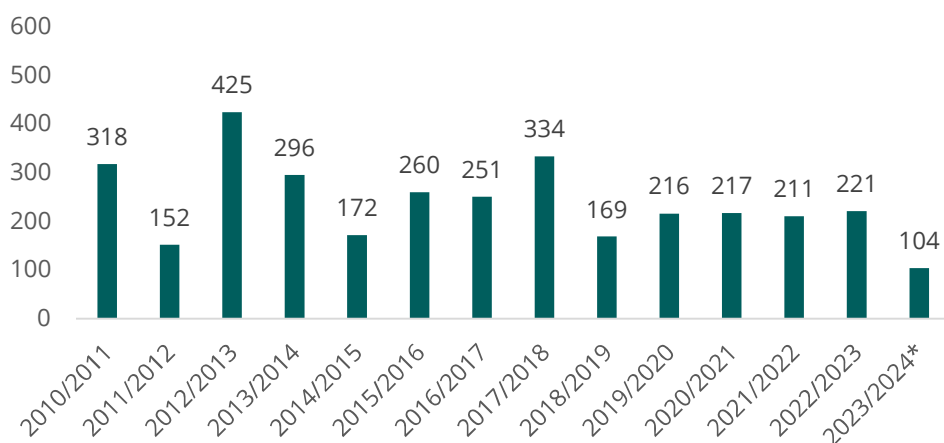
Tallene for påviste tap av sau til jerv siste ti årene (fig. 2) viser at skadene i beitesesongen 2022 var relativt lave for landet sett under ett. 2014 representerte et toppår i dokumenterte skader av jerv på sau, men dette har minsket de siste årene. Andelen jerveskader av de samlede påviste rovviltskadene på sau og lam har i snitt ligget på rundt 20 %.

Figur 2: Påviste skader på sau forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge perioden 2010-2023. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr.

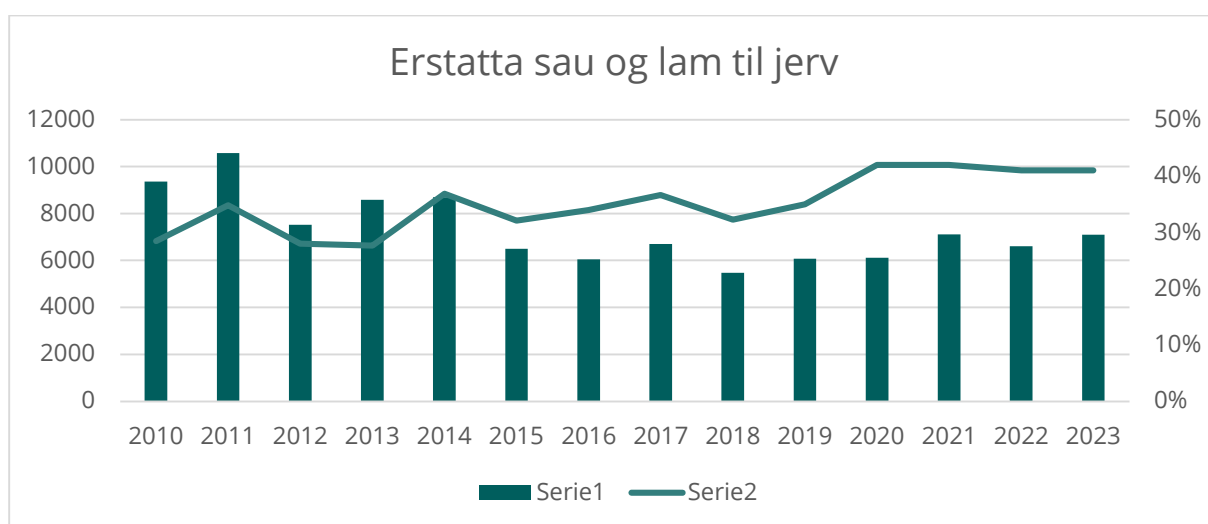
Beitesesongen 2012/2013 representerte et toppår for påviste skader av jerv på tamrein, mens de siste årene har vært på rundt gjennomsnittet for 10-års perioden. Jerv var i 2022/2023 årsaken til ca. 23 % av alle de påviste tapene av tamrein til rovvilt.

Dokumenterte jerveskader tamrein

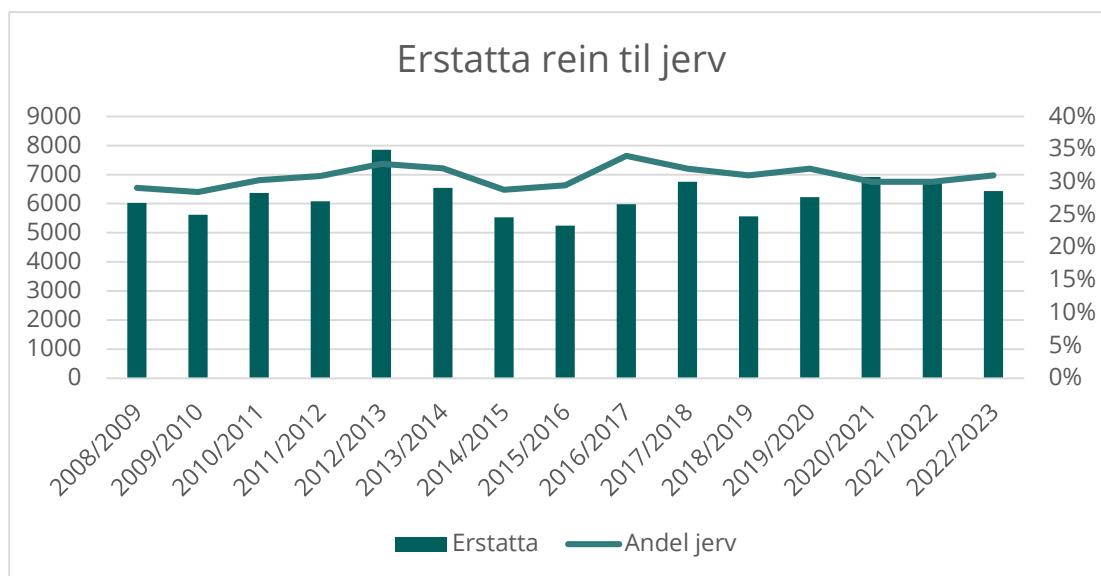
Figur 3. Påviste skader på tamrein forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge reindriftsårene 2010/2011-2023/2024*. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr. * er påviste skader til og med 23. januar 2024.

Utbetalte erstatninger for sau og lam til jerv har gått ned de siste ti årene (fig. 4), mens andelen jerveskader av den samlede erstatningen til rovvilt har vært svakt stigende. For beitesesongen 2022 ble det utbetalt erstatning for 6 612 sau og lam som tapt til jerv, noe som utgjør 41 % av den samlede rovvilterstatningen.

Figur 4. Sau og lam erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen jerv av samlet erstatning av sau og lam til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2010-2023

Andelen tamrein erstattet som tapt til jerv har vært relativt konstant de siste ti årene (fig. 5). For reindriftsåret 2022/2023 ble det erstattet 6 429 tamrein som tapt til jerv, noe som utgjør 31 % av den samlede rovvilterstatningen for tamrein.

Figur 5. Tamrein erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen erstattet til jerv av samlet erstatning tamrein til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2008/2009-2022/2023.

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 Bodø

Trondheim, 15.02.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/2044

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Kvote for betinget skadefelling av gaupe 2024

Vedtak

Miljødirektoratet gir statsforvalterne i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil 11 gauper i perioden fra og med 16. februar 2024 til og med 31. mai 2024. Kvotene gjelder i aktuelle forvaltningsregioner og kan iverksettes i flere områder samtidig.

Tabell 1: Kvote for betinget skadefelling av gaupe f.o.m. fra og med 16. februar 2024 til og med 31. mai 2024. Tallene i parentes for region 8, Troms og Finnmark, angir fastsatt mål for antall familiegrupper i Finnmark.

Region	Nasjonalt mål (ungekull)	Snitt 2021-2023 (ungekull)	Kvote for betinget skadefelling	Periode for vedtak
Region 8*	10 (4)	7 (1)	3	16.02.2024- 31.05.2024
Region 7	10	9,2	3	16.02.2024- 31.05.2024
Region 6	12	15	3	16.02.2024- 31.05.2024
Region 5	10	10,2	2	16.02.2024- 31.05.2024

*inkl. samarbeidsområdet i region 7

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldlovens § 18 første ledd bokstav b, se § 7, og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Vi viser også til vedlegg "Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2024". Vedlegget beskriver bestandssituasjon for gaupe ([rovdata.no](#)), avgang av gauper samt skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe ([rovbase.no](#)).

Føring

- Statsforvalteren skal i hvert enkelt tilfelle vurdere om felling er nødvendig, se vilkårene i rovviltforskriften § 9, se § 1 og § 6.

- Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.
- Statsforvalteren må koordinere seg når en rovviltregion omfatter flere fylker. Dette er særlig viktig i tilfellene hvor det kun er/gjenstår én skadefellingstillatelse i området.
- Statsforvalteren kan iverksette skadefellingstillatelser i flere områder samtidig.
- Statsforvalteren skal være restriktive med å gi tillatelse til skadefelling innenfor prioriterte yngleområder for gaupe. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert. (kun ved tildeling juni)
- Gauper som felles på eventuell kvotejakt, skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars), skal belastes jaktkvoten i regionen.
- Den som fatter enkeltvedtak om felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal umiddelbart registrere vedtaket i Miljøvedtaksregisteret.
- Felling av gaupe i samsvar med dette vedtaket, skal umiddelbart registreres i Rovbase.
- Miljødirektoratet kan til enhver tid omfordele, trekke tilbake eller gi tillegg til kvoten for betingede fellingstillatelser.

Se også vedlegget "Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling 2024".

Bakgrunnen for saken

Stortingets rovviltforlik fra 2011¹ gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene². Rovviltforskriften gir de regionale rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

For perioden 16. februar til og med 31. mai, kan Miljødirektoratet fatte vedtak om betinget kvote etter rovviltforskriften § 13.

Nasjonalt

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 71,5 familiegrupper
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 65,7 familiegrupper
- Estimert bestand i Norge 2023: 242,5 gauper

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 63 gaupe

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

- Kvotejakt: 37 gauper
- Skadefelling: 16 gauper
- Andre årsaker: 10 gauper
- Antall døde gauper i så langt i inneværende jaktår (15. feb 2024): 55 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader på tamrein og sau

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 277 rein
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret (15. feb 2024): 258 rein
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 6 208 gaupe

- Antall sau og lam påvist tatt av gaupe i løpet av 2023: 220 sau og lam
- Antall sau og lam erstattet som tapt til gaupe i løpet av 2023: 4 188 sau og lam

Region 8

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 9 i Troms og 1 i Finnmark
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 7 i Troms og 1 i Finnmark

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 2 gauper
- Annen avgang: 2 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (15. feb 2024): 3 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 169 rein
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret 15. feb 2024: 119 rein
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 3 860 rein

Region 7

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 11,5 familiegrupper
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 9,2 familiegrupper

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 5 gauper
- Skadefelling: 3 gauper
- Annen avgang: 2 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (15. feb 2024): 2 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 82 rein
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret 15. feb 2024: 79 rein
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 1 416

Region 6

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 13 familiegrupper
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 15 familiegrupper

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 25 gauper
- Kvotejakt: 14 gauper
- Skadefelling: 6 gauper
- Annen avgang: 5 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (15. feb 2024): 17 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 23 rein
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret 15. feb 2024: 45 rein
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 721 rein

Region 5

Bestandssituasjonen

- Dokumenterte familiegrupper i 2023: 11,5 familiegrupper
- Dokumenterte familiegrupper gjennomsnitt de tre siste årene: 10,2 familiegrupper

Antall døde gauper

- Antall døde gauper registrert i jaktåret 2022/2023: 3 gauper
- Skadefelling: 1 gaupe
- Annen avgang: 2 gauper
- Antall døde gauper så langt i inneværende jaktår (15. feb 2024): 6 gauper

Skadesituasjonen og erstatninger

- Antall rein påvist tatt av gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 0
- Antall rein påvist tatt av gaupe i så langt i inneværende reindriftsåret 15. feb 2024: 0
- Antall rein erstattet som tapt til gaupe i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 201 rein

Miljødirektoratets vurderinger

Gaupe er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vi legger følgende til grunn når vi vurderer kvotestørrelsen:

- føringene i de regionale forvaltningsplanene og den geografisk differensierte forvaltningen av gaupe med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder
- bestandssituasjonen og kunnskap om forekomst av gaupe i regionene
- antall døde gauper de siste årene
- skadehistorikken og skadepotensialet i de ulike områdene

Vi ser det som hensiktsmessig at Statsforvalteren besitter myndighet til å kunne iverksette skadefelling, dersom kriteriene for å tillate felling er oppfylt.

Vi gir kvoter for betinget skadefelling i region 5, 6, 7 og 8 for å begrense skade på tamrein. Dette er regioner med tamreindrift, og vi vet av erfaring at det kan oppstå gaupeskader på tamrein.

Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Vår vurdering er at kvoten ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe.

Klagerett

Aktører med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra brevet er mottatt. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ

Vedlegg

- 1 Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2024
- 2 Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling
- 3 Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret versj. 28.april2020

Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023/2024

1. Forvaltning av rowilt i Norge.....	2
1.1 Skadefelling og kvotejakt på gaupe.....	2
1.2 Myndighetsforholdsforhold	3
2. Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia	3
2.1 Overvåkningsprogram	4
2.2 Prognosemodell.....	4
3. Bestandssituasjonen for gaupe	6
3.1 Fennoskandia.....	6
3.2 Norge	8
4. Kjent avgang av gauper i Skandinavia	12
4.1 Norge	12
4.2 Sverige	15
5. Skadesituasjon og erstatning for rowiltskader.....	15
6. Prognosemodell-simuleringer.....	19

1. Forvaltning av rovvilt i Norge

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rovviltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt de nasjonale bestandsmålene for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Det har også vedtatt å opprette åtte forvaltningsregioner for rovvilt.² De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 familiegrupper av gaupe med delmål fordelt på syv av de åtte rovviltregionene³.

1.1 Skadefelling og kvotejakt på gaupe

Gaupe er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 og til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriftens § 11 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Kvoten for betinget skadefelling fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastsatt i naturmangfoldloven § 16, tredje ledd. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på høstingstradisjon i vedkommende område, og på den skade viltet gjør. Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar–31. mars. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at

---

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² Innst. S. nr. 174 (2003-2004)

³ [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er kvotejakt (eller lisensfelling) som skal være den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som gaupe påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Rowiltforskriften § 7, annet ledd, regulerer hva rowiltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rowiltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rowiltart forvaltes"

Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling.

Naturmangfoldloven⁴ og rowiltforskriften⁵ utgjør de juridiske rammene for vedtakene våre om skadefelling (Lovdata.no). Representantforslag 163 S (2010-2011)⁶ (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

1.2 Myndighetsforholdsforhold

Av NINA rapport 2307⁷ fremgår det at det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger av gaupe ble nådd i 2023. Det fremgår videre at rowiltnemndene i region 2, 3, 5 og 6 har myndighet til å fastsette kvote for betinget skadefelling og kvote for jakt på gaupe. Region 1 har ikke mål om yngling. Resterende regioner med mål om yngling av gaupe har ikke myndighet til å fastsette slike kvote.

2. Om overvåkingen av gaupe i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og

---

⁴ [Naturmangfoldloven](#)

⁵ [rowiltforskriften](#)

⁶ [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#)

⁷ [Tovmo, M., Odden, J. & Nilsen, E. B. 2023. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023. - NINA Rapport 2307. Norsk institutt for naturforskning.](#)

effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

2.1 Overvåkningsprogram

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av rovvilt. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Bestanden av gaupe i Norge blir primært overvåket ved å registrere antall familiegrupper av gaupe i perioden 1. oktober til 28. (29.) februar.

Som en del av arbeidet med ett felles overvåkingsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av gaupe i Norge er 1. juni hvert år.

2.2 Prognosemodell

En av utfordringene med å holde gaupebestanden stabil er at man må basere seg på forrige års anslag på antall familiegrupper når man skal bestemme kvotene for innværende år. Det er en tidsforskyvning fordi mange observasjoner av familiegrupper (observasjoner av spor og felt ungdyr) faktisk blir rapportert i løpet av de første ukene av kvotejakten. I tillegg brukes felt årsunger i beregningen. Antall familiegrupper før jakt blir derfor ikke klart før i mai, altså etter at jakten er ferdig.

Det ble derfor i 2011 utviklet et prognoseverktøy som kunne forutsi bestandsstørrelsen for gaupe ett år fram i tid. Prognosemodellen er en hierarkisk «state-space» modell kodet i R og JAGs. Modellen er basert på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegrupper av gaupe (dvs. hunndyr i følge med unge(r)) og observasjoner fra gaupejakt. Modellen benytter seg av en Bayesiansk tilnærming med Markov-Chain Monte Carlo simuleringer. Modellen kan anvendes både på nasjonalt og regionalt nivå.⁸

Prognosemodellen er et verktøy som kan brukes til å forutsi bestandsstørrelsen av gaupe ett år fram i tid, basert på den observerte effekten et uttak av gaupe har hatt på neste års antall gaupefamilier tidligere år.

---

⁸ [Nilsen, E.B., Brøseth, H., Odden, J., André, H. & Linnell, J.D.C. 2011. Prognosemodell for bestanden av gaupe i Norge. - NINA Rapport 774. 26 s.](#)

Verktøy for fastsetting av jaktkvoter

Prognosemodellen kan også anvendes til å gi estimatet på hvilket uttak, i forhold til antall familiegrupper i bestanden, som vil føre til stabil bestandsutvikling (verken vekst eller nedgang) fra ett år til det neste. Estimert antall voksne hunndyr høstet under jakta pr. familiegruppe for å holde bestanden stabil (75 % CI 0,37-0,52) er 0,43 og Estimert antall gauper høstet under jakta pr. familiegruppe for å holde bestanden stabil (75 % CI 11,0-1,56) er 1,27.

Høsten 2022 ble denne prognosemodellen videreutviklet til en hierarkisk «state-space» modell i statistikkprogrammet R og JAGs som baserer seg på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegruppe av gaupe og observasjoner fra gaupejakt. Det vil si at modellen nå kan anvendes både nasjonalt og regionalt og at den baserer en eventuell jaktkvote av hunndyr på historisk data om familiegrupper og jaktuttak innad i regionen(e).

Denne modellen er tilgjengelig for beslutningstakere på nett som et verktøy for å se hva ulike jaktuttak av hunndyr gir av prognose to år frem i tid.

Usikkerhet i prognosene

Estimatene for bestandsstørrelse av gaupe ett år fram i tid er heftet usikkerhet, og jo mindre regionene blir i antall familiegrupper, jo større blir usikkerhetene i estimatene. Små bestander er sterkt påvirket av tilfeldig variasjon i demografiske rater. I tillegg vil usikkerheten i bestandsestimering spille en relativt større rolle jo mindre tall man opererer med.^{8 9}

I tolkningen av overvåkingsresultatene er det derfor viktig å ta hensyn til at reproduksjonssuksessen til voksne hunngauper kan variere betydelig fra år til år og mellom ulike områder når man skal tolke resultatene fra overvåkingen. Noen år vil de fleste hunnene få levedyktige unger, mens andre år vil bare noen få klare det.^{10 11}

Til tross for usikkerheten er prognosemodellen likevel nyttige som et hjelpemiddel i prosessen med å fastsette kvoter. Det er imidlertid viktig å påpeke at selv om baserer seg på et slikt hjelpemiddel, vil det fortsatt være variasjoner i bestandsstørrelsen over tid, og jaktuttaket vil også kunnes endre seg fra år til år. Hensikten med å forholde seg årlige prognoser er for å kunne tilpasse jaktuttaket bedre til endringene i bestandsstørrelse, slik at variasjonene blir mindre og man unngår at man i noen perioder er langt unna bestandsmålene.^{8 9}

⁹ Krange, O., Odden, J., Skogen, K., Linnell, J. D. C., Stokland, H. B., Vang, S. & Mattisson, J. 2016. [Evaluering av regional rovviltforvaltning - NINA Rapport 1268. 190 s.](#)

¹⁰ Nilsen, E.B., Linnell, J.D.C., Odden, J., Samelius, G. & Andren, H. 2012. Patterns of variation in reproductive parameters in Eurasian lynx (*Lynx lynx*). *Acta Theriologica* 57(3): 217-223. doi:10.1007/s13364-011-0066-5

¹¹ Walton, Z.A., Mattisson, J., Linnell, J.D., Stien, A. & Odden, J. 2017. The cost of migratory prey: seasonal changes in semi-domestic reindeer distribution influences breeding success of Eurasian lynx in northern Norway. *Oikos* 126(5): 642-650.

3. Bestandssituasjonen for gaupe

3.1 Fennoskandia

Den norske bestanden av gaupe er en del av større sammenhengende fennoskandisk bestander og med forgreininger også videre inn i Russland. Kunnskapen om den skandinaviske bestanden av gaupe er god, for de finske og særlig de russiske delene av bestandene har vi ikke samme kunnskapsnivå.

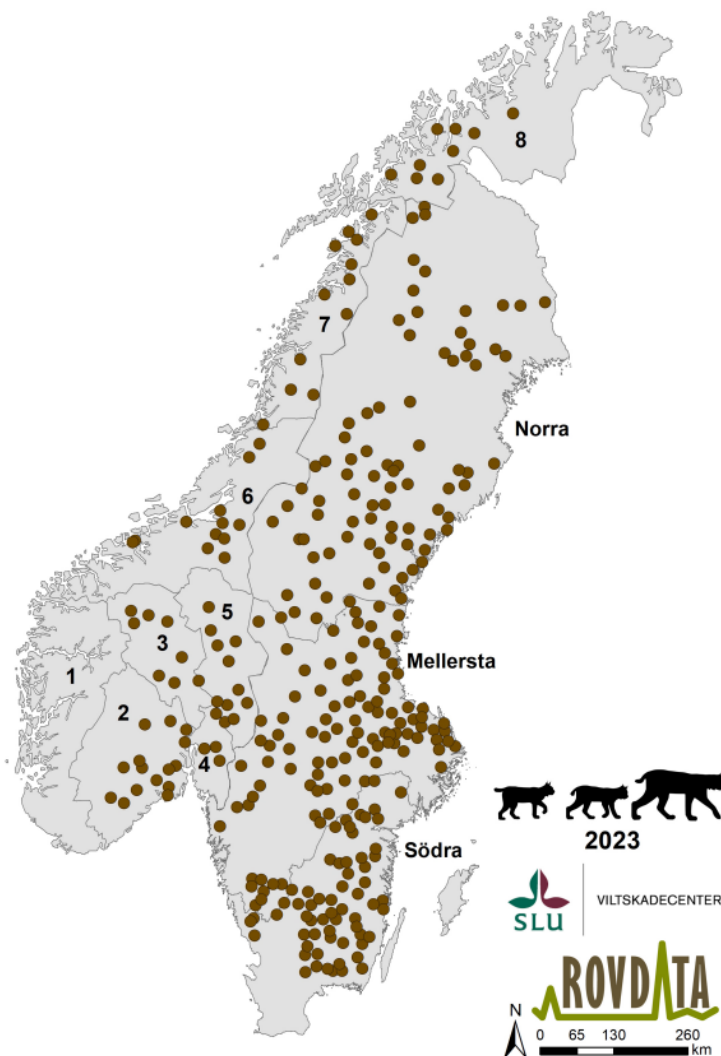
Overvåkingen av gaupe er i Norge og Sverige basert på felles metodikk.

Overvåkingsresultatet rapportert fra Rovdata i 2023¹² viser en bestand på 314 familiegrupper registrert i Skandinavia 2022/2023 (figur 1), og viser at den skandinaviske bestanden er noe større enn i fjor. Sammenlignet med 2021/2022 er det i 2022/2023 registrert 13 flere familiegrupper i Norge og 4 færre i Sverige.

Dette tilsvarer en bestand på ca. 1 838 gauper, hvorav ca. 242,5 gauper i Norge og 1 417 i Sverige.

---

¹² [Frank, J. & Tovmo, M. 2023. Inventering av lodjur 2023. Bestandsovervåking av gaupe i 2023. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsstatus för stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2-2023. 36 s](#)

Figur 1: Familiegrupper i Norge og Sverige sesongen 2022/2023. Figurer er hentet ut fra Frank og Tovmo, 2023.

Gaupebestanden i Finland innen jakt sesong 2022/2023 er estimert å være anslagsvis 2 390 til 2 575 gauper¹³ og er økt sammenlignet med estimatet for året før som beregnet til å være mellom 2 150 og 2 405¹⁴. Resultatene er basert på observasjoner av familiegrupper.

Miljødirektoratet vurderer at migrasjon av gaupe fungerer tilfredsstillende og ikke har negativ effekt på bestandenes overlevelse.

¹³ [Valtonen, M., Herrero, A., Mäntyniemi S., Helle, I. & Holmala, K., 2023. Ilveskanta Suomessa 2023. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 55/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 29 s.](#)

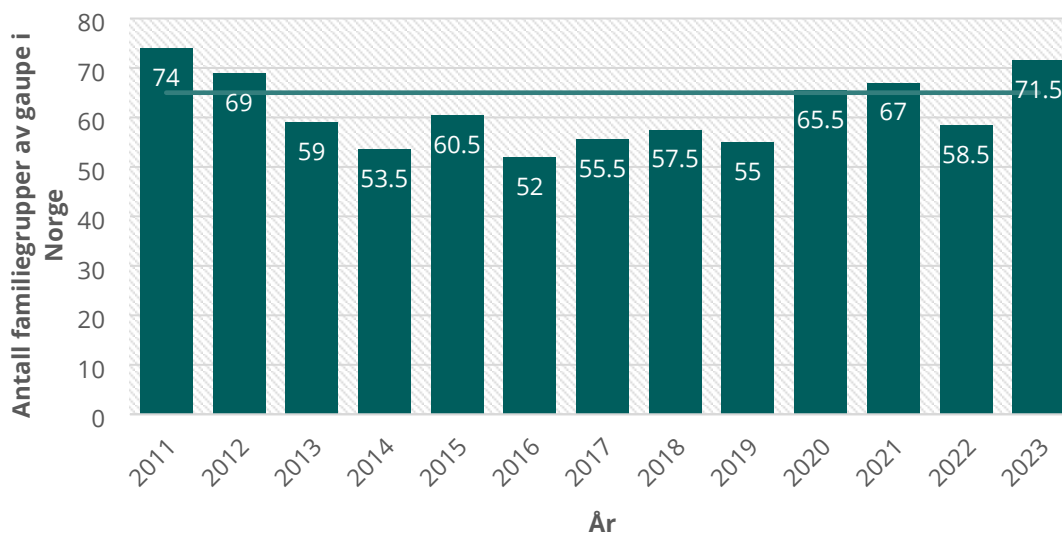
¹⁴ [Valtonen, M., Herrero, A., Heikkinen, S. & Holmala, K. 2022. Ilveskanta Suomessa 2022. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 62/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 25 s.](#)

3.2 Norge

Antall familiegrupper

I NINA rapport 2307⁷ går det fram at det er registrert henholdsvis 67, 58,5 og 71,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2021, 2022 og 2023 (figur 2).

Gaupebestanden 2023 er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Figur 2: Antall familiegrupper av gaupe per år i Norge før jakt i perioden 2011-2023. Stiplede linje angir det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Kilde: Rovdata.no

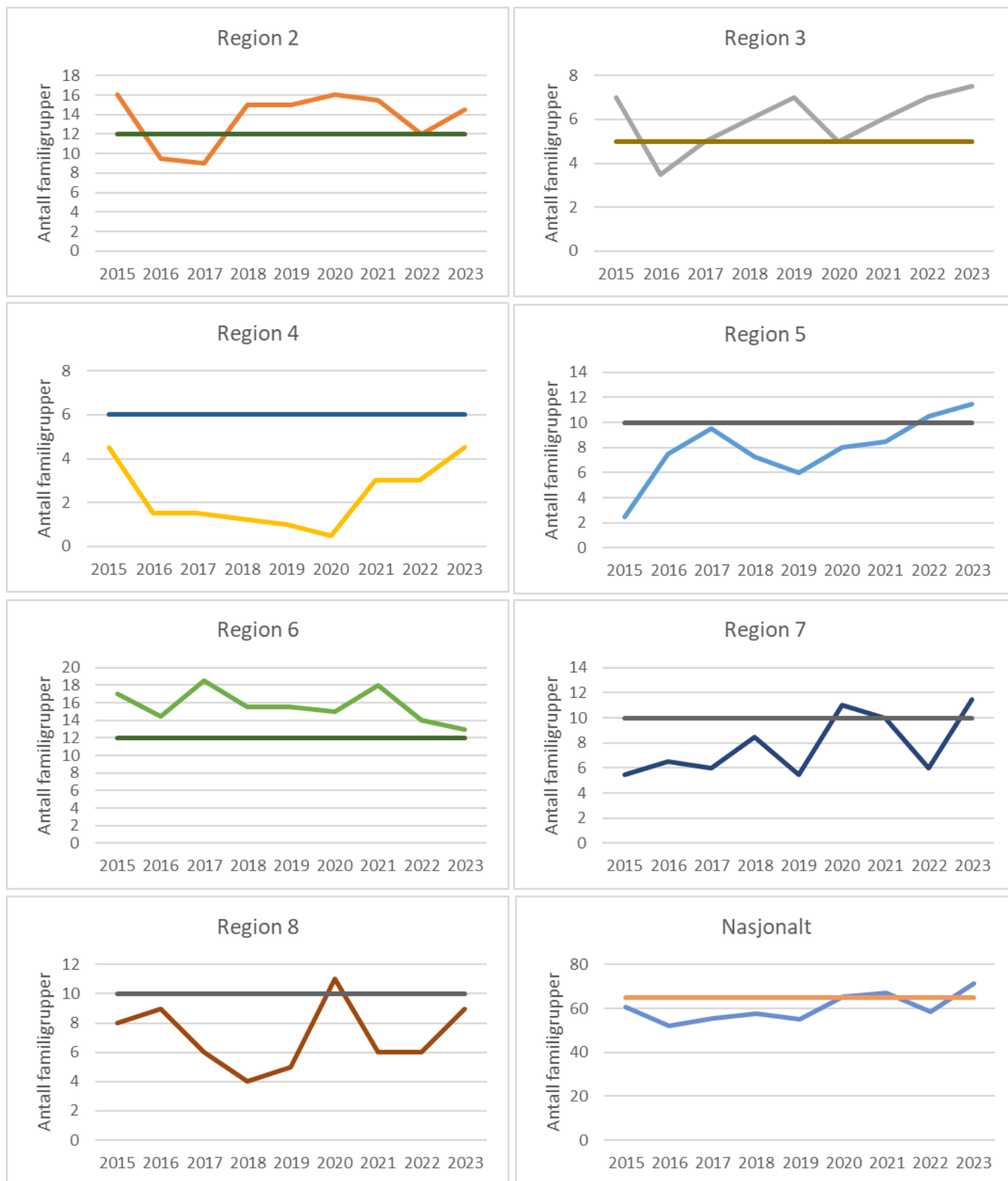
Tabell 1 og figur 3 viser at i regionene 2, 3, 4, 5, 7 og 8 er det registrert en økning, mens i region 6 er det en nedgang sammenlignet med 2022. I region 1 er det heller ikke i år registrert noen familiegrupper. Av regionene med fastsatte bestandsmål ligger region 2, 3, 5, 6 og 7 på eller over det regionale bestandsmålet i antall påviste familiegrupper i 2023. Regner man gjennomsnittlig antall familiegrupper siste tre år ligger regionene 2, 3, 5 og 6 over bestandsmålet

Store årlige variasjoner i regional bestandsstørrelse skyldes variasjoner i inn- og utvandring fra Sverige og til andre regioner. I tillegg vil faktorer som naturlig dødelighet, illegal avlivning, varierende forekomst av byttedyr og tilfeldigheter knyttet til reproduksjon fra år til år, virke inn.

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2020 til 2023, samt gjennomsnittet for de tre årene. For detaljer se tabell 3 i NINA rapport 2307.

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2021	2022	2023	Gjennomsnitt 3 år
1 Vest Norge	-	0	0	0	0
2 Sør-Norge	12	15,5	12	14,5	14
3 Oppland	5	6	7	7,5	6,8
4 Oslo/Akershus/Østfold	6	3	3	4,5	3,5
5 Hedmark	10	8,5	10,5	11,5	10,2
6 Midt-Norge	12	18	14	13	15
7 Nordland	10	10	6	11,5	9,2
8 Troms og Finnmark*	10 (4)	6(2)	6(0)	9 (1)	7 (1)
Sum	65	67	58,5	71,5	65,7

* Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark.

Figur 3: Årlig antall registrerte familigrupper av gaupe nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene fra 2014 til 2023. Rett linje viser bestandsmålet. Kilde: Rovdata

Bestandsestimat

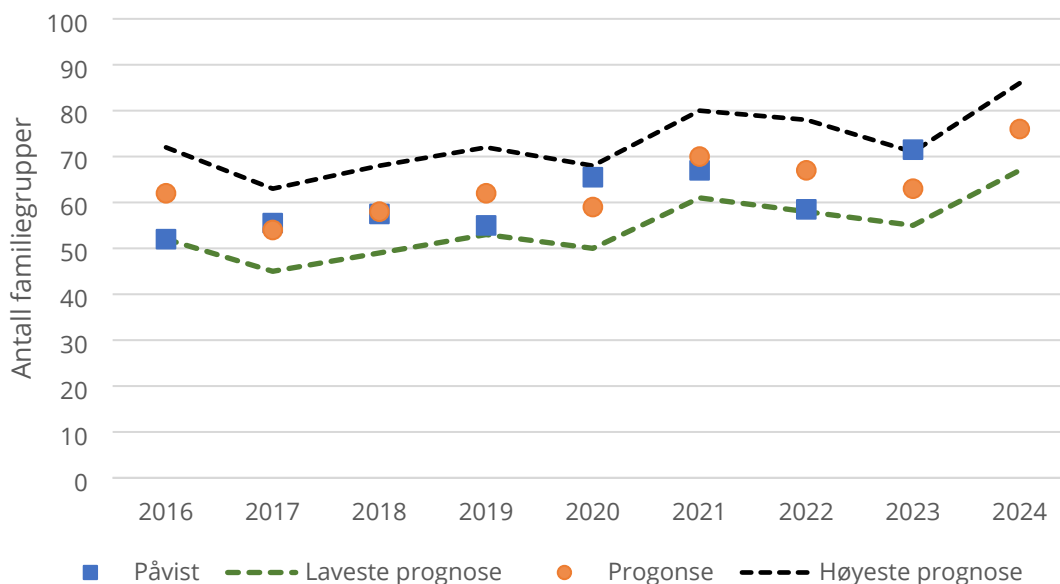
Antall registrerte familiegrupper i 2023 tilsvarer en bestand på omkring 421 dyr (95 % CI = 351–491) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2023 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2023 viser flere gauper på landsbasis sammenlignet med 2022 som var på 343 dyr (95 % CI = 248–403).

Gaupas forventede utvikling

Nasjonalt

Basert på antall familiegrupper påvist før jakt i 2023 og kjent uttak av voksne hunndyr (≥ 1 år), gir prognosemodellen et estimat på 76 (75 % CI = 55–78) familiegrupper før jakt på landsbasis i 2024 (figur 3). Prognosemodellen viser at det er 8,5 % sannsynlighet for at gaupebestanden skal havne under det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper før jakt i 2024.

Prognosen er heftet med usikkerhet. Figur 4 viser at kan det være noe usikkerhet knyttet til om middelerdien i intervallet fra prognosemodellen treffer faktisk registrerte ynglinger. Tallene fra 2016 til 2023 viser at faktisk registrerte ynglinger er innenfor laveste og høyeste prognose. Prognosemodellen er mer presis på store områder, noe mindre presis på mindre områder som dagens rovviltregioner.

Figur 4: Antall registrerte familiegrupper av gaupe i Norge de åtte siste årene og prognoser (med 75 % usikkerhetsintervaller) for yngling de åtte siste årene. Kilde: Rovbase

Gitt en bestandsstørrelse før jakt i 2024 på 76 familiegrupper viser beregninger med prognosemodellen gjort for tre ulike uttak av voksne hunngauper (15, 30 og 45) at bestanden sannsynligvis fortsatt vil være over det nasjonale bestandsmålet i 2025 (figur 9, NINA rapport 2307).

Regionalt

De regionale prognosene tyder på at rovviltregion 4, og 8 har stor sannsynlighet for å ligge under bestandsmålet også før jakta i 2024 (tabell 2).

Tabell 2; Prognose over antall familiegrupper i 2024 (FG2024, med 75 % usikkerhetsintervaller) for de ulike rovviltregionene med bestandsmål, samt sannsynligheten for at antall familiegrupper i 2024 vil være mindre enn de regionale bestandsmålene. Prognosene er gitt på bakgrunn av informasjonen som er tilgjengelig i etterkant av kvotejakta i 2023. Tabell hentet fra NINA rapport 2307.

Forvaltningsregion	Antall familiegrupper av gaupe påvist i 2023	Prognose for antall familiegrupper i 2024 (FG2024) [75 % CI	Sannsynlighet for at FG2024 < bestandsmålet
2 Sør-Norge	14,5	13,3 [10,0–17,4]	34 %
3 Oppland	7,5	8,2 [6,1–11,0]	4%
4 Oslo/Akershus/Østfold	4,5	4,1 [2,1–6,8]	80 %
5 Hedmark	11,5	13,1 [9,8–16,7]	14 %
6 Midt-Norge	13	12,2 [8,5–16,5]	48 %
7 Nordland	11,5	12,0 [9,0–15,3]	22 %
8 Troms og Finnmark*	9	9,8 [6,5–13,5]	53 %

4. Kjent avgang av gauper i Skandinavia

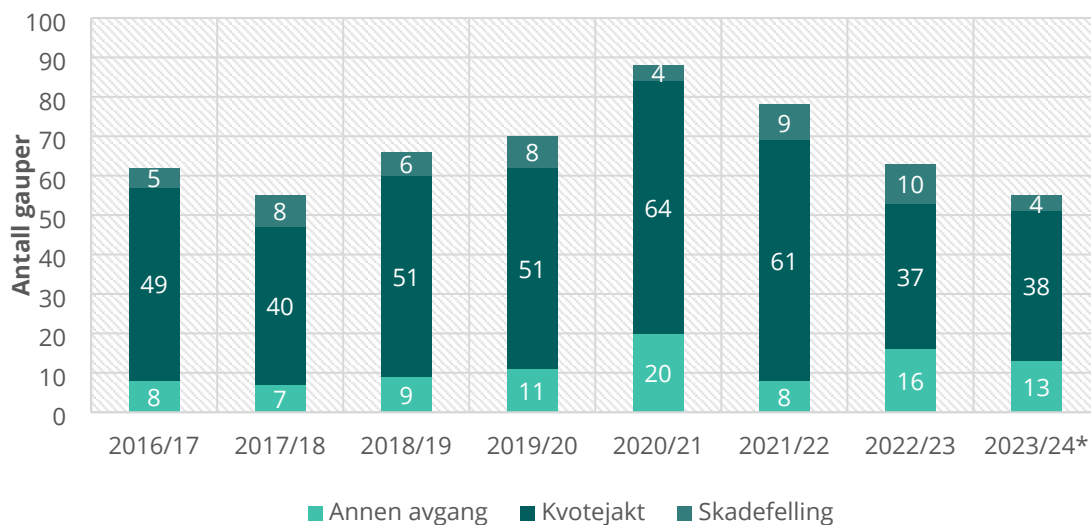
4.1 Norge

Avgang av gaupe i Norge de siste årene har hovedsakelig skjedd gjennom ordinær kvotejakt. Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16, se viltloven § 9. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på blant annet den skade arten gjør.

De fem siste årene har jaktuttaket i Norge ligget på mellom 40 og 64 gauper pr. jaktår (figur 5). Av skadefellingstillatelser og effektivering av disse er det tatt ut mellom fem og ni gauper pr. jaktår de siste fem årene.

Mer kunnskap om kvotejakt 2024 kan leses [her](#).

Figur 5: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller registrert døde som annen avgang i jaktårene 2015/2016 til 2023/2024 (15. feb 2024) i hele Norge. Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Figur 6 viser kart over felte gauper i hele Norge jaktåret 2022/2023. Tabell 3 viser uttaket av gaupe i de ulike forvaltningsregionene i Norge fra jaktåret 2020/2021 og til nå.

Figur 6: Felte gauper i jaktåret 2022/2023. Kilde: Rovbase.no

Tabell 3: Antall gauper felt på kvotejakt, skadefelling eller registrert døde som annen avgang for de ulike forvaltningsregionene i jaktårene 2020/2021 til 2023/2024 (15. feb 2024). Et jaktår går fra og med 1. april og til og 31. mars året etter. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Forvaltningsregion	Jaktår	Antall gaupe felt på kvotejakt	Antall gaupe felt ved skadefelling	Antall gaupe døde som annen avgang
1 Vestland	2023/2024*	0	0	0
	2022/2023	0	0	0
	2021/2022	0	0	0
	2020/2021	2	0	0
2 Sør-Norge	2023/2024*	16	0	3
	2022/2023	14	0	2
	2021/2022	16	0	4
	2020/2021	24	0	3
3 Oppland	2023/2024*	6	0	0
	2022/2023	10	1	1
	2021/2022	10	1	0
	2020/2021	6	0	2
4 Oslo, Akershus og Østfold	2023/2024*	0	0	2
	2022/2023	-	0	1
	2021/2022	0	0	2
	2020/2021	0	0	0
5 Hedmark	2023/2024*	4	0	2
	2022/2023	0	1	2
	2021/2022	0	0	1
	2020/2021	0	0	2
6 Midt-Norge	2023/2024*	9	3	5
	2022/2023	14	6	5
	2021/2022	33	1	2
	2020/2021	24	0	7
7 Nordland	2023/2024*	0	1	1
	2022/2023	0	3	2
	2021/2022	3	1	0
	2020/2021	5	2	3
	2019/2020	0	1	1

	2018/2019	0	6	1
8 Troms og Finnmark	2023/2024*	3	0	0
	2022/2023	0	0	2
	2021/2022	0	5	0
	2020/2021	5	2	1

4.2 Sverige

Det ble i perioden fra 1. april 2022 til 31. mars 2023 registrert 263 døde gauper i Sverige. Så langt i jaktåret (15. feb 2024) er det registrert avgang av 56 gauper. Av disse er 26 påkjørt bane eller bil, 13 felt ved skadefelling og 15 død ved årsak kategorisert som annet.

Vi har ikke data for fellinger av gaupe i Finland og Russland.

5. Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

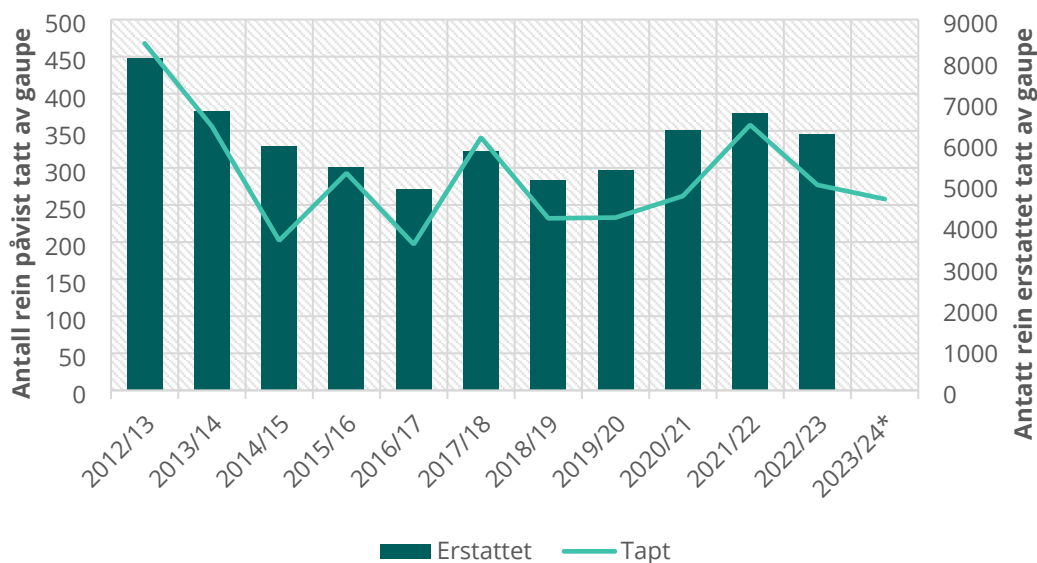
Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og utgjør grunnlaget for å utbetale erstatning for tap av husdyr til rovvilt.

Tamrein

I løpet av reindriftsåret 2022/2023 ble det påvist 277 rein tatt av gaupe, og i 2021/2022 ble det påvist 358 rein tatt av gaupe (figur 7). Inneværende reindriftsår (15. feb 2024) er det så langt dokumentert tapt 258 tamrein til gaupe på landsbasis.

Antall erstattet rein reindriftsåret 2022/2023 som tapt til gaupe er noe lavere sammenlignet med reindriftsåret 2021/2022. Selv om antallet varierer noe fra år til år, viser en oppsummering av erstatningsoppgjøret at tap av rein til gaupe har vært forholdsvis stabilt de senere årene (figur 7).

Tabell 4 viser antall rein tapt til gaupe og antall rein erstattet som tapt til gaupe for de ulike regionene med tamreindrift 5, 6, 7 og 8.

Figur 7: Antall rein påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall rein erstattet tapt til gaupe (sekundær akse) i reindrifårrene 2012/13 til 2023/24 (15. feb 2024) i hele Norge. Dataene er hentet fra Rovbase.no

Tabell 4: Antall rein påvist tapt til gaupe og erstattet som tapt til gaupe i forvaltningsregionene 5, 6, 7 og 8 i reindrifårrene 2018/19 til 2023/24 (15. feb 2024). Tallene for antall rein erstattet for region 5 inkluderer reinbeitedistrikt Riast/Hylling i Sør-Trøndelag.

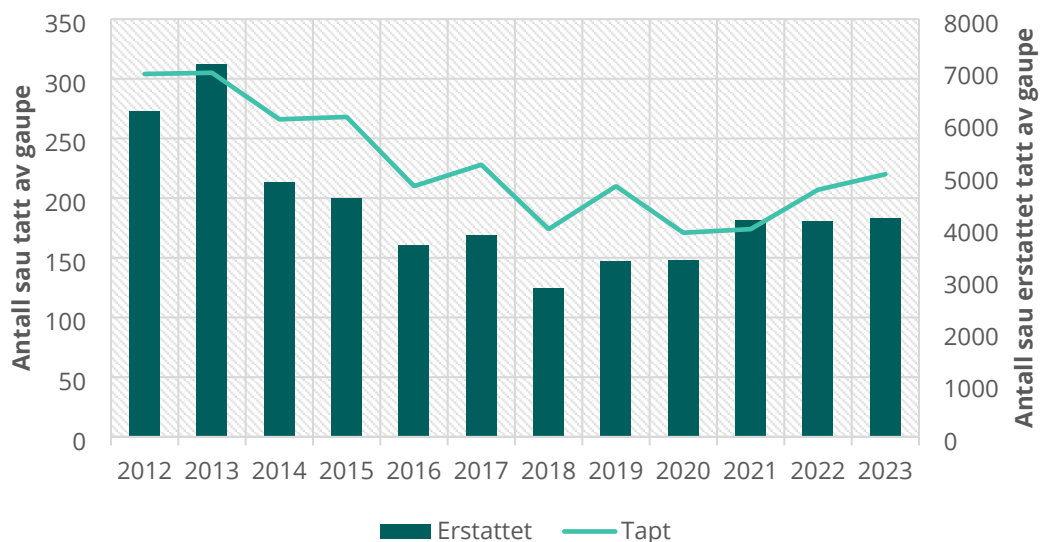
Forvaltningsregion	Reindrifår	Antall rein påvist tapt til gaupe	Antall rein erstattet tapt til gaupe
5 Hedmark	2023/2024*	0	-
	2022/2023	0	201
	2021/2022	0	160
	2020/2021	0	151
6 Midt-Norge	2023/2024*	45	-
	2022/2023	23	721
	2021/2022	38	655
	2020/2021	49	1 463
7 Nordland	2023/2024*	79	-
	2022/2023	82	1416
	2021/2022	51	1397
	2020/2021	61	1381
8 Troms og Finnmark	2023/2024*	119	-
	2022/2023	169	3860
	2021/2022	269	4517
	2020/2021	152	3892

- = ikke tilgjengelig per dags dato

Sau

Figur 8 viser antall sau påvist tapt til gaupe og antall sau erstattet tapt til gaupe de siste årene i Norge. I løpet av 2023 ble det påvist 220 sau tatt av gaupe, og erstattet rundt 4 188 sau og lam som tapt til gaupe i Norge.

Tabell 8 viser antall sau tapt til gaupe og antall sau erstattet som tapt til gaupe for de ulike forvaltningsregionene i Norge

Figur 8: Antall sau i Norge påvist tapt til gaupe (primær akse) og antall sau erstattet tapt til gaupe (sekundær akse) i årene 2012 til 2023 i hele Norge. Dataene er hentet fra Rovbase.no.

Tabell 5: Antall sau påvist tapt til gaupe og erstattet som tapt til gaupe i de ulike forvaltningsregionene i Norge fra 2020 til 2023. Data er hentet fra rovbases.no.

Forvaltningsregion	År	Antall sau påvist tapt til gaupe	Antall sau erstattet tapt til gaupe
1 Vestland	2023	0	0
	2022	2	8
	2021	1	9
	2020	2	1
2 Sør-Norge	2023	39	723
	2022	29	755
	2021	22	999
	2020	28	662
3 Oppland	2023	7	413
	2022	40	730
	2021	24	582
	2020	18	418
4 Oslo, Akershus og Østfold	2023	9	131
	2022	5	224
	2021	11	83
	2020	2	20
5 Hedmark	2023	18	168
	2022	14	199
	2021	7	136
	2020	13	135
6 Midt-Norge	2023	65	1 190
	2022	32	845
	2021	53	977
	2020	41	681
7 Nordland	2023	52	928
	2022	52	910
	2021	50	1076
	2020	56	1206
8 Troms og Finnmark	2023	30	635
	2022	21	454

	2021	6	248
	2020	11	269

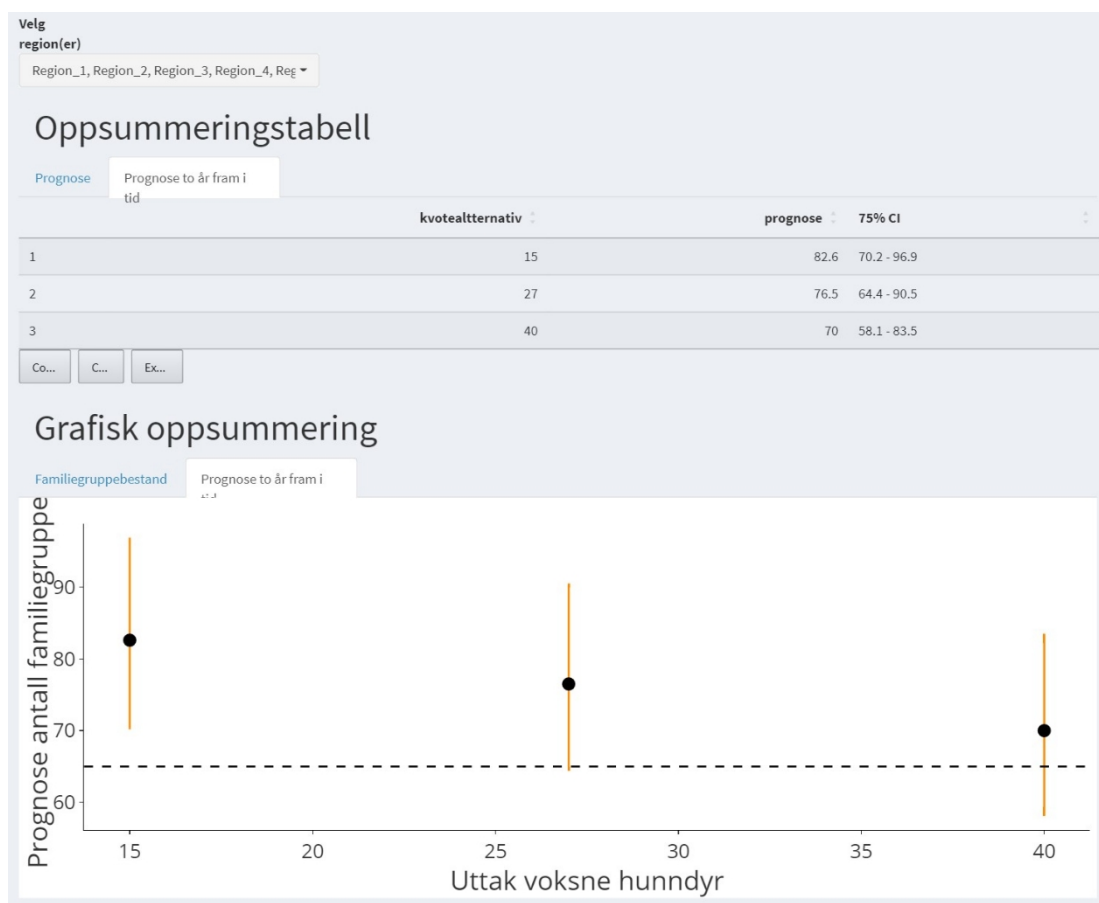
- = ikke tilgjengelig per dags dato

6. Prognosemodell-simuleringer

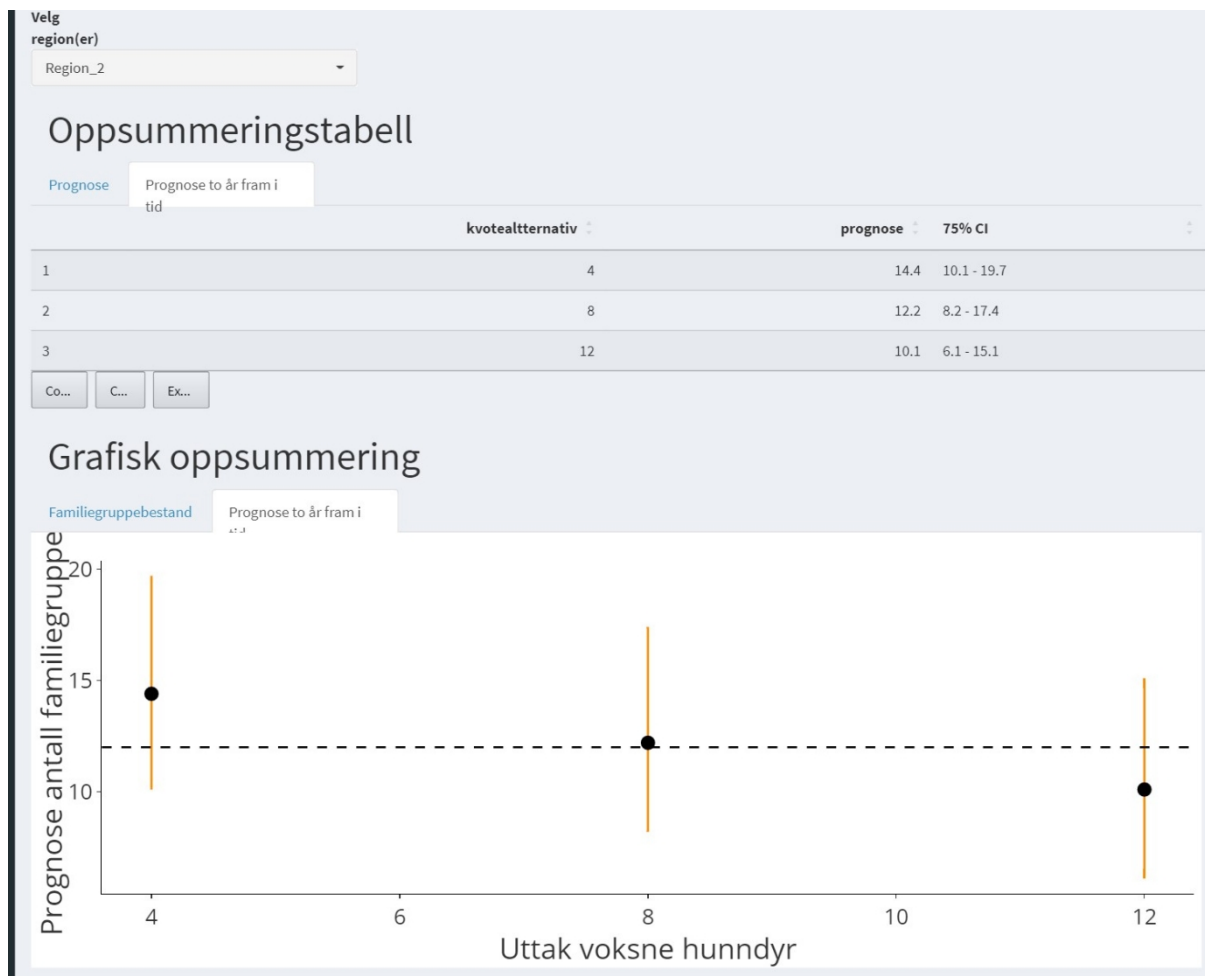
Prognosemodellen utviklet av Nilsen et al. 2011⁸. Prognosemodellen er en hierarkisk «state-space» modell kodet i R og JAGs. Modellen er basert på eksisterende tidsserier fra årlige tellinger av familiegrupper av gaupe (dvs. hunddyr i følge med unge(r)) og observasjoner fra gaupejakt. Modellen benytter seg av en Bayesiansk tilnærming med Markov-Chain Monte Carlo simuleringer. Modellen kan anvendes både på nasjonalt og regionalt nivå.

Simuleringene under viser prognose to år frem i tid, før jakt 2025.

Nasjonal kvote

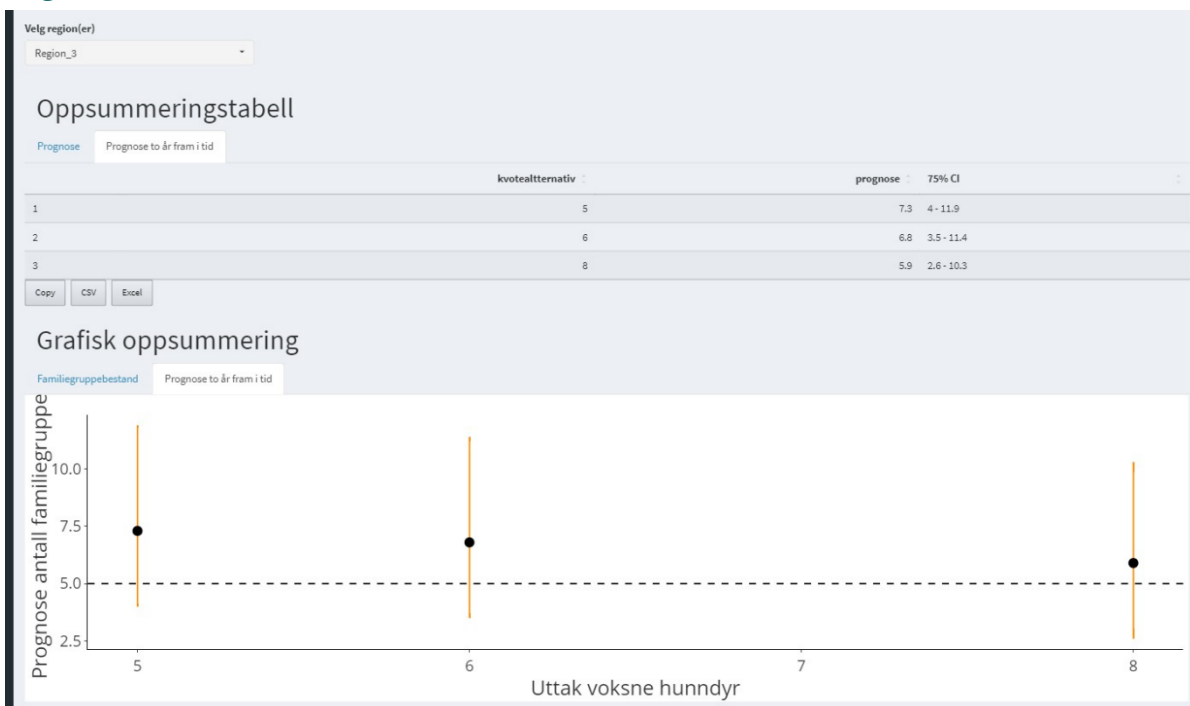

Region 2

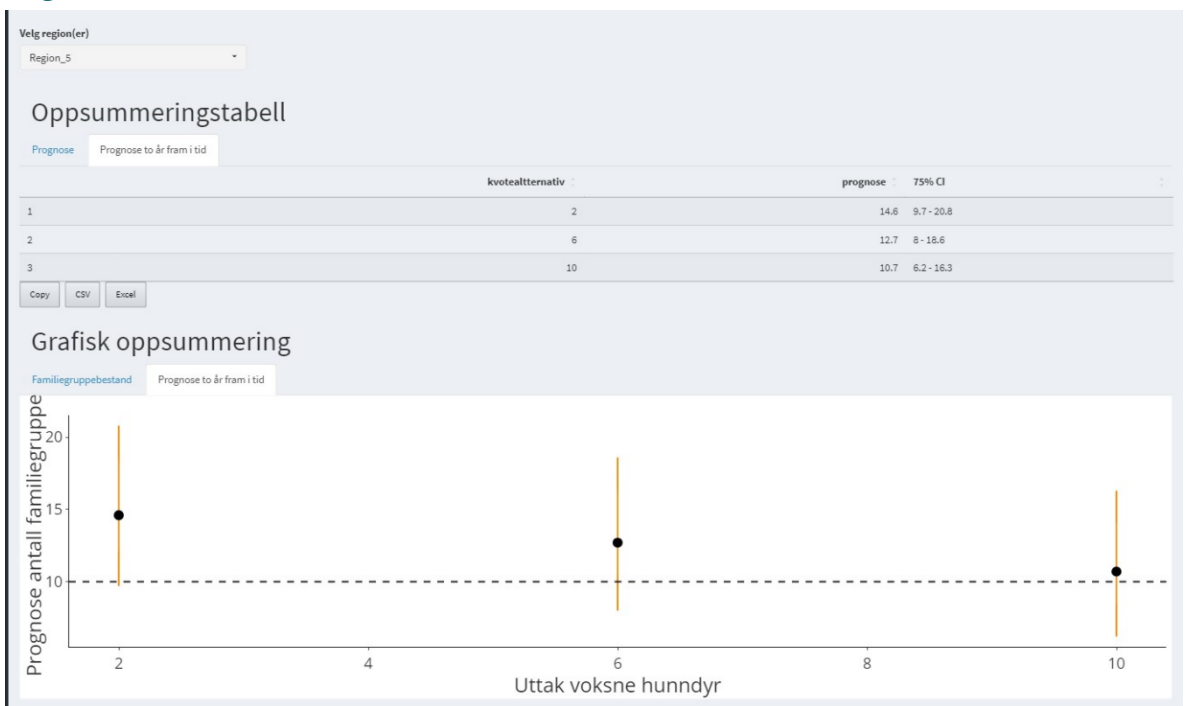

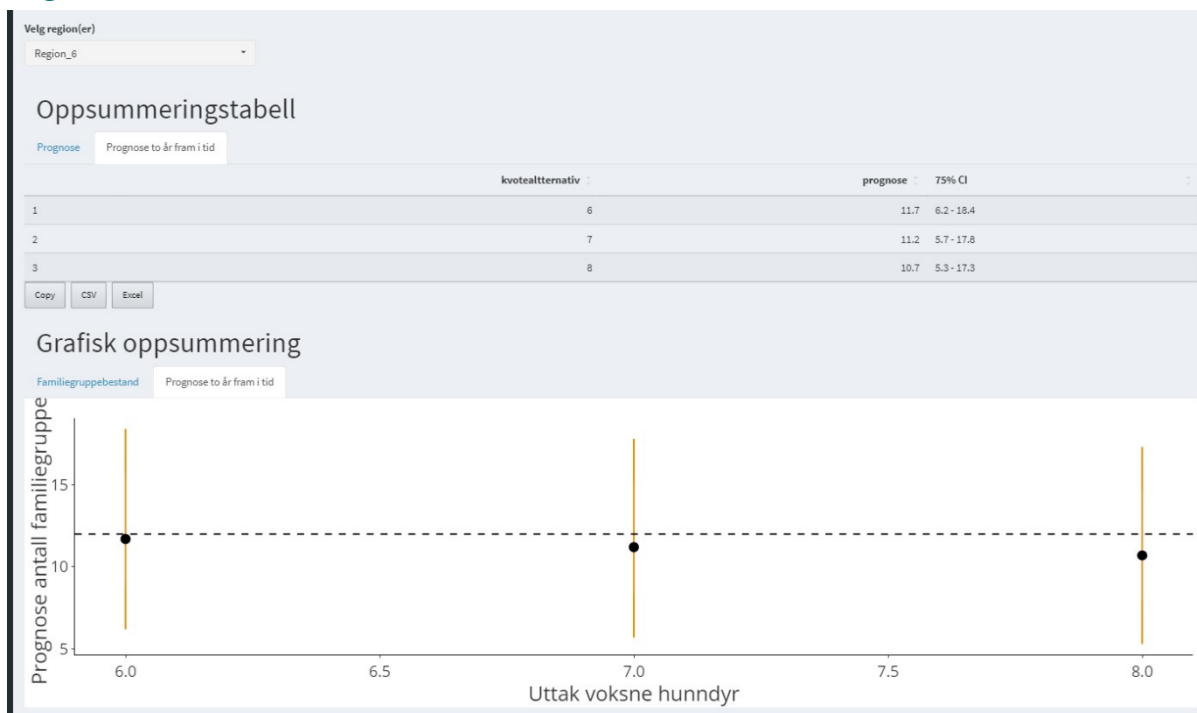
Region 3

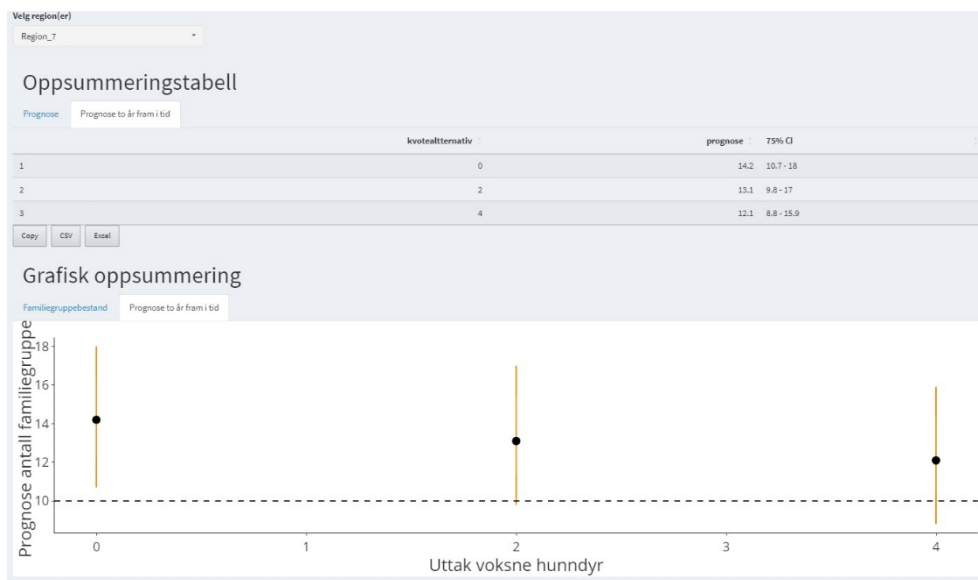
Region 5

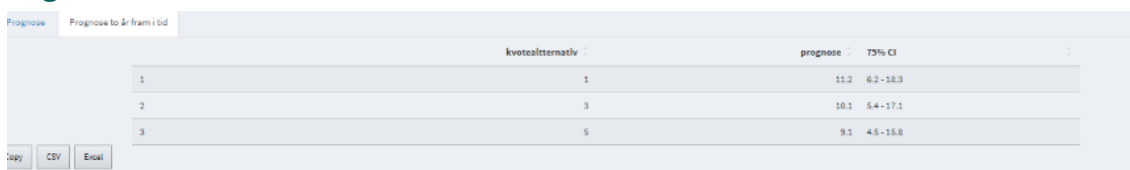
Region 6

Region 7

Region 8

Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike forhold som har betydning ved iverksettelse av fellingstillatelser. Disse forholdene har betydning for alle skadefellingstillatelser gitt av statsforvalteren, også utover de som er regulert i dette vedtaket.

Utøvelse av jakt, felling og fangst:

Felling av rovvilt gjennomføres i tråd med forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst som finnes på www.lovdata.no, og i henhold til de vilkår som fastsettes av Statsforvalterne i det enkelte vedtak om felling. Vi viser også her til "[Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#)".

Vi minner om at Bern-konvensjonens vedlegg IV har et forbud mot bruk av "Sikter for nattjakt, bestående av innretninger for elektronisk forstørrelse eller overføring".

Vurdering av tidsrom for iverksettelse av skadefelling:

Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning.

Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da normal sankedato for sau er 10. september selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til rovdyr skje i denne perioden, vil det være andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.

Når det gjelder bjørnens predasjon på tamrein viser resultater fra tidligere studier (NINA fagrapport 21, 2012) samt pågående studier (Bjørn og Tamreinprosjektet i Idre) til at bjørnens predasjon på kalv opphører etter første uken i juni, og potensialet for skade er derfor svært begrenset etter dette tidspunktet.

Retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle ulver

Det er utarbeidet en felles retningslinje for forvaltning av genetisk verdifulle individer gjeldende for norsk og svensk ulveforvaltning (retningslinjen er gjengitt i Meld.St. 21 (2015-2016) kap. 2.6.) Genetisk verdifulle ulver er definert som innvandrede ulver fra østlige populasjoner (immigranter - omtalt som F0), og førstegenerasjonsavkom til immigranter

(omtalt som F1). De genetisk verdifulle individene skal ifølge retningslinjen så langt som mulig unntas fra felling, både lisensfelling og skadefelling.

Kommunale/interkommunale fellingslag – godtgjøring for fellingsforsøk, arbeidsgiveransvar, forsikring mv.:

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a.

Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger>.

Satsene for godtgjøring er fastsatt av Klima- og miljødepartementet og satser og øvrige vilkår omtales i kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Den totale utbetalingen fra kommunen må ikke overskride den økonomiske rammen som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Klima- og miljødepartementet har hatt kontakt med Direktoratet for arbeidstilsynet om arbeidsgiveransvaret i forbindelse med kommunalt/interkommunalt oppnevnte fellingslag. Direktoratet for arbeidstilsynet peker på at en person skal regnes som arbeidstaker i henhold til arbeidsmiljøloven hvis tilknytningen til arbeidsgiver reelt sett har karakter av et ansettelsesforhold, og at det skal foretas en helhetsvurdering av samtlige omstendigheter i ansettelsesforholdet. Ut fra de kriterier som Direktoratet for arbeidstilsynet har oppstilt, har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet konkludert med at det er et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold mellom kommunen og medlemmer i lokale fellingslag i slike tilfeller.

Med arbeidsgiveransvaret følger en rekke rettigheter og plikter. Lover, forskrifter og avtaleverk inneholder en rekke bestemmelser om arbeidsgiverens rettigheter og plikter innenfor blant annet lønns- og personalområdet, samt skatteområdet.

Viktige forhold som følger av arbeidsgiveransvaret:

- plikt til å innberette lønnsutgiftene til ligningsmyndighetene og foreta forskuddstrekk
- arbeidsgiver skal utbetale feriepengene til den tilsatte
- arbeidsgiver plikter å svare arbeidsgiveravgift til folketrygden

Utgifter til forsikring faller utenfor godtgjøringsordningen. Dette faller inn under kommunens arbeidsgiveransvar, og bør således omfattes av eksisterende kommunale ordninger.

I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnset skal kommunen også beregne feriepengene og arbeidsgiveravgift, og dette vil bli dekket av kommunens tilskudd fra statsforvalteren. Statsforvalteren må ta hensyn til dette i fastsettelse av den økonomiske rammen knyttet til den enkelte tillatelse. Utbetalingen til kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling.

Vi ber statsforvalterne om å informere aktuelle kommuner om disse forholdene.

Bistand fra Statens naturoppsyn:

Fellingstillatelse etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) blir normalt gitt til en berørt part eller en kommune som søker om dette, og forsøk på felling gjennomføres normalt av et lokalt fellingslag oppnevnt av kommunen.

Statens naturoppsyn (SNO) kan ved behov bistå ved fellinger i regi av andre. Slik bistand må eventuelt tas opp med SNO direkte. SNO har fra og med 2019 fått en styrking for å i større grad kunne bistå i forbindelse med skadefellingsforsøk. Vi vil be kommunen/skadefellingsleder om å ha en dialog med SNO angående muligheter for å få bistand ved fellingsforsøk. SNO vil primært prioritere bistand ved oppstart i områder uten fellingserfaring og i områder med særlig skadeproblematikk. SNO dekker sine egne kostnader der de engasjerer seg i fellingstiltak.

Saksbehandlingstid og beredskapsordninger

I tråd med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr, aktuelle forebyggende tiltak osv. Dette har særlig relevans i beitesesongen for sau, men er relevant hele året i områder med tamrein. For alle typer søknader og klager gjelder det at forvaltningen så langt det er mulig gjennomfører en så rask behandling at saken ikke mister aktualitet.

Krav til rapportering

Før statsforvalteren fatter vedtak om iverksetting av felling av gaupe eller brunbjørn, jf. rovviltforskriften § 9, må statsforvalteren forvise seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote som er satt for arten.

Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal av statsforvalteren umiddelbart registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. I tillegg skal felling av rovvilt i medhold av dette vedtaket uten opphold registreres i Rovbase.

For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det fra og med 2019 etablert en egen rapporteringsløsning. Ved iverksetting av tillatelser etter dette vedtaket skal det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.

Vi viser til vedlegg "Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret".

Hvordan rapporter på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret

[Om Miljøvedtaksregisteret](#)[Søk etter vedtak](#)[Søk etter forskrift](#)[Abonner på vedtak](#)

Se vedtak innen tema

ARTSFREDNING

FREMMEDE ORGANISMER

PRIORITERTE ARTER

ROVILT

UTSETTING AV FISK

UTSETTING AV UTENLANDSKE
TRESLAG

UTVALGTE NATURTYPER

VERNEOMRÅDER

Finn vedtak i kartet

FYLKE:

Velg fylke først

KOMMUNE:

Velg fylke først

TEMA:

Velg tema

Velg rovvilt

NYESTE VEDTAK

Løyve til motorferdsel 12-07-2019	Telemark tilsynsutval for Hardangervassdraget nasjonalpark
Forlenget skadefellingstillatelse på ulv i deler av Nord-Østerdal 11-07-2019	Fylkesmannen i Innlandet
Tillatelse til transport med helikopter, knyttet til byggetiltak, Åseral kommune- SVR LVO 11-07-2019	Verneområdestyret for Setesdal Vest, Ryfylkeheiane og Fraffjordheiane

[Se flere nye](#)<https://www.miljovedtak.no>

Søk etter vedtak

★ 499 RESULTATER

Vis i kart

Dato

✕ Tema: Rovvilt

✕ Område: Region 6 Midt-Norge

Abonner på vedtak

AVGRENS SØK

Fylke >

Myndighet >

Myndighetstype >

Vedtaksdato fra >

Vedtaksdato til >

Ord i vedtakstittel >

Stedfesting >

SKJUL FLERE VALG

Tiltak >

Unntatt offentlighet >

Forskrift >

Vedtaksstype >

Status >

Utfall >

Tiltak gjeldende fra >

Tiltak gjeldende til >

Ord i sakstittel >

Vedtaksstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på bjørn i Tydal kommune 1.juli 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	09.07.2019	Rovvilt
Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	08.07.2019	Rovvilt
Avslag på søknad om skadefelling av binne med unger i Grong, Høylandet og Namsskogan kommune	 Last ned vedtak	Miljødirektoratet	08.07.2019	Rovvilt
Iverksetting av fellingstillatelse for 1 bjørn – I deler av Selbu, Midtre Gauldal, Holtålen og Tydal kommuner 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	07.07.2019	Rovvilt
Avslag på søknad om skadefellingstillatelse for bjørn i Namsskogan kommune	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Tillatelse til skadefelling av 1 bjørn – i deler av Snåsa kommune 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Forlengelse av skadefellingstillatelse for 1 ulv innenfor deler av Meråker, Verdal, Levanger og Stjørdal ! Flere vedtak på samme sak	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Iverksetting av skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Selbu og Tydal kommuner 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	01.07.2019	Rovvilt

Avgrens søk for å finne tillatelse du leter etter

Velg det vedtaket du er ute etter

[Om Miljøvedtaksregisteret](#)[Søk etter vedtak](#)[Søk etter forskrift](#)[Abonner på vedtak](#)[Logg inn](#)

SAK

Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019

Tema	Dato	Fylke
Rovvilt	08.07.2019	
Detaljert tema	Område	Kommune
		Namsskogan

VEDTAK

Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019

Dato	Vedtaksstype	Myndighet
08.07.2019	Enkeltvedtak førsteinstans	Fylkesmannen i Trøndelag

[Last ned vedtak](#)[Rapporter på skadefelling](#)

Tiltak	Status	Hjemmel
Skadefelling	Gjeldende	Forskrift om forvaltning av rovvilt
Art	Utfall	
Bjørn	Tillatelse	
Gjeldende fra	Gjeldende til	Antall individer
08.07.2019	10.07.2019	1
Felling		
Nei		

Kontroller at det er rett vedtak og trykk på knappen «Rapporter på skadefelling»

Informasjon om utfylling av rapportering

Du vil nå bli sendt til Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter for å fylle ut skadefellings-rapporten. Før du kan fylle ut rapporteringsskjemaet må du logge inn med ID-porten.

Close

Rapporter

Du vil få opp et vindu hvor det står at du blir sendt til Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter, trykk på «Rapporter»

For å logge inn blir du bedt om å benytte din personlige BankID. Velg det alternativet du benytter.

MILJØDIREKTORATET

 VELG ELEKTRONISK ID

MinID

MINID

Med kode fra SMS eller PIN-kodebrev

 bankID

BANKID

Med koder fra banken din

 bankID PÅ MOBIL

BANKID PÅ MOBIL

Med sikker legitimasjon på mobil

 bypass

BUYPASS ID PÅ SMARTKORT

Med smartkort og kortleser

 bypass

BUYPASS ID I MOBIL

Med passord/SMS eller mobilapp

 COMMFIDES

COMMFIDES

Med USB-pinne eller smartkort

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

Rapportering av skadefelling

[? HJELP](#)

Før du starter utfyllingen av søknaden skal du få litt praktisk informasjon om søknadsskjemaet.

Søknadsskjemaet er delt inn i flere steg og skjemaet lagrer dine data hver gang du blar mellom stegene. Du kan velge å trykke på 'Lagre kladd' og fortsette søknaden ved et senere tidspunkt.

Hvis du ikke har navigert mellom stegene eller klikket 'Lagre kladd' på over en halv time, vil du bli automatisk logget ut av sikkerhetsmessige årsaker.

Dersom du velger å avbryte utfyllingen ved for eksempel å trykke på 'Avbryt', lukke nettleservinduet eller logge ut, så vil du miste data som ikke er lagret.

Siste lagrede versjon av søknaden finner du under 'Mine søknader'.

Søknaden sendes først inn når du velger 'Send inn' under steget 'Sammendrag'.

God søking!

Avbryt

Start utfylling

Etter at du har logget inn med BankID kommer du til denne siden i Elektronisk Søknadssenter. Trykk «Start utfylling»

Rapportering av skadefelling

Om skadefelling

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM FELLINGSTILLATELSEN

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

Informasjon hentes
fra
skadefellingsvedtaketHvis man har hatt
aktivitet andre datoer
enn det som kommer
fra vedtaket kan man
legge til flere datoer

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

+ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Ingen aktivitet			
	09.07.2019	Ingen aktivitet			
	10.07.2019	Ingen aktivitet			

For å legge inn
informasjon på de
ulike datoene, trykk
på pennen

Avbryt

Lagre kladd

Ønsker man å fortsette
på rapporten ved en
senere anledning kan
man lagre kladd. Du
kan fortsette på
rapporteringen ved å
hente den opp under
«Mine søknader»

Neste

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

⊕ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat	
	08.07.2019	Ingen aktivitet				

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

08.07.2019

* Aktivitet ?

Ingen aktivitet

Velg den aktiviteten som passer for de ulike datoene.

- Administrasjon/Planlegging
- Avventer ny informasjon
- Fellingsforsøk
- Ingen aktivitet
- Kontroll av melding

	09.07.2019	Ingen aktivitet				
	10.07.2019	Ingen aktivitet				

Avbryt

Lagre kladd

Neste

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato 08.07.2019

* Aktivitet Administrasjon/Planlegging

* Antall personer 2

* Sum antall timeverk 4 timer

* Tidspunkt for siste skade 04.07.2019 12:00

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder 04.07.2019 12:00

* Kontakt skadevolder Fersk skade

* Fellingsform Annet (bruk merknadsfeltet)

* Ble det brukt hund?
 Ja
 Nei

- Synsobservasjon
- Fersk skade
- Ingen kontakt
- Kamera
- Sporing
- Sportegn
- Synsobservasjon

RESULTAT

* Resultat Ikke kontakt

Varslet Fylkesmann, SNO, Dyreeier

Merknad Planlegging av fellingsforsøk neste dag.

Oppdater

Avbryt

For mer info om de ulike feltene trykk på

Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder er siste observasjon. Se felt «Kontakt skadevolder» for ulike former av kontakt

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

* Aktivitet

* Antall personer

* Sum antall timeverk timer

* Tidspunkt for siste skade

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder

* Kontakt skadevolder

* Fellingsform

* Ble det brukt hund? Ja Nei

RESULTAT

* Resultat

Varslet

Merknad

Oppdater Avbryt

For mer info om de ulike feltene trykk på

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Fellingsforsøk	09.07.2019 15:00	Postering, Sporingssjakt	Ikke kontakt
	10.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivitetsdato

10.07.2019

* Aktivitet ?

Fellingsforsøk

* Antall personer ?

4

* Sum antall timeverk ?

8

timer

* Tidspunkt for siste skade ?

09.07.2019

06:00

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder ?

10.07.2019

09:30

* Kontakt skadevolder ?

Synsobservasjon

* Fellingsform ?

Postering, Sporingssjakt

* Ble det brukt hund?

 Ja Nei

RESULTAT

* Resultat

Felling

Varslet ?

Fylkesmann, SNO, Politi, Kommune, Beitelag

Merknad ?

Bjørnen ble drevet forbi en post hvor jeger fikk skutt bjørnen.

Oppdater

Avbryt

For mer info om de ulike feltene trykk på

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Dagsrapport lagret

INFORMASJON OM FELLINGSTILLATELSEN

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

Når alle datoer er ferdig utfylt kan man trykke på «Neste»

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

+ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Fellingsforsøk	09.07.2019 15:00	Postering, Sporingsjakt	Ikke kontakt
	10.07.2019	Fellingsforsøk	10.07.2019 09:30	Postering, Sporingsjakt	Felling

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Rapportering av skadefelling

Hvis man har huket av for at det ble benyttet hund kommer man til denne siden

For å legge inn informasjon om hunden trykk på «Legg til hund»

[? HJELP](#)

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

[+ Legg til hund](#)

Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
Ingen hunder registrert.						

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

[+ Legg til hund](#)

Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
	* Type hund	<input type="text" value="Sporhund (i bånd)"/>				
	* Hunderase	<input type="text" value="Norsk elghund grå"/>				
	* Navn på hund	<input type="text" value="Fido"/>				
	* Eier av hund	<input type="text" value="Ole Roar Davidsen"/>				
	* Tlf. eier av hund	<input type="text" value="95927796"/>				
	* Dager brukt	<input type="text" value="09.07.2019, 10.07.2019"/>				
<input type="button" value="Legg til"/> <input type="button" value="Avbryt"/>						
Ingen hunder registrert.						

Fyll inn informasjon og dager den ble benyttet.

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Rapportering av skadefelling

 HJELP

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Ny hund er registrert

Her kan man legge til flere hunder hvis det ble benyttet

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

 Legg til hund

	Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
	Sporhund (i bånd)	09.07.2019, 10.07.2019	Norsk elghund grå	Fido	Ole Roar Davidsen	95927796	

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

OM SØKER

* må besvares

- * Søker på vegne av
- meg selv som privatperson
  - foretak/enhet

Endringer du gjør her vil også oppdatere brukerprofilen din.

SØKEROPPLYSNINGER

* Fornavn

Ole-Roar

* Etternavn

Daidsen

* Telefonnummer

95927796

Man må rapportere på vegne av seg selv som privatperson.

Søker = Rapportør
ESS er etablert for søknader, men benyttes i dette tilfellet til rapportering av fellingsforsøk.

ADRESSEOPPLYSNINGER

* Land

Norge

Adresse

[Redacted]

* Postnr.

7026

Trondheim

E-postadresse ?

[Redacted]@hotmail.com

Søknadskvittering sendes til denne e-postadressen.

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

[Om skadefelling](#)[Om hunder](#)[Om søker](#)[Sammendrag](#)

Her finner du alle opplysninger du har lagt inn. Kontroller at du har oppgitt riktige opplysninger. Om du ønsker å gjøre endringer før du sender inn, kan du gå tilbake ved å klikke 'Forrige'.

[Last ned som PDF](#)

Når du er fornøyd kan du sende inn søknaden ved å klikke 'Send inn'. Avbryter du nå vil søknaden bli lagret som en kladd under 'Mine søknader'.

SØKEROPPLYSNINGER

Navn Ole-Roar Davidsen

Adresse [redacted] 7026 Trondheim

Land Norge

Telefonnummer 95927796

E-postadresse [redacted]@hotmail.com

Les gjennom
oppsummeringen av
din rapport og sjekk
om alt er rett

SKADEFELLING

Referansenummer (Miljøvedtaksregisteret)

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

HUNDER BRUKT

Hundenavn Fido

Hunderase Norsk elghund grå

Hundetype Sporhund (i bånd)

Hundeeiers navn Ole Roar Davidsen

Hundeeiers tlf 95927796

Dager brukt 09.07.2019, 10.07.2019

Scroll ned på siden
for å sende inn
rapport

MOTTAKER

- Fylkesmannen i Trøndelag

VILKÅR

Rapportering av fellingsoppdraget er en del av Miljødirektoratets løsning for elektroniske søknader. Tekster i denne løsningen refererer stedvis til søknad ettersom rapportering av tillatelser enda ikke er fullt ut innarbeidet i strukturen. Data som leveres gjennom løsningen vil bli tilgjengelig for den som fatter fellingsvedtaket, samt for Miljødirektoratet og andre med behov for innsyn. Data som samles inn vil også bli analysert med sikte på å identifisere gode tiltak, tilpasse fellingsveileder, og generelt forbedre gjennomføring av fellingstiltak. Når fellingsperioden er avsluttet og rapporten sendes inn kan den ikke lenger redigeres. Ved særlig behov for endring kan rapporten åpnes for redigering. Da må rapportøren henvende seg til Miljødirektoratet for å få tilgang til å gjøre endringer.

Jeg bekrefter ovennevnte og søker via Elektronisk søknadssenter.

Bekreft vilkår og
send inn rapport

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Send inn

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Postboks 1405

8002 BODØ

Trondheim, 15.02.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/2106Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Kvote for betinget skadefelling av ulv - vår 2024

Vedtak

Miljødirektoratet gir statsforvalteren i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil 7 ulver i perioden fra og med 16. februar 2024 til og med 31. mai 2024.

Kvotene gjelder i aktuelle forvaltningsregioner og kan iverksettes i flere områder samtidig.

Tabell 1: Kvote for betinget skadefelling av ulv f.o.m. 16. februar 2024 til og med 31. mai 2024.

Forvaltningsregion	Nasjonalt mål (ungekull)	Bestandsstatus 22/23	Kvote for betinget skadefelling
Region 8	0	0	2
Region 7	0	0	1
Region 6	0	0	2
Region 5	4-6 hvorav 3 helnorske*	6 hvorav 3 helnorske*	2

*Tall for bestandsmål og bestandsstatus er felles for region 4 og 5

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldlovens § 18 første ledd bokstav b, se § 7, og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Føringer

- Statsforvalteren skal i hvert enkelt tilfelle vurdere om felling er nødvendig, se vilkårene i rovviltforskriften § 9, se § 1 og § 6.
- Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Kvoten kan også benyttes dersom det oppstår skader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.
- Statsforvalteren må koordinere seg når en rovviltregion omfatter flere fylker.
- Statsforvalteren kan iverksette skadefellingstillatelser i flere områder samtidig.
- Kvoten gjelder kun for områder utenfor ulvesonen.
- Retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle individer gjelder
- Ulv som felles på eventuell lisensfelling, skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Ulv felt på skadefelling, skal belastes eventuell lisensfellingskvote i regionen.

- Den som fatter enkeltvedtak om felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal umiddelbart registrere vedtaket i Miljøvedtaksregisteret.
- Felling av ulv i samsvar med dette vedtaket, skal umiddelbart registreres i Rovbase.
- Vi kan til enhver tid trekke tilbake denne kvoten for betingede fellingstillatelser.

Se også vedlegget "Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling".

Bakgrunnen for saken

Ulv er fredet. Det er likevel mulig å felle ulv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011¹ gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 4-6 årlige kull av ulv, hvorav 3 helnorske. Målet skal søkes oppnådd innenfor ulvesonen i rovviltregion 4 og 5. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder.

Rovviltforskriften gir de regionale rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar. For perioden 16. februar til og med 31. mai, kan Miljødirektoratet fatte vedtak om betinget kvote etter rovviltforskriften § 13.

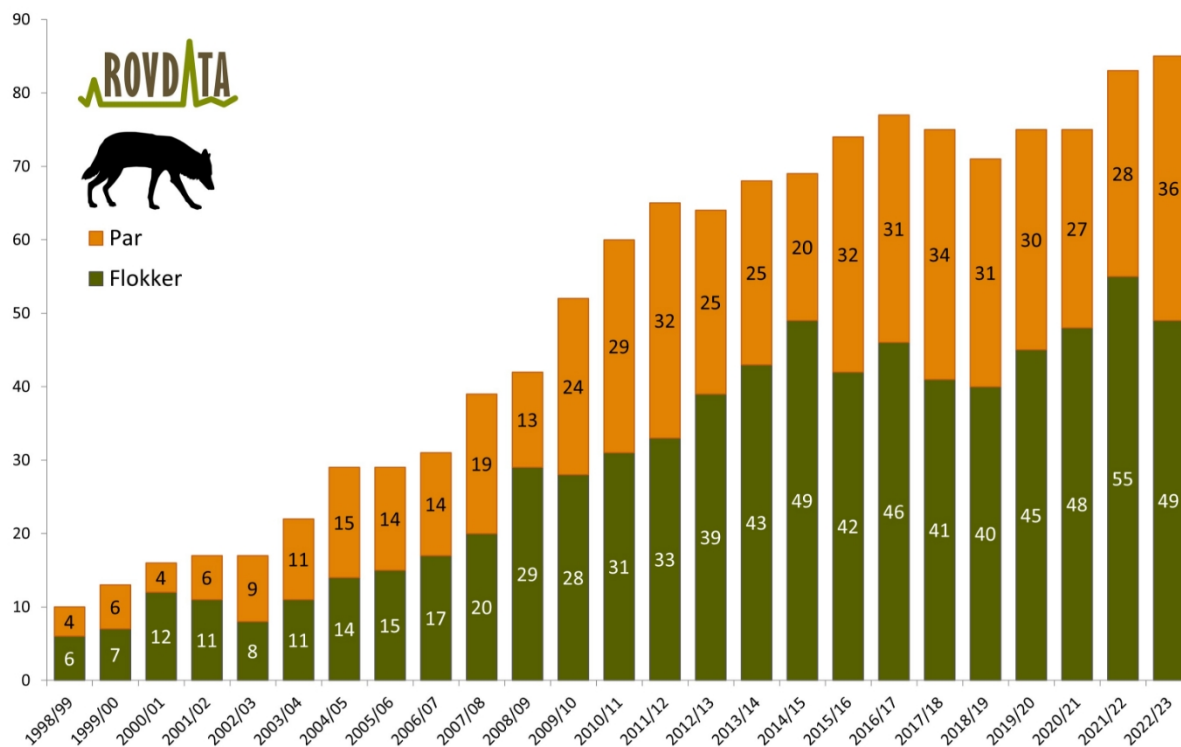
Bestandssituasjonen for ulv

Rovdata har 1. juni 2023 publisert endelig bestandsstatus for ulv i Skandinavia for vinteren 2022/2023². Det er registrert i alt 51 valpekull født i Skandinavia, hvorav 3 helnorske og 6 i grensekryssende revir. Det er videre registrert 36 revirmarkerende par, hvorav 4 i Norge, 3 i grenserevir og 29 i Sverige. Det har samlet sett vært en økning i antall familiegrupper og revirmarkerende par i forhold til det som ble registrert forrige sesong. Antall familiegrupper er redusert, noe som tilsier at antallet individer i bestanden er redusert litt fra forrige sesong.

---

¹ [Rovviltforliket](https://www.stortinget.no/forliket) (Stortinget.no)

² [NINA Brage: Inventering av varg vinteren 2022-2023](#)

Figur 1: Ulvflokker og revirmarkerende par av ulv i Skandinavia i årene 1998/99 – 2022/23 (kilde: www.rovdata.no)

Bestandsrapporten angir at det er registrert 3 helnorske ynglinger og 6 ynglinger i grenserevir. Alle revir er registrert i tilknytning til norsk ulvesone. Det beregnede antall ynglinger i Norge er 6,0 ynglinger inkludert grenserevir, noe som er på det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 4-6 årlige ynglinger i Norge, hvorav 3 helnorske ynglinger. Det ble registrert 8,0 ynglinger i Norge i 2021/2022 og 8,5 ynglinger i registreringssesongene 2019/2020 og 2020/2021. Antall ynglinger i Norge er følgelig redusert målt mot de tre foregående årene.

Antall døde ulver på landsbasis

- Antall døde ulver registrert i jaktåret 2022/2023: 22
  - Lisensfelling: 13 ulv
  - Skadefelling: 8 ulv
  - Andre årsaker: 1 ulv
-
- Antall døde ulv så langt i inneværende jaktår per 10. februar 2024: 23
  - Lisensfelling: 16 ulv
  - Skadefelling: 6 ulv
  - Andre årsaker: 2 ulv

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader på tamrein på landsbasis

- Antall rein påvist tatt av ulv i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 24 rein, hvorav 19 i Kautokeino, 2 i Sør-Varanger, 2 i Engerdal og 1 i Tydal kommuner.
- Antall rein påvist tatt av ulv i så langt i inneværende reindriftsår per 10. februar 2024: 26 skader er påvist, hvorav 25 i Sør-Varanger kommune og 1 i Kautokeino kommune.
- Antall rein erstattet som tapt til ulv i løpet av reindriftsåret 2022/2023: 183 rein, hvorav 82 i Vest-Finnmark, 52 i Øst-Finnmark og 49 i Sør-Trøndelag og Hedmark reinbeiteområde.

Miljødirektoratets vurderinger

Ulv er klassifisert som "kritisk truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle ulv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein.

Det er på vedtakstidspunktet gjennværende kvote for lisensfelling av ulv i region 5 og 6. For region 7 og 8 er det ikke åpnet for lisensfelling av ulv. Det kan etter direktoratets vurdering oppstå situasjoner der skadefelling kan være aktuelt i alle de fire regionene og vi mener Statsforvalterne er best til å gjøre de konkrete vurderingene av dette.

Vi gir kvote for betinget skadefelling av ulv i region 5, 6, 7 og 8, først og fremst for å begrense skade på tamrein. Dette er regioner med tamreindrift, og vi vet av erfaring at det kan oppstå skader av ulv på tamrein. Det er denne vinteren registrert aktivitet av ulv i både region 6 og 8. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte ulveskader på rein og sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak.

Vi legger følgende til grunn når vi vurderer kvotestørrelsen:

- føringene i de regionale forvaltningsplanene og den geografisk differensierte forvaltningen av ulv med prioriterte ulveområder og prioriterte beiteområder
- bestandssituasjonen og kunnskap om forekomst av ulv i regionene
- antall døde ulver de siste årene
- skadehistorikken og skadepotensialet i de regionene med reindrift

Vi har vurdert prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven. Vi legger til grunn at de regionale rovviltnemndene har ivaretatt hensynene i naturmangfoldloven § 12. Vår vurdering er at kvoten ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for ulv.

Vurdering av om kvoten truer bestandens overlevelse

Miljødirektoratet legger til grunn at ulvebestanden i Norge ikke er en egen bestand, men at den norske delbestanden er del av den større skandinaviske bestanden, som igjen har tilknytning til Finland og Russland igjennom innvandring og utvandring, jf. A. Eriksen m.fl. 2020.

Gjennom flere rapporter har Naturvårdsverket utredet hva som omfattes av begrepet gunstig bevaringsstatus (fra EUs habitatdirektiv) og hva som kreves for at den svenske (og skandinaviske) ulvebestanden skal ha gunstig bevaringsstatus. Gjennom dette arbeidet er det fastsatt en såkalt referanseverdi for gunstig bevaringsstatus (FRP). Minste levedyktige bestand (MVP) er betydelig lavere enn FRP, og ikke tilstrekkelig for å oppnå gunstig bevaringsstatus.

Naturvårdsverket la i 2015 til grunn at referanseverdien for ulv i Sverige er minst 300 individer (en skandinavisk ulvepopulasjon på minst 340 ulver ville ha høy sannsynlighet for overlevelse, fordelt på 300 for Sverige og 40 for Norge). Referanseverdien forutsetter at det forekommer migrasjon og innvandring fra den finsk-russiske ulvebestanden til den sør-skandinaviske ulvebestanden, hvor minst en finsk-russisk immigrant per ulvegenerasjon etablerer seg og produserer valper som igjen får egne valper. Vi viser til det som tidligere er skrevet om viktigheten av immigranter fra den større finsk-russiske bestanden for bestandens overlevelse i et langsiktig perspektiv.

Sveriges landbruksuniversitet (SLU) har i samarbeid med Høgskolen i Innlandet i rapport 2. juni 2023 *Beräkningar av beskattning av den Skandinaviska vargpopulationen 2024*³ gjort beregninger av forventet populasjonsstørrelse, gitt ulike nivå av uttak ved jakt/felling fra den Skandinaviske ulvebestanden. Samlet antall dyr skutt ved jakt og felling i Norge og Sverige er i perioden 1. mai 2023 til 10. februar 2024 er 72 ulver, som vil gi en forventet bestand 1. oktober 2024 på mellom 430 og 436 individ. En økt avgang 10 dyr jf. denne betingede kvoten, vil redusere forventet bestand. Men kvoten vil etter vår vurdering ikke true den Skandinaviske ulvebestandens overlevelse. Vi vurderes at et uttak om vedtatt heller ikke vil være til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet for ulv.

Klagerett

Aktører med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Kopi til:

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 56	7701	STEINKJER
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

³ [Andren m.fl. 2023 Beräkningar av jaktuttag 2024 \(slu.se\)](#)

Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ
SAMEDIGGI / SAMETINGET	Árvjórgeaidnu 50	9730	KARASJOK

Vedlegg

- 1 Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling
- 2 Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret versj. 28.april2020

Forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike forhold som har betydning ved iverksettelse av fellingstillatelser. Disse forholdene har betydning for alle skadefellingstillatelser gitt av statsforvalteren, også utover de som er regulert i dette vedtaket.

Utøvelse av jakt, felling og fangst:

Felling av rovvilt gjennomføres i tråd med forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst som finnes på www.lovdata.no, og i henhold til de vilkår som fastsettes av Statsforvalterne i det enkelte vedtak om felling.

Vi viser også her til "[Veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag](#)".

Vi minner om at Bern-konvensjonens vedlegg IV har et forbud mot bruk av "Sikter for nattjakt, bestående av innretninger for elektronisk forstørrelse eller overføring".

Vurdering av tidsrom for iverksettelse av skadefelling:

Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning.

Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da normal sankedato for sau er 10. september selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til rovdyr skje i denne perioden, vil det være andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.

Når det gjelder bjørnens predasjon på tamrein viser resultater fra tidligere studier (NINA fagrapport 21, 2012) samt pågående studier (Bjørn og Tamreinprosjektet i Idre) til at bjørnens predasjon på kalv opphører etter første uken i juni, og potensialet for skade er derfor svært begrenset etter dette tidspunktet.

Retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle ulver

Det er utarbeidet en felles retningslinje for forvaltning av genetisk verdifulle individer gjeldende for norsk og svensk ulveforvaltning (retningslinjen er gjengitt i Meld.St. 21 (2015-2016) kap. 2.6.) Genetisk verdifulle ulver er definert som innvandrede ulver fra østlige populasjoner (immigranter - omtalt som F0), og førstegenerasjonsavkom til immigranter

(omtalt som F1). De genetisk verdifulle individene skal ifølge retningslinjen så langt som mulig unntas fra felling, både lisensfelling og skadefelling.

Kommunale/interkommunale fellingslag – godtgjøring for fellingsforsøk, arbeidsgiveransvar, forsikring mv.:

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a.

Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger>.

Satsene for godtgjøring er fastsatt av Klima- og miljødepartementet og satser og øvrige vilkår omtales i kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Den totale utbetalingen fra kommunen må ikke overskride den økonomiske rammen som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling. Statsforvalteren yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Klima- og miljødepartementet har hatt kontakt med Direktoratet for arbeidstilsynet om arbeidsgiveransvaret i forbindelse med kommunalt/interkommunalt oppnevnte fellingslag. Direktoratet for arbeidstilsynet peker på at en person skal regnes som arbeidstaker i henhold til arbeidsmiljøloven hvis tilknytningen til arbeidsgiver reelt sett har karakter av et ansettelsesforhold, og at det skal foretas en helhetsvurdering av samtlige omstendigheter i ansettelsesforholdet. Ut fra de kriterier som Direktoratet for arbeidstilsynet har oppstilt, har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet konkludert med at det er et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold mellom kommunen og medlemmer i lokale fellingslag i slike tilfeller.

Med arbeidsgiveransvaret følger en rekke rettigheter og plikter. Lover, forskrifter og avtaleverk inneholder en rekke bestemmelser om arbeidsgiverens rettigheter og plikter innenfor blant annet lønns- og personalområdet, samt skatteområdet.

Viktige forhold som følger av arbeidsgiveransvaret:

- plikt til å innberette lønnsutgiftene til ligningsmyndighetene og foreta forskuddstrekk
- arbeidsgiver skal utbetale feriepengene til den tilsatte
- arbeidsgiver plikter å svare arbeidsgiveravgift til folketrygden

Utgifter til forsikring faller utenfor godtgjøringsordningen. Dette faller inn under kommunens arbeidsgiveransvar, og bør således omfattes av eksisterende kommunale ordninger.

I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnseten pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnset skal kommunen også beregne feriepengene og arbeidsgiveravgift, og dette vil bli dekket av kommunens tilskudd fra statsforvalteren. Statsforvalteren må ta hensyn til dette i fastsettelse av den økonomiske rammen knyttet til den enkelte tillatelse. Utbetalingen til kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av statsforvalterens vedtak om felling.

Vi ber statsforvalterene om å informere aktuelle kommuner om disse forholdene.

Bistand fra Statens naturoppsyn:

Fellingstillatelse etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) blir normalt gitt til en berørt part eller en kommune som søker om dette, og forsøk på felling gjennomføres normalt av et lokalt fellingslag oppnevnt av kommunen.

Statens naturoppsyn (SNO) kan ved behov bistå ved fellinger i regi av andre. Slik bistand må eventuelt tas opp med SNO direkte. SNO har fra og med 2019 fått en styrking for å i større grad kunne bistå i forbindelse med skadefellingsforsøk. Vi vil be kommunen/skadefellingsleder om å ha en dialog med SNO angående muligheter for å få bistand ved fellingsforsøk. SNO vil primært prioritere bistand ved oppstart i områder uten fellingserfaring og i områder med særlig skadeproblematikk. SNO dekker sine egne kostnader der de engasjerer seg i fellingstiltak.

Saksbehandlingstid og beredskapsordninger

I tråd med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr, aktuelle forebyggende tiltak osv. Dette har særlig relevans i beitesesongen for sau, men er relevant hele året i områder med tamrein. For alle typer søknader og klager gjelder det at forvaltningen så langt det er mulig gjennomfører en så rask behandling at saken ikke mister aktualitet.

Krav til rapportering

Før statsforvalteren fatter vedtak om iverksetting av felling av gaupe eller brunbjørn, jf. rovviltforskriften § 9, må statsforvalteren forvise seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote som er satt for arten.

Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal av statsforvalteren umiddelbart registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. I tillegg skal felling av rovvilt i medhold av dette vedtaket uten opphold registreres i Rovbase.

For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det fra og med 2019 etablert en egen rapporteringsløsning. Ved iverksetting av tillatelser etter dette vedtaket skal det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.

Vi viser til vedlegg "Hvordan rapportere på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret".

Hvordan rapporter på skadefellingstillatelse via Miljøvedtaksregisteret

[Om Miljøvedtaksregisteret](#)[Søk etter vedtak](#)[Søk etter forskrift](#)[Abonner på vedtak](#)

Se vedtak innen tema

ARTSFREDNING

FREMMEDE ORGANISMER

PRIORITERTE ARTER

ROVILT

UTSETTING AV FISK

UTSETTING AV UTENLANDSKE
TRESLAG

UTVALGTE NATURTYPER

VERNEOMRÅDER

Finn vedtak i kartet

FYLKE:

Velg fylke først

KOMMUNE:

Velg fylke først

TEMA:

Velg tema

Velg rovvilt

NYESTE VEDTAK

Løyve til motorferdsel 12-07-2019

Telemark tilsynsutval for Hardangerv
nasjonalparkForlenget skadefellingstillatelse på ulv i deler av Nord-
Østerdal 11-07-2019

Fylkesmannen i Innlandet

Tillatelse til transport med helikopter, knyttet til
byggetiltak, Åseral kommune- SVR LVO 11-07-2019Verneområdestyret for Setesdal Ves
Ryfylkeheiane og Fraffjordheiane[Se flere nye](#)<https://www.miljovedtak.no>

Søk etter vedtak

★ 499 RESULTATER

Vis i kart

Dato

✕ Tema: Rovvilt

✕ Område: Region 6 Midt-Norge

Abonner på vedtak

AVGRENS SØK

Fylke >

Myndighet >

Myndighetstype >

Vedtaksdato fra >

Vedtaksdato til >

Ord i vedtakstittel >

Stedfesting >

SKJUL FLERE VALG

Tiltak >

Unntatt offentlighet >

Forskrift >

Vedtaksstype >

Status >

Utfall >

Tiltak gjeldende fra >

Tiltak gjeldende til >

Ord i sakstittel >

Vedtaksstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på bjørn i Tydal kommune 1.juli 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	09.07.2019	Rovvilt
Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	08.07.2019	Rovvilt
Avslag på søknad om skadefelling av binne med unger i Grong, Høylandet og Namsskogan kommune	 Last ned vedtak	Miljødirektoratet	08.07.2019	Rovvilt
Iverksetting av fellingstillatelse for 1 bjørn – I deler av Selbu, Midtre Gauldal, Holtålen og Tydal kommuner 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	07.07.2019	Rovvilt
Avslag på søknad om skadefellingstillatelse for bjørn i Namsskogan kommune	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Tillatelse til skadefelling av 1 bjørn – i deler av Snåsa kommune 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Forlengelse av skadefellingstillatelse for 1 ulv innenfor deler av Meråker, Verdal, Levanger og Stjørdal ! Flere vedtak på samme sak	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	04.07.2019	Rovvilt
Iverksetting av skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Selbu og Tydal kommuner 2019	 Last ned vedtak	Fylkesmannen i Trøndelag	01.07.2019	Rovvilt

Avgrens søk for å finne tillatelse du leter etter

Velg det vedtaket du er ute etter

[Om Miljøvedtaksregisteret](#)[Søk etter vedtak](#)[Søk etter forskrift](#)[Abonner på vedtak](#)[Logg inn](#)

SAK

Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019

Tema	Dato	Fylke
Rovvilt	08.07.2019	
Detaljert tema	Område	Kommune
		Namsskogan

VEDTAK

Skadefellingstillatelse på en (1) bjørn – i deler av Namsskogan kommune 2019

Dato	Vedtaksstype	Myndighet
08.07.2019	Enkeltvedtak førsteinstans	Fylkesmannen i Trøndelag

[Last ned vedtak](#)[Rapporter på skadefelling](#)

Tiltak	Status	Hjemmel
Skadefelling	Gjeldende	Forskrift om forvaltning av rovvilt
Art	Utfall	
Bjørn	Tillatelse	
Gjeldende fra	Gjeldende til	Antall individer
08.07.2019	10.07.2019	1
Felling		
Nei		

Kontroller at det er rett vedtak og trykk på knappen «Rapporter på skadefelling»

Informasjon om utfylling av rapportering

Du vil nå bli sendt til Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter for å fylle ut skadefellings-rapporten. Før du kan fylle ut rapporteringsskjemaet må du logge inn med ID-porten.

Close

Rapporter

Du vil få opp et vindu hvor det står at du blir sendt til Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter, trykk på «Rapporter»

For å logge inn blir du bedt om å benytte din personlige BankID. Velg det alternativet du benytter.

MILJØDIREKTORATET

 VELG ELEKTRONISK ID

 MinID

MINID

Med kode fra SMS eller PIN-kodebrev

 bankID

BANKID

Med koder fra banken din

 bankID PÅ MOBIL

BANKID PÅ MOBIL

Med sikker legitimasjon på mobil

 bypass

BUYPASS ID PÅ SMARTKORT

Med smartkort og kortleser

 bypass

BUYPASS ID I MOBIL

Med passord/SMS eller mobilapp

 COMMFIDES

COMMFIDES

Med USB-pinne eller smartkort

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

Rapportering av skadefelling

[? HJELP](#)

Før du starter utfyllingen av søknaden skal du få litt praktisk informasjon om søknadsskjemaet.

Søknadsskjemaet er delt inn i flere steg og skjemaet lagrer dine data hver gang du blar mellom stegene. Du kan velge å trykke på 'Lagre kladd' og fortsette søknaden ved et senere tidspunkt.

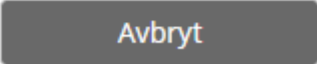
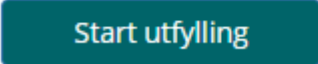
Hvis du ikke har navigert mellom stegene eller klikket 'Lagre kladd' på over en halv time, vil du bli automatisk logget ut av sikkerhetsmessige årsaker.

Dersom du velger å avbryte utfyllingen ved for eksempel å trykke på 'Avbryt', lukke nettleservinduet eller logge ut, så vil du miste data som ikke er lagret.

Siste lagrede versjon av søknaden finner du under 'Mine søknader'.

Søknaden sendes først inn når du velger 'Send inn' under steget 'Sammendrag'.

God søking!

 Avbryt Start utfylling

Etter at du har logget inn med BankID kommer du til denne siden i Elektronisk Søknadssenter. Trykk «Start utfylling»

Rapportering av skadefelling

Om skadefelling

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM FELLINGSTILLATELSEN

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

Informasjon hentes
fra
skadefellingsvedtaketHvis man har hatt
aktivitet andre datoer
enn det som kommer
fra vedtaket kan man
legge til flere datoer

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

+ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Ingen aktivitet			
	09.07.2019	Ingen aktivitet			
	10.07.2019	Ingen aktivitet			

For å legge inn
informasjon på de
ulike datoene, trykk
på pennenØnsker man å fortsette
på rapporten ved en
senere anledning kan
man lagre kladd. Du
kan fortsette på
rapporteringen ved å
hente den opp under
«Mine søknader»

Avbryt

Lagre kladd

Neste

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

⊕ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat	
	08.07.2019	Ingen aktivitet				

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

08.07.2019

* Aktivitet ?

Ingen aktivitet

Velg den aktiviteten som passer for de ulike datoene.

- Administrasjon/Planlegging
- Avventer ny informasjon
- Fellingsforsøk
- Ingen aktivitet
- Kontroll av melding

	09.07.2019	Ingen aktivitet				
	10.07.2019	Ingen aktivitet				

Avbryt

Lagre kladd

Neste

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

08.07.2019

* Aktivitet ?

Administrasjon/Planlegging

* Antall personer ?

2

* Sum antall timeverk ?

4

timer

* Tidspunkt for siste skade ?

04.07.2019

12:00

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder ?

04.07.2019

12:00

* Kontakt skadevolder ?

Fersk skade

* Fellingsform ?

Annet (bruk merknadsfeltet)

* Ble det brukt hund?

Ja

Nei

For mer info om de ulike feltene trykk på

Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder er siste observasjon. Se felt «Kontakt skadevolder» for ulike former av kontakt

Synsobservasjon

Fersk skade

Ingen kontakt

Kamera

Sporing

Sportegn

Synsobservasjon

RESULTAT

* Resultat

Ikke kontakt

Varslet ?

Fylkesmann, SNO, Dyreeier

Merknad ?

Planlegging av fellingsforsøk neste dag.

Oppdater

Avbryt

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivetsdato

* Aktivitet

* Antall personer

* Sum antall timeverk timer

* Tidspunkt for siste skade

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder

* Kontakt skadevolder

* Fellingsform

* Ble det brukt hund? Ja Nei

RESULTAT

* Resultat

Varslet

Merknad

Oppdater

For mer info om de ulike feltene trykk på

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Fellingsforsøk	09.07.2019 15:00	Postering, Sporingssjakt	Ikke kontakt
	10.07.2019	Ingen aktivitet			

INFORMASJON OM AKTIVITET

* Aktivitetsdato

10.07.2019

* Aktivitet ?

Fellingsforsøk

* Antall personer ?

4

* Sum antall timeverk ?

8

timer

* Tidspunkt for siste skade ?

09.07.2019

06:00

* Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder ?

10.07.2019

09:30

* Kontakt skadevolder ?

Synsobservasjon

* Fellingsform ?

Postering, Sporingssjakt

* Ble det brukt hund?

 Ja Nei

RESULTAT

* Resultat

Felling

Varslet ?

Fylkesmann, SNO, Politi, Kommune, Beitelag

Merknad ?

Bjørnen ble drevet forbi en post hvor jeger fikk skutt bjørnen.

Oppdater

Avbryt

For mer info om de ulike feltene trykk på

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Dagsrapport lagret

INFORMASJON OM FELLINGSTILLATELSEN

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

Når alle datoer er ferdig utfylt kan man trykke på «Neste»

AKTIVITETSOPPLYSNINGER

+ Legg til dato

	Dato	Aktivitet	Tidspunkt for siste kontakt med skadevolder	Fellingsformer	Resultat
	08.07.2019	Administrasjon/Planlegging	04.07.2019 12:00	Annet (bruk merknadsfeltet)	Ikke kontakt
	09.07.2019	Fellingsforsøk	09.07.2019 15:00	Postering, Sporingsjakt	Ikke kontakt
	10.07.2019	Fellingsforsøk	10.07.2019 09:30	Postering, Sporingsjakt	Felling

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Rapportering av skadefelling

Hvis man har huket av for at det ble benyttet hund kommer man til denne siden

For å legge inn informasjon om hunden trykk på «Legg til hund»

[HJELP](#)

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

[+ Legg til hund](#)

Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
Ingen hunder registrert.						

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

[+ Legg til hund](#)

Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
	* Type hund	Sporhund (i bånd) ▼				
	* Hunderase	Norsk elghund grå				
	* Navn på hund	Fido				
	* Eier av hund	Ole Roar Davidsen				
	* Tlf. eier av hund	95927796				
	* Dager brukt	09.07.2019, 10.07.2019 ▼				
Legg til Avbryt						
Ingen hunder registrert.						

Fyll inn informasjon og dager den ble benyttet.

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Rapportering av skadefelling

 HJELP

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

Ny hund er registrert

Her kan man legge til flere hunder hvis det ble benyttet

INFORMASJON OM HUNDENE SOM BLE TATT I BRUK UNDER FELLINGSFORSØKET

 Legg til hund

	Hundetype	Dager brukt	Rase	Navn	Eiers navn	Eiers tlf.	
	Sporhund (i bånd)	09.07.2019, 10.07.2019	Norsk elghund grå	Fido	Ole Roar Davidsen	95927796	

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

Om skadefelling

Om hunder

Om søker

Sammendrag

OM SØKER

* må besvares

- * Søker på vegne av
- meg selv som privatperson
  - foretak/enhet

Endringer du gjør her vil også oppdatere brukerprofilen din.

Søker = Rapportør
ESS er etablert for søknader, men benyttes i dette tilfellet til rapportering av fellingsforsøk.

Man må rapportere på vegne av seg selv som privatperson.

SØKEROPPLYSNINGER

* Fornavn

Ole-Roar

* Etternavn

Daidsen

* Telefonnummer

95927796

ADRESSEOPPLYSNINGER

* Land

Norge

Adresse

██████████

* Postnr.

7026

Trondheim

E-postadresse ?

██████████@hotmail.com

Søknadskvittering sendes til denne e-postadressen.

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Neste

[Om skadefelling](#)[Om hunder](#)[Om søker](#)[Sammendrag](#)

Her finner du alle opplysninger du har lagt inn. Kontroller at du har oppgitt riktige opplysninger. Om du ønsker å gjøre endringer før du sender inn, kan du gå tilbake ved å klikke 'Forrige'.

[Last ned som PDF](#)

Når du er fornøyd kan du sende inn søknaden ved å klikke 'Send inn'. Avbryter du nå vil søknaden bli lagret som en kladd under 'Mine søknader'.

SØKEROPPLYSNINGER

Navn Ole-Roar Davidsen

Adresse [redacted] 7026 Trondheim

Land Norge

Telefonnummer 95927796

E-postadresse [redacted]@hotmail.com

Les gjennom
oppsummeringen av
din rapport og sjekk
om alt er rett

SKADEFELLING

Referansenummer (Miljøvedtaksregisteret)

Art Bjørn

Myndighet Fylkesmannen i Trøndelag

HUNDER BRUKT

Hundenavn Fido

Hunderase Norsk elghund grå

Hundetype Sporhund (i bånd)

Hundeeiers navn Ole Roar Davidsen

Hundeeiers tlf 95927796

Dager brukt 09.07.2019, 10.07.2019

Scroll ned på siden
for å sende inn
rapport

MOTTAKER

- Fylkesmannen i Trøndelag

VILKÅR

Rapportering av fellingsoppdraget er en del av Miljødirektoratets løsning for elektroniske søknader. Tekster i denne løsningen refererer stedvis til søknad ettersom rapportering av tillatelser enda ikke er fullt ut innarbeidet i strukturen. Data som leveres gjennom løsningen vil bli tilgjengelig for den som fatter fellingsvedtaket, samt for Miljødirektoratet og andre med behov for innsyn. Data som samles inn vil også bli analysert med sikte på å identifisere gode tiltak, tilpasse fellingsveileder, og generelt forbedre gjennomføring av fellingstiltak. Når fellingsperioden er avsluttet og rapporten sendes inn kan den ikke lenger redigeres. Ved særlig behov for endring kan rapporten åpnes for redigering. Da må rapportøren henvende seg til Miljødirektoratet for å få tilgang til å gjøre endringer.

Jeg bekrefter ovennevnte og søker via Elektronisk søknadssenter.

Bekreft vilkår og
send inn rapport

Forrige

Avbryt

Lagre kladd

Send inn

Roviltnemnda i region 7
Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 29.02.2024

Dykkar ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/2640

Sakshandsamar:
Anders Braa

Planleggingsrammer for regionale roviltnemnder 2024 - førebyggjande og konfliktdempjande tiltak (FKT) og drift

Miljødirektoratet sender med dette ut planleggingsramme for dei regionale roviltnemndene for 2024. Midlane vert tildelte for å dekke arbeidet til roviltnemndene med førebyggjande tiltak mot roviltskadar og konfliktdempjande tiltak, samt utgifter til drift av nemndene og sekretariata. Vi ber om tilbakemelding frå sekretariata om fordeling av midlane innan 10. april 2024.

På same tid ber vi om tilbakemelding frå kvar statsforvaltar om fylkesvise behov for midlar til tilskot til kommunale og interkommunale skadefellingslag. Direktoratet vil tildele 10 mill. kroner til dette føremålet innafor FKT-ordninga i supplerande tildelingsbrev.

Midlane for 2024 er løyvd på kapittel 1420, post 21 og 73, jf. Prop. 1 S (2023 - 2024):

Tilskot til rovvilttiltak - Kap. 1420.73¹

Posten er retta mot resultatområdet Naturmangfald. Posten dekker utgifter til førebyggjande og konfliktdempjande tiltak i rovviltforvaltninga, inkludert godtgjering til lokale fellingslag. Løyvinga på posten kan òg nyttast til tiltak for å auke kunnskapsgrunnlaget som kjem den todelte målsetjinga til gode. Foreslått løyving er 73,9 mill. kroner, ein auke på 9,1 mill. kroner. Posten er auka med 10 mill. kroner avsett til skadefelling av rovdyr gjennomført av kommunale og interkommunale skadefellingslag. Posten har samstundes fått ei prisjustering på 4,1 mill. kroner. 5 mill. kroner er omdisponerte til kap.1410, post 21, til generell styrking av kunnskapsgrunnlaget innan miljø.

Mål

Målet med tilskotsordninga er å førebygge rovviltskadar i husdyrhald og tamreindrift gjennom å medverke til å finansiere førebyggjande tiltak. Vidare skal midlane nyttast til godtgjering ved forsøk på skadefelling av rovvilt, og medverke til å dempe konflikthar og auke verdiskapinga knytt til førekomstar av rovdyr i lokalsamfunn. Det blir lagt vekt på å føre vidare arbeidet med tiltak innan førebygging og konfliktdemping med utgangspunkt i Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (2003-

---

¹ Frå Prop. 1 S (2023-2024)

2004) Rovvilt i norsk natur, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004), og rovviltforliket på Stortinget våren 2011 (jf. Representantforslag 8:163 S (2010-2011)).

Kriterium for måloppnåing

Kriterium for måloppnåing er at tilskotsordninga stimulerer til mindre tap og konflikhtar knytte til førekomstar av rovvilt i dei ulike rovviltregionane ved å setje i verk effektive førebyggjande og konfliktdempjande tiltak.

Tildelingskriterium

Tilskot til førebyggjande og konfliktdempjande tiltak blir fordelte etter gjeldande forskrifter. I tråd med føringane i rovviltpolitikken vil ein hovuddel av midlane bli kanalisert gjennom dei åtte regionale rovviltnemndene. Midlane skal nyttast til førebyggjande tiltak i husdyrhald og tamreindrift og til konfliktdempjande tiltak retta mot kommunar og lokalsamfunn. I kvar region har den regionale rovviltnemnda utarbeidd ein forvaltingsplan som skal sikre at det over tid blir lagt til rette for tilpassingar som gir eit best mogleg skilje mellom beitedyr og faste førekomstar av rovvilt. Dei regionale rovviltnemndene har hovudansvaret for at tildelingane over posten skjer i tråd med eigen forvaltingsplan i den enkelte regionen. Det er utarbeidd nasjonale standardar for nokre av dei ulike førebyggjande tiltaka. Desse standardane skal følgjast ved iverksetjing av tiltak.

Den todelte målsettinga og målet om ei tydelegare soneforvaltning har ført til at vi har område som er beiteprioriterte, og område som er rovdyprioriterte. Tilskotsmidlane skal nyttast til å støtte opp om den todelte målsettinga, og ein må vurdere søknadane ut frå om tiltaka gjev auka eller redusert konflikt mellom rovdyp og beitedyr. I dette ligg det at ein bør vere varsam med å støtte tiltak gjennom ordninga som stimulerer til auka tal beitedyr i rovviltprioriterte område.

Oppfølging og kontroll

Det blir utført ein generell formalia- og sannsynskontroll av rapportar frå tilskotsmottakarar om gjennomføring av tiltak og ressursforbruk. For å sikre effektiv bruk av midlane er det lagt vekt på kontroll med at førebyggjande tiltak som er støtta med offentlege midlar, følgjer nasjonale standardar der slike er utarbeidde.

Rapport 2022

I 2022 vart det behandla i alt 525 søknadar om konkrete førebyggjande tiltak, og det vart behandla 227 søknadar om tiltak for å dempe konflikhtar kring rovvilt. Det kom inn 103 søknadar om akutte tiltak, og det vart avslutta omstilling for 4 bruk som hadde opplevd vesentleg rovviltskade i besetningane over fleire år. Tilskot til førebygging har truleg effekt for skade på og tap av sau. Reduksjonen i tap kan og henge saman med den geografiske differensieringa av rovviltførekomstar. For tamrein er det vanskeleg å finne eigna førebyggjande tiltak.

Sakshandsaming - Kap. 1420.73

Fordeling av tiltaksmidlane mellom regionane bygger på innmeldte behov frå statsforvaltarane, rapportering på bruk av midlar tidlegare år, fordeling av dei nasjonale bestandsmåla på den einskilde regionen, og ein skjønsvurdering basert på rapportar og skadehistorikk i den einskilde regionen.

Den einskilde rovviltnemnd skal med utgangspunkt i planleggingsramma fordele midlar til ulike tiltakstypar, og fordele mellom fylke der regionen omfattar fleire fylke. Midlane kan ikkje nyttast til andre føremål enn det som fell inn under framstillinga av budsjettkapittelet og -posten. Den einskilde statsforvaltar vil ta imot søknadar, vere rekneskapsførjande eining, og fordele midlar innanfor den ramma nemnda sett av for kvart tiltak og fylke.

Nemnda bør setta av ein reserve for akutte tiltak i dei einskilde fylka, og må sjølv avgjere korleis denne skal disponerast. Miljødirektoratet har, etter ønske frå statsforvaltarane, likevel vald å

behalde nokre akuttmidlar sentralt for spesielle høve. Vi ber statsforvaltarane om å melde om slike behov skriftleg med ref 2024/2640.

Miljødirektoratet vil minne om at nemndene i planlegginga si må ta høgde for kostnader knytt til ordning med godtgjering ved fellingsforsøk utført av kommunale/interkommunale fellingslag. Refusjonskrav frå kommunane må dekkast av nemndene innanfor dei tildelte rammene av kap. 1420 post 73. Miljødirektoratet har ikkje halde tilbake midlar til dette føremålet.

Statsforvaltarane som tek imot midlar frå Miljødirektoratet kan ikkje overføre midlar seg imellom utan at ei slik overføring er skriftleg akseptert av Miljødirektoratet. Den einskilde statsforvaltar handsamar og tildeler midlar til brukarar innan eige fylke. Sekretariatet til rovviltnemnda skal ikkje handsame sakar på vegne av alle statsforvaltarar i regionen. På same måte må statsforvaltarar som er del av meir enn ein rovviltregion nytte midlane i den rovviltregionen der midlane er tildelt.

For alle søknadar skal handsaminga dokumenterast i søknadssenteret til direktoratet. Denne løysinga skal nyttast for heile landet ved søknad om og rapportering av brukte midlar, og løysinga er obligatorisk for alle søkarar. Dette vil også gje nemndene og statsforvaltarane betre høve til å sikre lik handsaming og gjensidig nytte av røymsler frå gjennomførte tiltak, samt innsyn i alle prosjekt.

Vi gjer merksam på at det ikkje er høve til å betale tilskot utan at det ligg føre søknad i ESS, eller at det vil bli lagt inn søknad i ESS. På tilskotspostar skal det berre betalast tilskot, og eventuell tilbakeføring av tilskotsmidlar kan dermed ikkje nyttast til tenestekjøp eller lønn/reise/drift. Eventuelle restmidlar på kap. 1420 post 73 skal rapporterast til Miljødirektoratet for eventuell tilbaketrekking.

Forvaltning av Miljødirektoratet sine tilskotsmidlar er innanfor dei faste oppgåvene for statsforvaltarembeta og skal dekkjast over kap. 525. Det er difor ikkje høve til å berekne overhead/administrative utgifter av tilskotsmidlar.

Samla løyving til føremålet er på 73,898 mill. kroner i 2024. I tillegg er midlar overført frå 2023. Av ramma vert det gjeve ei fordeling på 63,5 mill. kroner til rovviltnemndene.

Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdepende tiltak finst tilgjengeleg på Lovdata; [Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdepende tiltak - Lovdata](#)

Forskriften blei endra 21. desember 2023, mellom anna slik at den tidsavgrensa § 7 a frå 2023 blei gjort permanent. § 7 a gjev ein særskilt heimel for kommunar til å søke om tilskot til tilrettelegging for framtidige skadefellingsoppdrag i regi av kommunen. Søknadsfristen var 15. februar i år, og gjeld ulike tiltak knytt til kommunale og interkommunale skadefellingslag.

Det er sett av 10 mill. kroner til dette føremålet i 2024, utover ramma som tildelast regionane. **Vi ber kvar einskild statsforvaltar om å melde inn fylkesvise behov for tildeling av tilskot til dette føremålet i 2024 innan 10. april 2024.** Tilbakemeldinga skal sendast til postmottak@miljodir.no og merkast ref 2024/2640, og prosjekt 24099. Direktoratet vil deretter tildele midlar øyremerka til kommunale- og interkommunale skadefellingslag til kvart fylke i supplerande tildelingsbrev i slutten av april.

Det går fram av tabell 1 at ramma for 1420.73 er redusert samanlikna med 2023. Samstundes gjer vi merksam på at tildelinga til kommunale- og interkommunale skadefellingslag i nokon grad vil erstatte behovet for tilskot frå den ordinære ramma.

Tenestekjøp rovvilttiltak - Kap. 1420.21

Midlar til tenestekjøp og forskningsaktivitet i regi av direktoratet og rovviltnemndene vert tildelte over kap. 1420 post 21. Dette kan til dømes vere oppgåver knytt til forskning og utgreiing som hjelper til med utvikling og iverksetting av effektive førebyggjande tiltak, eller evaluering av effektar av igangsette tiltak. Fordeling av midlane mellom regionane bygger på innmeldte behov frå statsforvaltarane, og rapportering på bruk av midlar tidlegare år.

I samsvar med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskeleg å sikre ei rask og effektiv handsaming av spørsmål knytt til den daglege forvaltinga av rovvilt, medrekna svar på søknader om fellingsløyve på rovdyr, aktuelle førebyggjande tiltak osv. Rovviltnemndene bør legge til rette for å sikre vaktordningar hos statsforvaltaren som tar omsyn til dette.

Vi gjer merksam på at kap. 1420 post 21 er ein driftspost og at det på denne posten berre skal belastast utgifter til tenestekjøp, lønn, reiser og anna drift. Midlane kan dermed ikkje nyttast til utbetaling av tilskot. Rovviltnemndene vert tildelte ei ramme på 6,6 mill. kroner til slike utgifter i 2024.

Tab.1. Tildelt ramme for 2024 - Kap 1420.73 (prosjekt 08116) og 1420.21 (prosjekt 22104).

Region	Tilskot Kap. 1420.73 <i>Prosjekt 08116</i>	Tenestekjøp Kap 1420.21 <i>Prosjekt 22104</i>
1	650 000	350 000
2	2 600 000	450 000
3	4 500 000	850 000
4	4 500 000	600 000
5	14 750 000	850 000
6	13 500 000	1 500 000
7	10 000 000	500 000
8	13 000 000	1 500 000
SUM	63 500 000	6 600 000

Vi ber sekretariata informere oss om fordelinga av midlane innan eigen region innan 10. april 2024. Tilbakemeldinga skal sendast til postmottak@miljodir.no og merkast ref 2024/2640, og prosjekt 08116 og prosjekt 22104.

Midlane til tilskot og tenestekjøp vil bli tildelt den einskilde statsforvaltar i supplerande tildelingsbrev frå Miljødirektoratet i slutten av april.

Drift av nemnder og sekretariat - Kap. 1420.21

Midlar til å dekke møtegodtgjersle og reiser til nemnda, drift av sekretariatet og auka kapasitet i enkelte fylker, vil bli tildelte over kap. 1420 post 21. Totalt er det sett av 9,55 mill. kroner til dette i 2024.

Fordeling av midlane mellom regionane bygger på innmeldte behov frå statsforvaltarane, og rapportering på bruk av midlar tidlegare år. Behova er ulike, blant anna på grunn av planlagt møtefrekvens i nemndene og reiseavstandar (tab.2).

Miljødirektoratet har i tillegg tildelt 3,25 mill. kroner til videreføring av auka kapasitet ved enkelte sekretariat/statsforvaltarar i supplerande tildelingsbrev frå februar 2024 ("Styrking av saksbehandlerkapasitet rovvilt", prosjekt 22103). Dette er knytt til særlege utfordringar i einsskild fylke. Det er sett av lønnsmidlar til Statsforvaltaren i Innlandet (1 250 000,-), Statsforvaltaren i Oslo og Viken (500 000,-), Statsforvaltaren i Trøndelag (500 000,-) og Statsforvaltaren i Troms og Finnmark (1 000 000,-).

Tab.2. Tildelt ramme for 2024 - Kap 1420.21 (prosjekt 00001 og 22103).

Region	Drift av nemnder Kap 1420.21 <i>Prosjekt 00001</i>	Drift av sekretariat Kap 1420.21 <i>Prosjekt 22103</i>	Sum
1	475 000		475 000
2		550 000	550 000
3	315 000	370 000	685 000
4		600 000	600 000
5	420 000	370 000	790 000
6	1 100 000		1 100 000
7		900 000	900 000
8	1 200 000		1 200 000
SUM	3 510 000	2 790 000	6 300 000

Midlane i tab. 2 er allereie tildelt ansvarleg statsforvaltar (sekretariatet) i supplerande tildelingsbrev frå februar 2024. Ikkje alle sekretariat har skilt mellom drift av nemnder og drift av sekretariat i sin innmelding av behov, men sum av tildelt ramme tar høgde for det, og midlane kan sjåast i samanheng. Midlane til drift av sekretariatet må og sjåast i samanheng med "styrking av saksbehandlerkapasitet rovvilt".

Disse midlane er nå tildelt direkte til ansvarleg statsforvaltar, og midlar som skal brukas av andre statsforvaltarar i regionen, bør tildelast av tenestekjøp rovvilttiltak (prosjekt 22104), se tab. 1, som tildelast formelt i supplerande tildelingsbrev i april.

I rapportering på bruk av midlane ber vi om at statsforvaltar skiljer mellom midlar til drift av nemnder og drift av sekretariat. Dette gjelder og ved innmelding av behov for 2025.

Anna informasjon frå Miljødirektoratet

Revisjon av forskrift

Ei intern arbeidsgruppe i Miljødirektoratet jobbar med revisjon av dagens forskrift om tilskot til førebyggjande tiltak mot rovviltskade og konfliktdempjande tiltak (FKT). Vi har arrangert innspel-møte med statsforvaltarene hausten 2022, og med organisasjonane i Kontaktutvalet for rovvilt i januar 2023. Forslag til forskrift skal etter planen sendes på høyring ca. 15. april 2024. Planen er at revidert forskrift skal gjelde frå og med søknadsåret 2025.

Om satsar for tidleg sanking av sau og bruk av heimebeite

Miljødirektoratet har i 2023 fastsett reviderte felles nasjonale satsar for tidleg sanking av sau og bruk av heimebeite, jf *Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak* § 10; [Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak - Lovdata](#)

Rapportering

Det er statsforvaltarane sitt ansvar å sjå til at økonomistyring i staten kap. 6 "Forvaltning av tilskotsordningar" blir etterlevd, og at føringar i forskrifta som regulerer bruken av tilskot til førebyggjande og konfliktdempande tiltak og føringar gjevne i supplerande tildelingsbrev blir følgd.

Det er viktig at søknadane blir lagt rett inn i ESS. Søknadar med fleire tiltak må deles inn i tiltakstypar og rapportere bruk av tilskot for kvar tiltakstype.

Statsforvaltarane skal rapportere bruken av tilskot til førebyggjande og konfliktdempande tiltak innan 21. januar 2025 på eige tilpassa skjema til Miljødirektoratet. Vi reviderte skjema for rapportering i 2020, slik at også **bruken av 1420.21 blir rapportert, både tenestekjøp og utgifter til drift av rovviltneimndene**. På det viset blir det og tydeleg skilnad på bruken av postane 21 og 73. **Statsforvaltarar som har del i meir enn ein rovviltregion må rapportere bruken av postane 21 og 73 for kvar region i separate faner i rapporteringsskjemaet.**

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleiar

Kopi til:

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 56	7701	STEINKJER

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

24/485-

Avgjørelse av klager på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 i 2024

Klima- og miljødepartementet viser til klager på vedtak fattet av Miljødirektoratet om kvotejakt på gaupe i 2024 i region 7 (Nordland) av 13. desember 2023 påklaget av Aktivt rovdyrvern (ARV) 14. desember 2023 og NOAH- for dyrs rettigheter 29. desember 2023 og region 8 (Troms og Finnmark) av 12. januar 2024 påklaget av ARV 16. januar 2024, NOAH- for dyrs rettigheter 17. januar 2024, Miljøvernforbundet 29. januar 2024 og Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner 30. januar 2024.

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak om kvotejakt på gaupe i regionene 7 og 8 for 2024. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at kvotevedtaket ikke vil være til skade for bestandens overlevelse, at kvoten ikke vil medføre at bestanden etter neste års yngling kommer i konflikt med det fastsatte bestandsmålet nasjonalt, og at bestanden skal forvaltes så nært bestandsmålet som mulig. Departementet viser også til at det årlig registreres tap og skade på beitedyr forårsaket av gaupe i regionene.

I Miljødirektoratets vedtak om kvotejakt for gaupe i region 8, er det blant annet åpnet for jakt på gaupe i Salangen og Sørreisa kommuner fra 1. mars 2024. Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner har i sin klage blant annet ønsket at det åpnes for jakt også i Dyrøy kommune. Direktoratet viser til at Dyrøy kommune ligger vest for Salangen og Sørreisa, og selv om det ikke er dokumentert store tap til gaupe i Dyrøy kommune, er det sannsynlig at gauper kan benytte områder på tvers av kommunegrensene det her er snakk om. Videre at en justering av vedtaket vil kunne øke sannsynligheten for at kvotejakta er mest mulig skadeforebyggende i dette området i Troms. Departementet er enig i dette, og endrer Miljødirektoratets vedtak om

kvotejakt på gaupe i region 8 i 2024 slik at det åpnes for kvotejakt på gaupe også i Dyrøy kommune fra 1. mars 2024. Det kan felles inntil to gauper i B-områdene i Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner.

Enkelte klager tas dermed delvis til følge.

Saksgang

Region 7:

Miljødirektoratet fattet 13. desember 2023 vedtak om kvotejakt på gaupe i 2024 i region 7. Kvoten ble satt til totalt 6 dyr, med en hunddyrvote på 2 voksne hunddyr. Vedtaket ble påklaget av Aktivt rovdyrvern (ARV) 14. desember 2023 og NOAH- for dyrs rettigheter 29. desember 2023. Miljødirektoratet behandlet klagen og opprettholdt sitt vedtak. Klagen ble oversendt Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse i brev av 29. januar 2024.

Til orientering ble det påkjørt ei hunngaue i Saltdal kommune 26. desember 2023 og ei hunngaue ble felt under skadefelling i Steigen kommune 22. januar 2024. Hunddyrvota fastsatt av Miljødirektoratet 13. desember 2023 er derfor fylt, og det gjenstår ikke dyr på jaktkvota for region 7 i 2024.

Ut over omtalte klager over, er departementet kjent med at Miljødirektoratet har fått tilsendt en anmodning om å øke hunddyrvoten slik at det åpnes for gaupejakt i region 7 fra Nordland Sau og Geit, Nordland Bondelag, Folkeaksjonen Ny Rovviltpolitikk, Nordland Bonde og Småbrukerlag og Nordland Reindriftsamer i brev av 24. januar 2024. I e-post av 28. februar 2024 skriver Miljødirektoratet blant annet: «Anmodningen i brev 24.01.2024, om å øke hunddyrvoten etter at kvoten ble fylt slik at det blir kvotejakt på gaupe i roviltregion 7, endrer ikke våre vurderinger i oversendingen av klagesakene.»

Region 8:

Miljødirektoratet fattet 12. januar 2024 vedtak om kvotejakt på gaupe i 2024 i region 8. Kvoten ble satt til totalt 5 dyr, med en hunddyrvote på 2 voksne hunddyr. Vedtaket ble påklaget av ARV 16. januar 2024, NOAH- for dyrs rettigheter 17. januar 2024, Miljøvernforbundet 29. januar 2024 og Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner 30. januar 2024. Miljødirektoratet behandlet klagen og opprettholdt sitt vedtak. Klagen ble oversendt Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse i brev av 29. januar 2024 og 5. februar 2024.

Klagers anførsler

Vi viser til klagen i sin helhet. I behandlingen har Miljødirektoratet trukket fram følgende hovedpunkter fra klagen:

Region 7:

«Aktivt rovdyrvern (ARV)

Arv mener at vedtaket er i strid med en rekke lover, forskrifter og konvensjoner. ARV ber om å få dokumentert hvilket datagrunnlag og forskning som ligger til grunn for Miljødirektoratets vurderinger.

Det vises til klagen i sin helhet.

NOAH- for dyrs rettigheter

NOAH ber om at vår klage tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 7 i 2024.

Klagen fra NOAH har følgende hovedpunkter:

- vilkåret om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt
- økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 10
- vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, og føre-var prinsippet har ikke blitt vurdert i vedtaket, jf. nml. § 9
- den fastsatte kvoten for kvotejakt på gaupe er uforholdsmessig høy tatt hensyn til skadeomfanget og andre årsaker til tapvilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt
- vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Vi viser til klagen i sin helhet.»

Region 8:

«Aktivt rovdyrvern (ARV)

ARV begjærer prinsipielt at vedtaket om kvotejakt på gaupe ugyldiggjøres i sin helhet, subsidiært at kvoten på hunngauper reduseres til null. De mener at " I en tid med stort naturtap og et mål om å løfte alle rødlistede arter til en bedre trusselkategori innen 2030, må vedtaket til Miljødirektoratet også forstås som i strid med Hurdalserklæringen med en ambisjon om at natur skal utgjøre en ramme for all politikk. Det er videre i strid med Naturavtalen, Naturmangfoldloven, Rovviltforskriften, Bernkonvensjonen og Grunnlovens §12."

Det vises til klagen i sin helhet.

NOAH- for dyrs rettigheter

NOAH – for dyrs rettigheter ber om at vår klage tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 8 i 2024.

Klagen fra NOAH har følgende hovedpunkter:

- vilkåret om høstingsverdig overskudd er ikke oppfylt
- økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 10
- vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, og føre-var prinsippet har ikke blitt vurdert i vedtaket, jf. nml. § 9
- den fastsatte kvoten for kvotejakt på gaupe er uforholdsmessig høy tatt hensyn til skadeomfanget og andre årsaker til tapvilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt
- vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Vi viser til klagen i sin helhet.»

«Norges Miljøvernforbund

Norges Miljøvernforbund klager på vedtaket om kvotejakt på gaupe i Troms. De påpeker at "bestandsnivået for gaupe i Troms har vært lavt de siste årene" og at "gaupe er sterkt truet i Norge."

Videre mener de at "siden gaupe i nord har et veldig stort leveområde, faktisk størst i landet, er det ingen garanti for at gauper som ferdes i B-området i Troms, ikke også bruker A-området. Jakta vil derfor kunne gjøre stor skade på bestanden i A-området."

Vi viser til klagen i sin helhet.

Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner

Kommunene mener kvotejakten i region 8 også bør gjelde Dyrøy Kommune som ligger vest for kommunene Salangen og Sørreisa. Videre mener det at "jakta i Salangen, Sørreisa og eventuelt Dyrøy bør starte 1. februar, likt med jakta i nordfylket." De viser til at "reindrifta og beitenæring i nevnte kommuner har erfart store tap i forrige beitesesong og Hjertind Reinbeitedistrikt har pågående tap som knyttes til gaupe".

Videre påpeker de at "Hjertind reinbeitedistrikt som strekker seg fra Solbergfjorden vest til Altevann i øst, har innenfor sitt distrikt 3 dokumenterte ynglinger av gaupe siste året. Hvorav en er i Dyrøy kommune som er i B-sonen. En i Heggelia i Målselv som er på grensen mellom A og B-sonen. Den tredje dokumenterte ynglingen er i Strømslia i Bardu i A-sonen."

Vi viser til klagen i sin helhet.»

Miljødirektoratets vurderinger

Region 7:

Miljødirektoratets vedtak av 13. desember 2023 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisterets sider: [Kvote for jakt på gaupe 2024-rovviltregion 7 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no)

Under følger Miljødirektoratets vurdering i oversendelsen av klagen til Klima- og miljødepartementet:

«Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Kvotejakt på gaupe regnes som en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon, og eventuell om arten forårsaker skade, i dette tilfelle på husdyr og tamrein. For en skadereduserende effekt er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer på bufe- og tamreinnæring.

Ved vurdering av kvoter for jakt på gaupe skal det gjøres en samlet vurdering av bestandsstatus og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet. Det skal også vurderes om uttaket av kvoten vil være skadelig for bestandens overlevelse. Det har Miljødirektoratet gjort i sitt vedtak, og vi viser til våre vurderinger i vedtaket av 13. desember 2023 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge og i region 7.

Vi har lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Vi har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene. Prognosene er heftet med betydelig usikkerhet, spesielt i regioner med små bestandsmål. Det er allikevel den best tilgjengelige informasjonen og kunnskapen forvaltningen har for å kunne beregne kvoter i 2024. Vi har i våre vurderinger tatt høyde for usikkerheten.

I våre vurderinger har vi lagt til grunn kunnskapen som vises i vedlegget "kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023", som beskriver bestandssituasjonen, bestandsestimatet og bestandsutviklingen for gaupe, nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene. Grunnlaget viser en oversikt over døde gauper, skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe. Det inneholder også kildehenvisninger til kunnskapen som vi har lagt til grunn.

Vi anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i nml. § 8 er oppfylt.

Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. nml § 9. Direktoratet vurderer at det ikke er tilfelle i denne saken.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i nml. § 5 ses i forhold til Stortingets vedtatte bestandsmål, og fattes slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt som er utarbeidet av rovviltnemndene.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe utover skabb i Norge. Utover enkelte påkjørsler og skadefellinger skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Ved vurdering av kvotejakt skal det også vurderes den skade som viltet gjør og at kvotejakten styres mot områder med skadeproblemer. Direktoratet viser i denne sammenheng til skadeomfanget beskrevet i vårt vedtak 13. desember 2023 og til direktoratets brev 31. mai 2023 hvor Statsforvalteren er gitt betinget skadefelling på gaupe for å begrense skade på husdyr og tamrein som kan iverksettes etter gitte vilkår.

Miljødirektoratet anser det som forsvarlig og riktig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 7. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Konklusjon

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket av 13. desember 2023 på nytt, men kan ikke se at det er kommet inn nye opplysninger som har avgjørende betydning for vår vurdering av saken. Vi finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender med dette saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling.»

Region 8:

Miljødirektoratets vedtak av 12. januar 2024 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisterets sider: [Kvote for jakt på gaupe 2024 -rovviltregion 8, Troms \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no)

Under følger Miljødirektoratets vurdering i oversendelsen av klagen til Klima- og miljødepartementet av 29. januar 2024:

«Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Kvotejakt på gaupe regnes som en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, om jakt og fangsttradisjon, og eventuell om arten forårsaker skade, i dette tilfelle på husdyr og tamrein. For en skadereduserende effekt er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer på bufe- og tamreinnæring.

Ved vurdering av kvoter for jakt på gaupe skal det gjøres en samlet vurdering av bestandsstatus og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet. Det skal også vurderes om uttaket av kvoten vil være skadelig for bestandens overlevelse. Det har Miljødirektoratet gjort i sitt vedtak, og vi viser til våre vurderinger i vedtaket av 12. januar 2024 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge og i region 8.

Vi har lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Vi har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene. Prognosene er heftet med betydelig usikkerhet, spesielt i regioner med små bestandsmål. Det er allikevel den best tilgjengelige informasjonen og kunnskapen forvaltningen har for å kunne

beregne kvoter for gaupejakt i 2024. Vi har i våre vurderinger tatt høyde for usikkerheten.

I våre vurderinger har vi lagt til grunn kunnskapen som vises i vedlegget "kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023", som beskriver bestandssituasjonen, bestandsestimatet og bestandsutviklingen for gaupe, nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene. Grunnlaget viser en oversikt over døde gauper, skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe. Det inneholder også kildehenvisninger til kunnskapen som vi har lagt til grunn.

Vi anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i nml. § 8 er oppfylt.

Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. nml § 9. Direktoratet vurderer at det ikke er tilfelle i denne saken.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i nml. § 5 ses i forhold til Stortingets vedtatte bestandsmål, og fattes slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt som er utarbeidet av rovviltnemndene.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe utover skabb i Norge. Utover enkelte påkjørsler og skadefelling skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltninga i stor grad har oversikt over den samlede belastningen.

Ved vurdering av kvotejakt skal det også vurderes den skade som viltet gjør og at kvotejakten styres mot områder med skadeproblemer. Direktoratet viser i denne sammenheng til skadeomfanget beskrevet i vårt vedtak 12. januar og til direktoratets brev 31. mai 2023 hvor Statsforvalteren er gitt betinget skadefelling på gaupe for å begrense skade på husdyr og tamrein som kan iverksettes etter gitte vilkår.

Miljødirektoratet anser det som forsvarlig og riktig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 8. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Konklusjon

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket av 12. januar 2024 på nytt, men kan ikke se at det er kommet inn nye opplysninger som har avgjørende betydning for vår vurdering

av saken. Vi finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender med dette saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling.»

Under følger Miljødirektoratets vurdering i oversendelsen av klagen til Klima- og miljødepartementet av 5. februar 2024:

«Lisensfelling og kvotejakt på gaupe er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Gaupe ikke har like strengt vern etter Bernkonvensjonen som andre store rovdyr, og det er derfor åpnet for kvotejakt på gaupe. Kvotejakt på gaupe regnes som en ordinær jakt i den forstand at den utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene. Det vil si om arten produserer et høstingsverdig overskudd, om arten har ressursbetydning, og om jakt og fangsttradisjon. For kvotejakt vurderes også den skade gaupa forårsaker på husdyr og tamrein. For en skadereduserende effekt er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer på bufe- og tamreinnæringen.

Ved vurdering av kvoter for jakt på gaupe skal det gjøres en samlet vurdering av bestandsstatus og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet. Det skal også vurderes om uttaket av kvoten vil være skadelig for bestandens overlevelse. Det har Miljødirektoratet gjort i sitt vedtak, og vi viser til våre vurderinger i vedtaket av 12. januar 2024 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge og i region 8, samt våre vurderinger i oversendelse av klager fra NOAH og ARV på dette vedtaket, oversendt 29. januar 2023.

Vi har lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Vi har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene. Prognosene er heftet med betydelig usikkerhet, spesielt i regioner med små bestandsmål. Det er allikevel den best tilgjengelige informasjonen og kunnskapen forvaltningen har for å kunne beregne kvoter for gaupejakt i 2024. Vi har i våre vurderinger tatt høyde for usikkerheten.

I våre vurderinger har vi lagt til grunn kunnskapen som vises i vedlegget "kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2023", som beskriver bestandssituasjonen, bestandsestimatet og bestandsutviklingen for gaupe, nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene. Grunnlaget viser en oversikt over døde gauper, skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe. Det inneholder også kildehenvisninger til kunnskapen som vi har lagt til grunn.

Miljødirektoratet anser det som forsvarlig og riktig å fastsette en begrenset kvote for jakt på gaupe innenfor nærmere avgrensede områder i region 8. Uttak i samsvar med kvotevedtaket vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

I vårt vedtak fant vi grunnlag for å sette en kvote for jakt på gaupe i Troms i rovviltregion 8 til totalt fem gauper med en hunndyrkvote på totalt to voksne dyr. Tap av tamrein og sau er spredt over store deler av fylket, men med et tyngdepunkt fra Nordreisa og noe sørover som følge av størst bestand og mange viktige beiteområder for tamrein og sau i området. Vi innrettet kvotejakta slik at uttakene er mest mulig skadeforebyggende og åpnet opp for kvotejakt i enkelte kommuner i Troms. For B-områdene i Salangen og Sørreisa kommuner vedtok vi at det kan felles inntil 2 dyr av den totale kvoten, og i tillegg utsatte vi kvotejaktstart i disse kommunene til 1. mars 2024. Vi mener fortsatt at det grunnlag for å gjøre en slik innretting, og finner ikke grunnlag for å endre oppstartsdato av kvotejakta i Salangen og Sørreisa kommuner.

Vi har vurdert innspill fra Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner og er enig i at det kan være formålstjenlig at det også åpnes for kvotejakt av gaupe i Dyrøy kommune. Dyrøy kommune ligger vest for kommunene Salangen og Sørreisa. Selv om det ikke er dokumentert store tap til gaupe i Dyrøy kommune er det sannsynlig gauper kan benytte områder på tvers av kommunegrensene til Salangen, Sørreisa, og Dyrøy. Vi mener at en slik justering av vedtaket vil kunne øke sannsynlighet for at kvotejakta er mest mulig skadeforebyggende i dette området i Troms.

Konklusjon

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket av 12. januar 2024 på nytt. Vi finner grunnlag for å gjøre noen justeringer av vedtaket, og tar den ene klagen delvis til følge. Vi vurderer at det er grunn for å utvide det geografiske området for kvotejakt slik at det kan åpnes for jakt i Dyrøy kommune fra 1. mars 2024. Vi finner ikke grunnlag for å gjøre ytterligere endringer av vedtaket.

Vi oversender klagen til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.»

Klima- og miljødepartementets vurderinger

Departementet skal ta stilling til om det skal gis kvote for kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 som vedtatt av Miljødirektoratet.

Utover kvotene Miljødirektoratet har fattet for region 7 og 8 på henholdsvis 6 dyr hvorav 2 voksne hunndyr og 5 dyr hvorav 2 voksne hunndyr, er kvotene i regionene 2, 3, 5 og 6 på til sammen 57 individer, med en samlet hunndyrkvote på 22 dyr. Det er også fattet vedtak om kvotefri jakt i region 1, i beiteprioriterte områder i tidligere Aust-Agder i region 2, og i hele Møre og Romsdal utenfor forvaltningsområdet for gaupe og i kommunene Oppdal og Røros i Trøndelag i region 6. Det åpnes ikke for kvotejakt på gaupe i region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) i 2024. Den totale kvoten for jakt på gaupe i Norge i 2024 er 68 dyr, hvorav en hunndyrkvote på 26 dyr.

Saken er behandlet etter viltloven § 9, naturmangfoldloven (nml.) §§ 16 og 77, og rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11. Departementet legger, i henhold til naturmangfoldloven § 7, i sin vurdering prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og § 12 til grunn som retningslinjer

for avgjørelsen. Det samme gjelder naturmangfoldloven § 14 om at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 anses ikke relevant i saken, fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår. Departementet viser til at aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 6 ikke kommer til anvendelse når offentlige myndigheter treffer vedtak. I disse tilfellene skal hensynet til naturmangfold ivaretas ved vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Naturmangfoldloven § 5 sier at målet er at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Forvaltningsmålet for arter i § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen i denne saken. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning går frem av rovviltforskriften § 1, og er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4, og i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt forvaltningsplanen for rovvilt i den enkelte region, jf. rovviltforskriften § 6.

Det er et vilkår for jakt på gaupe at best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd, jf. naturmangfoldloven § 16 tredje ledd. Videre følger det av naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør. Departementet anser at vilkåret i nml. § 16 tredje ledd er oppfylt. Departementet viser særlig til forskrift av 21. januar 2022 nr. 128 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktsesongene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028 §§ 1 og 2, hvor det framgår at gaupe er en jaktbar art.

Ved behandlingen av St. meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, fastsatte Stortinget et nasjonalt bestandsmål for gaupe på 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Gjennom ny stortingsbehandling våren 2011 ble bestandsmålet videreført, jf. rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010-2011)) punkt 2.1.7. Videre går det fram av rovviltforliket at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig.

Avgjørelsen bygger på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon og effekten av påvirkninger. Departementet har også lagt vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder samisk bruk. Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget oppfylder kravene i nml. § 8. Departementet vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger avgjørelsen kan ha for naturmiljøet. Departementet har derfor tillagt føre-var-prinsippet i nml. § 9 liten vekt. Når det gjelder effekten av påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at forvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen, jf. naturmangfoldloven § 10.

Det følger av naturmangfoldloven § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Naturmangfoldloven § 14 annet ledd slår fast at det ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Vedtaket i region 7 og 8 gjelder kvotejakt blant annet i områder der det foregår reindrift, og departementet anser at vedtaket berører samiske interesser direkte. Det registreres årlig skade på beitedyr forårsaket av gaupe i regionene. Miljødirektoratets vedtak er blant annet fattet på bakgrunn av skadesituasjonen og skadepotensialet knyttet til gaupe i regionene. Andre viktige samfunnsinteresser er tillagt stor vekt i saken, jf. naturmangfoldloven § 14.

Enkelte av klagerne anfører at vedtakene ikke oppfyller vilkårene i nml. § 18. Vedtakene er fattet med hjemmel i § 16, og ikke med hjemmel i nml. § 18 første ledd bokstav b, og vilkår i nml. § 18 er derfor ikke relevant.

I enkelte klager vises det til at vedtak bryter artiklene 2, 6, 7 og 9 i Bernkonvensjonen. Bernkonvensjonen artikkel 2 oppstiller visse forpliktelser til å treffe nødvendige tiltak for å opprettholde («maintain») eller tilpasse («adapt») bestandene av vill flora og fauna til et nivå som blant annet skal svare til økologiske, vitenskapelige og kulturelle krav. Høyesterett har lagt til grunn at Norge er folkerettslig bundet til å sikre ulvens overlevelse i norsk natur, med henvisning til konvensjonens artikkel 2 jf. HR-2021-662-A avsnitt 67-69. Tilsvarende forpliktelse gjelder også for gaupe. I HR-2021-662-A avsnitt 71, fant Høyesterett det klart at Norge ikke bryter forpliktelsen «så lenge den norske delbestanden er så stor at dette bestandsmålet nås». For gaupe er det nasjonale bestandsmålet nådd. Departementet finner på denne bakgrunn at vedtaket ikke er strid med Bernkonvensjonens artikkel 2.

Når det gjelder Bernkonvensjonen artikkel 6, gjelder den kun arter listet i vedlegg II. Gaupe er oppført på liste III, og artikkel 6 er derfor ikke relevant.

Bernkonvensjonen artikkel 7 forplikter til å treffe tiltak av lovgivningsmessig og administrativ art for å sikre vern av de dyrearter som er opplistet i konvensjonens vedlegg III, deriblant gaupe. Utnyttelsen av slike arter skal i henhold til artikkel 7 nr. 2 reguleres slik at bestandene holdes utenfor fare sett hen til forpliktelsene i artikkel 2. Departementet viser til at det er etablert et forvaltningssystem for skal sikre gaupebestandens langsiktige overlevelse i Norge, og at uttak gjennom skadefelling og kvotejakt er regulert særskilt. Videre viser departementet til at det foreligger solid vitenskapelig kunnskap om gaupebestandens tilstand og påvirkninger på bestanden, og at vi har tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger kvotejakt og andre uttak vil ha på bestanden. Etter departementets vurdering er reguleringen av kvotejakt på gaupe i tråd med Bernkonvensjonens art. 7.

Når det gjelder artikkel 9 i Bernkonvensjonen viser departementet til at bestemmelsen angir vilkår for unntak fra enkelte konvensjonsbestemmelser, deriblant artikkel 7. Ettersom vår vurdering er at vedtakene om kvotejakt på gaupe er i tråd med artikkel 7 finner vi ikke grunn til å vurdere anførselene knyttet til artikkel 9 nærmere.

Enkelte av klagerne har anført at vedtak er i strid med Grunnloven § 112. Av dom i Høyesterett (HR-2021-662-A), som gjaldt tre vedtak om felling av ulv, står følgende vurdering om Grunnloven § 112: «Grunnloven § 112 verner miljøet og gir rett til «en natur der produksjonsevne og mangfold bevares». Jeg kan ikke se at naturmangfoldloven § 18 er i strid med Grunnloven § 112, noe partene heller ikke har anført. Slik naturmangfoldloven og rovviltforskriften er utformet, kan jeg heller ikke se at § 112 får nevneverdig betydning som tolkningsfaktor i saken her.» Departementet vurderer tilsvarende at Grunnloven § 112 ikke får nevneverdig betydning som tolkningsfaktor for vedtak om kvotejakt etter nml. § 16, jf. viltloven § 9 og rovviltforskriften. Departementet har i denne saken kommet til at vilkårene i for å åpne for kvotejakt er oppfylt, og kan på denne bakgrunn ikke se at vedtaket er i strid med Grunnloven § 112.

Enkelte av klagerne har anført at direktoratets vedtak er i strid med viltloven § 19. Departementet viser til at vi forutsetter at kvotejakten utøves i overensstemmelse med relevant regelverk, herunder viltloven § 19 om human jakt. Mistanke om eventuelle lovbrudd under utøvelsen av kvotejakt må etter departementets mening håndteres på annen måte enn som et argument mot å åpne for kvotejakt, for eksempel ved at konkrete forhold meldes til politiet. Videre hevdes det brudd på dyrevelferdsloven § 3 om dyrs egenverdi og beskyttelse mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Departementet viser til at denne bestemmelsen omhandler krav til god behandling av dyr generelt, men likevel ikke i slik betydning at det innebærer et forbud mot jakt, felling og fangst av vilt. Departementet kan ikke se at vedtak om kvote for kvotejakt for gaupe medfører brudd på dyrevelferdsloven § 3.

Bestandens overlevelse, nasjonalt bestandsmål og regionale bestandsmål

Gaupe er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2021. Når det gjelder bestandssituasjonen for gaupe, vises det til informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt). Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Miljødirektoratet har i sitt vedtak og det vedlagte Kunnskapsgrunnlaget redegjort for gaupebestanden regionalt, i Norge og i Skandinavia, og departementet viser til dette. I NINA rapport 2307 går det fram at det er registrert henholdsvis 67, 58,5 og 71,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2021, 2022 og 2023. Gaupebestanden er dermed over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Antall registrerte familiegrupper i 2023 tilsvarer en bestand på omkring 421 dyr (95 % CI = 351–491) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2023 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2022 var på 343 dyr.

Antall familiegrupper har økt i regionene 2, 3, 4, 5, 7, 8 i 2023 sammenlignet med 2022, mens antallet har gått ned i regionene 6. Region 1 har ikke bestandsmål for gaupe, og har de siste tre årene ikke hatt registrert familiegrupper av gaupe. Gaupebestanden i region 7 har ligget på, under og over bestandsmålet på 10 årlige familiegrupper de siste tre årene. Tre års gjennomsnitt av antall ynglinger (9,2 familiegrupper) er under det regionale bestandsmålet, og nemnda har ikke myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe. Gaupebestanden i region 8 har ligget under bestandsmålet på 10 årlige familiegrupper de siste tre årene. Av

bestandsmålet skal 4 familiegrupper registreres i Finnmark fylke. Heller ikke dette delmålet er fylt de siste tre år. Tre års gjennomsnitt av antall ynglinger i regionen (7 familiegrupper) er under det regionale bestandsmålet, og nemnda har ikke myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe.

Miljødirektoratet kan fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når bestanden, når et treårs gjennomsnitt av bestandsstatus, ligger under det regionale bestandsmålet, jf. rovviltforskriften §§ 7 og 11. Antall familiegrupper av gaupe over et treårs gjennomsnitt ligger under bestandsmålene i region 7 og 8, og det er derfor Miljødirektoratet som har myndigheten til å fatte vedtak om gaupejakt i disse to regionene.

Departementet viser til at vedtaksmyndigheten skal vurdere eventuelle uttak blant annet ut fra hensynet til å komme så nær det regionale bestandsmålet som mulig. I kommentarene til rovviltforskriften § 7 uttales det at kravet til presisjon øker jo nærmere ned mot det nasjonale bestandsmålet den aktuelle rovviltart forvaltes. Kravet til presisjon i kvotefastsettelsen er lik uansett om man ligger under eller over bestandsmålet.

Det nasjonale bestandsmålet for gaupe er fordelt på sju av åtte forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. Region 1 har ikke et regionalt mål om yngling av gaupe. Både region 7 og region 8 har et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av gaupe. I region 8 skal fire av ynglingene skje i Finnmark, rovviltforskriften § 4.

Miljødirektoratet anser at kvotevedtaket i region 7 og 8 ikke er til skade for bestandens overlevelse. Miljødirektoratet mener en effektivering av vedtatte kvotestørrelse heller ikke vil komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for gaupe. Departementet er enig i dette.

Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner viser i sin klage til at det også bør åpnes for jakt i Dyrøy kommune, og at jakta i alle tre kommuner bør starte 1. februar 2024 og ikke 1. mars 2024 som Miljødirektoratet har vedtatt. I oversendelsen av klagen fra Miljødirektoratet vises det til at tap av sau og tamrein er spredt over store deler av fylket, med et tyngdepunkt fra Nordreisa og noe sørover som følge av størst bestand og mange viktige beiteområder for tamrein og sau. Direktoratet viser videre til at de innrettede kvotejakta slik at uttakene er mest mulig skadeforebyggende og åpnet opp for kvotejakt i enkelte kommuner i Troms. Miljødirektoratet har i sin oversendelse av klagen vurdert oppstartstidspunktet i Salangen og Sørreisa kommuner på nytt uten å finne grunnlag for endret dato. Videre har direktoratet vurdert innspillet fra kommunene om å åpne for kvotejakt i Dyrøy kommune, og direktoratet er enig i dette. De viser til at Dyrøy kommune ligger vest for Salangen og Sørreisa, og selv om det ikke er dokumentert store tap til gaupe i Dyrøy kommune, er det sannsynlig at gauper kan benytte områder på tvers av kommunegrensene det her er snakk om. Direktoratet mener en justering av vedtaket til kunne øke sannsynligheten for at kvotejakta er mest mulig skadeforebyggende i dette området i Troms. Departementet er enig i dette, og endrer Miljødirektoratets vedtak om kvotejakt på gaupe i region 8 i 2024 slik at det åpnes for kvotejakt på gaupe også i Dyrøy kommune fra 1. mars 2024. Det kan felles inntil to gauper i B-områdene i Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner.

Øvrige anførsler

Om Naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket)

Det er blant klagerne anført at vedtaket strider mot mål 4 i Naturavtalen, som særlig omhandler trusler mot truede arter. For å følge opp den globale naturavtalen, inkludert mål 4, vil regjeringen legge frem en stortingsmelding med en ny nasjonal handlingsplan for natur. Samtidig viser departementet til at vedtak om lisensfelling, som alle vedtak om uttak av rovvilt, skal skje innenfor rammene av blant annet Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og Stortingets føringer for rovviltforvaltningen. Vi kan på denne bakgrunn ikke se at rammeverkets overordnede målsetninger, kan tillegges særlig betydning i denne saken.

Departementet har ikke funnet grunnlag for å kommentarene alle anførselene i klagerne, da dette ikke har betydning for sakens utfall.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder Miljødirektoratets vedtak om kvotejakt på gaupe i regionene 7 og 8 for 2024. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at kvotevedtaket ikke vil være til skade for bestandens overlevelse, at kvoten ikke vil medføre at bestanden etter neste års yngling kommer i konflikt med det fastsatte bestandsmålet nasjonalt, og at bestanden skal forvaltes så nært bestandsmålet som mulig. Departementet viser også til at det årlig registreres tap og skade på beitedyr forårsaket av gaupe i regionene.

I Miljødirektoratets vedtak om kvotejakt for gaupe i region 8, er det blant annet åpnet for jakt på gaupe i Salangen og Sørreisa kommuner fra 1. mars 2024. Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner har i sin klage blant annet ønsket at det åpnes for jakt også i Dyrøy kommune. Direktoratet viser til at Dyrøy kommune ligger vest for Salangen og Sørreisa, og selv om det ikke er dokumentert store tap til gaupe i Dyrøy kommune, er det sannsynlig at gauper kan benytte områder på tvers av kommunegrensene det her er snakk om. Videre at en justering av vedtaket vil kunne øke sannsynligheten for at kvotejakta er mest mulig skadeforebyggende i dette området i Troms. Departementet er enig i dette, og endrer Miljødirektoratets vedtak om kvotejakt på gaupe i region 8 i 2024 slik at det åpnes for kvotejakt på gaupe også i Dyrøy kommune fra 1. mars 2024. Det kan felles inntil to gauper i B-områdene i Salangen, Sørreisa og Dyrøy kommuner.

Enkelte klager tas dermed delvis til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Gro Kvelprud Moen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Landbruks- og matdepartementet

Miljødirektoratet

Rovviltnemnda i region 7

Rovviltnemnda i region 8

Statsforvalteren i Nordland

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

KOPPI

Adresseliste

Aktivt Rovdyrvern

Dyrøy kommune

NOAH - for dyrs
rettigheter

Norges

Miljøvernforbund

Salangen kommune

Sørreisa kommune

Dyrøytunet 1

Postboks 593

9311

5806

9355

9310

BRØSTADBOTN

BERGEN

SJØVEGAN

SØRREISA